

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A
LEGISLAȚIEI

str. 31 August 1989, nr. 62
MD-2012, mun. Chișinău
tel.: 0 22 829879, fax: 0 22 820895
www.justice.gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Legii privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, proiect promovat suplimentar măsurilor prevăzute de Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016

Proiectul Legii privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal transpune:

- Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016 / Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation), published in the Official Journal of European Union L 119 of 4 May 2016;
- Capitolul VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016 / Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA, published in the Official Journal of European Union L 119 of 4 May 2016.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca obiectiv principal instituirea cadrului normativ național cu privire la autoritatea națională de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal, prin transpunerea la nivel național a prevederilor Capitolului IV „Autorități de

supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679 și Capitolului VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680.

Noul proiect al Legii privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal are drept scop actualizarea cadrului normativ național existent care reglementează sarcinile, atribuțiile și competențele autorității naționale de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal, prin completarea acestuia cu norme care asigură independența autorității și extind sarcinile și competențele sale efective, fapt ce constituie un element esențial al protecției persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor lor cu caracter personal și circulația acestora.

Proiectul Legii reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației în domeniul protecției persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și vine să substituie Legea nr. 182-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care implementează art. 28 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (act ce nu a fost supus expertizei de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației).

Având în vedere fragmentarea modului în care protecția datelor cu caracter personal este asigurată în cadrul Uniunii Europene, care se datorează existenței unor deosebiri în ceea ce privește transpunerea și aplicarea Directivei 95/46/CE, precum și necesitatea stabilirii pentru autoritățile naționale de supraveghere a competențelor echivalente pentru monitorizarea și asigurarea conformității cu normele de protecție a datelor cu caracter personal, dar și sancțiuni echivalente pentru infracțiuni în statele membre, legiuitorul european a stabilit reformarea cadrului normativ la nivelul UE, prin adoptarea noului pachet legislativ în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, unul dintre aceste acte UE fiind Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

Având în vedere modificările operate la nivelul UE prin noul pachet legislativ în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a inițiat un act normativ nou care să reflecte evoluțiile legislației UE în domeniu și care, la momentul adoptării, va constitui noul cadru legislativ național care va reglementa statutul și competențele efective ale autorității de supraveghere responsabile de protecția persoanelor fizice la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Din punctul de vedere al transpunerii reglementărilor UE, proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante:

- Statutul autorității de supraveghere (art. 51 din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 41 din Directiva (UE) 2016/680);
- Condițiile cu privire la garantarea independenței autorității (art. 52 din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 42 din Directiva (UE) 2016/680);
- Condițiile generale aplicabile numirii membrilor autorității de supraveghere (art. 53, alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 43, alin. (1) și (2) din Directiva (UE) 2016/680);
- Condițiile generale privind încetarea mandatului membrilor autorității de supraveghere (art. 53, alin. (2) și (3) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 43, alin. (3) și (4) din Directiva (UE) 2016/680);
- Normele și procedurile cu privire la instituirea autorității de supraveghere (art. 54 din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 44 din Directiva (UE) 2016/680);

- Competența generală a autorității de supraveghere (art. 55, alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 45, alin. 1 din Directiva (UE) 2016/680);
- Sarcinile autorității de supraveghere (art. 57 din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 46 din Directiva (UE) 2016/680);
- Competențele de investigare ale autorității de supraveghere (art. 58, alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 47, alin. (1) din Directiva (UE) 2016/680);
- Competențele corective ale autorității de supraveghere (art. 58, alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 47, alin. (2) din Directiva (UE) 2016/680);
- Competențele de autorizare și de consiliere (art. 58, alin. (3) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 47, alin. (3) din Directiva (UE) 2016/680);
- Competențele ce vizează procedurile judiciare (art. 58, alin. (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 47, alin. (4) și (5) din Directiva (UE) 2016/680);
- Rapoartele de activitate (art. 59 din Regulamentul (UE) 2016/679 și art. 49 din Directiva (UE) 2016/680).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

În raport de obiectul specific de reglementare, la nivelul dreptului european derivat prezintă incidență directă dispozițiile *Capitolului IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679* al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și *Capitolul VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680* a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepsei și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.

Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește drept element esențial al protecției persoanelor fizice, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, instituirea unor autorități de supraveghere, care, ținând cont de structura constituțională, organizatorică și administrativă ale statelor pot fi instituite la nivel național una sau mai multe autorități de supraveghere, împuternicite să își îndeplinească sarcinile și să își exercite competențele în deplină independență. Regulamentul (UE) 2016/679 extinde sarcinile și competențele autorităților de supraveghere, stabilite în Directivei 95/46/CE, astfel instituind o cooperare eficientă a acestora și o monitorizare coerentă a prelucrării datelor cu caracter personal, asigurând, în cele din urmă, o aplicare uniformă a cadrului legal în domeniu. Principiile de desemnare și competențele generale ale autorității de supraveghere, statuate la art. 28 din Directiva 95/46/CE, rămân valabile, or Regulamentul (UE) 2016/679 detaliază, extinde și completează cu elemente novative aceste norme, constituind un capitol integrat de norme nechevoce, care după esența și natura sa pot fi aplicate direct. Astfel, actul UE statuează dispoziții cu privire la: statutul autorității de supraveghere; independența, condițiile generale aplicabile membrilor, norme privind instituirea autorității, abilități, sarcini și competențe, rapoartele de activitate ș.a.

La nivel național, Regulamentul (UE) 2016/679 urmează a fi transpus prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Legea nr. 355/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și Legea nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici).

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm cu titlu general că, prezentul proiect urmărește o transpunere completă a prevederilor Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679, acesta asigurând preluarea integrală a normelor UE indicate la pct. I.

Capitolul VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680 are drept scop instituirea unei autorități de supraveghere, capabile să își exercite atribuțiile în deplină independență, responsabilă pentru protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepsei și privind libera circulație a acestor date. Astfel, actul UE instituie norme detaliate cu privire la statutul și independența autorității de supraveghere, condițiile generale pentru membrul sau membrii autorității de supraveghere, dispoziții privind instituirea autorității, abilități, sarcini și competențe, denunțarea cazurilor de raportare, precum și rapoartele de activitate.

La nivel național, Directiva (UE) 2016/680 urmează a fi transpus prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Legea nr. 355/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și Legea nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici).

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm cu titlu general că, prezentul proiect urmărește o transpunere integrală a prevederilor Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680, acesta asigurând preluarea completă a normelor UE indicate la pct. I.

Transpunerea și implementarea Regulamentului 2016/679/UE și a Directivei (UE) 2016/680 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Recomandarea nr. 1/2017 a Consiliului de Asocieri Uniunea Europeană-Republica Moldova din 4 august 2017 privind Programul de asociere Uniunea Europeană-Republica Moldova [2017/1489], care, la prioritatea „Cooperarea în domeniul libertății, securității și justiției”, domeniul „Protecția datelor cu caracter personal”, stabilește drept obiectiv pe termen mediu - continuarea armonizării cadrului juridic național în domeniul protecției datelor cu caracter personal cu legislația UE, cu accent special pe Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului și pe Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului.

Observații privind compatibilitatea cu Regulamentul (UE) 2016/679

Sarcini

Proiectul național stabilește, la art. 8, alin. (1), atribuțiile Centrului, preluând astfel sarcinile autorității de supraveghere, statuate la art. 57, alin. (1) din actul UE. Totuși, remarcăm că, proiectul actului normativ a omis transpunerea următoarelor sarcini stabilite de actul UE, având un caracter obligatoriu pentru autoritatea de supraveghere:

- promovearea acțiuni de sensibilizare și de înțelegere în rândul publicului a riscurilor, normelor, garanțiilor și drepturilor în materie de prelucrare. Se acordă atenție specială activităților care se adresează în mod specific copiilor;
- oferirea consilierilor, în conformitate cu dreptul intern, parlamentului național, guvernului și altor instituții și organisme cu privire la măsurile legislative și administrative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea;
- monitorizarea evoluțiilor relevante, în măsura în care acestea au impact asupra protecției datelor cu caracter personal, în special evoluția tehnologiilor informației și comunicațiilor și a practicilor comerciale;

-întocmirea și menținerea la zi a unei liste în legătură cu cerința privind evaluarea impactului asupra protecției datelor, în conformitate cu articolul 35 alineatul (4);

-menținerea la zi a evidenței interne privind încălcările prezentului regulament și măsurile luate, în special avertismentele emise și sancțiunile impuse în conformitate cu articolul 58 alineatul (2).

Observații privind compatibilitatea cu Directiva (UE) 2016/680

Denunțarea cazurilor de încălcare

Proiectul național nu asigură implementarea prevederilor art. 48 din Directiva (UE) 2016/680, care instituie pe seama statelor obligația de a se asigura că autoritățile competente stabilesc mecanisme eficiente de încurajare a denunțării confidentiale a cazurilor de încălcare a actului UE și, prin urmare, nu este atins obiectivul urmărit de norma europeană în discuție.

Respectarea mecanismului de armonizare

a) Observații privind clauza de armonizare

Pentru respectarea cerințelor obligatorii referitoare la clauza de armonizare din art. 31 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și din Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006, precum și reieșind din obiectivul specific de reglementare al proiectului național, clauza de armonizare existentă urmează a fi expusă în următoarea redacție:

„Prezenta lege transpune:

- Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016 și

- Capitolul VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016.

b) Observații privind completarea Tabelului de concordanță

Tabelul de concordanță, care însoțește proiectul de act normativ, urmează a fi supus unor modificări pentru a corespunde cerințelor stabilite de Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova și Ghidul cu privire la întocmirea Tabelor de concordanță (Anexa I la Metodologia de Armonizare a Legislației în Republica Moldova, care poate fi accesată pe pagina electronică a Centrului de Armonizare a Legislației).

Întocmirea riguroasă a Tabelului de concordanță este necesară pentru reflectarea exactă a realizării obligațiilor de armonizare în cadrul exercițiului de evaluare din partea UE a gradului de convergență a legislației naționale cu actele europene transpuse.

c) Observații privind Nota informativă

Nota informativă la proiect va indica gradul de compatibilitate a proiectului cu Capitolul IV „Autorități de supraveghere independente” din Regulamentul (UE) 2016/679 și Capitolul VI „Autorități de supraveghere independente” din Directiva (UE) 2016/680, fiind incluse concluziile prezentei expertize de compatibilitate. De asemenea, în Nota informativă se va face mențiunea privind elaborarea Tabelului de concordanță în care se analizează comparativ gradul de transpunere al actelor UE menționate mai sus în legislația națională.

Proiectul de Lege urmează a fi prezentat Guvernului/Parlamentului pentru aprobare/adoptare împreună cu Tabelul de concordanță și Nota informativă actualizate, potrivit concluziilor expertizei de compatibilitate.

III. Concluzii

Ca urmare a analizei proiectului, au fost semnalate unele prevederi incomplete care urmează a fi modificate corespunzător în procesul de definitivare a proiectului național; în concluzie, raportat la competențele Centrului de Armonizare a Legislației, apreciem că proiectul este în acord cu reglementările UE analizate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de Armonizare a Legislației nu are în vedere elementele de oportunitate de soluții juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil.

Natalia SUCEVEANU

Director

			<p>confidențialitatea procesului contravențional sau penal, și/sau orice alt tip de restricționare, <i>nu poate constitui temei pentru refuz în solicitarea și obținerea informațiilor, materialelor și documentelor</i>". Norma propusă se apreciază ca fiind excesivă, întrucât judecătorul de instrucție dispune în condițiile art. 41 din Cod de procedură penală, autorizarea efectuării percheziției, examinării corporale, punerii sub sechestru a bunurilor, ridicării de obiecte ce conțin „secret de stat, comercial și bancar”.</p> <p>Prin urmare, se atestă o depășire a competențelor funcționale în efectuarea controlului legalității datelor cu caracter personal și există riscul solicitării informațiilor secrete de la operatori, ceea ce contravine cadrului legal privind regimul juridic al informațiilor atribuite la secret de stat.</p>	<p>Ministerul de Interne al Republicii Moldova (MAI) nu a luat în calcul la formularea obiecțiilor și propunerilor dispozițiile Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.</p> <p>Reiterăm că Directiva (UE) 2016/680 statuează sarcini, atribuții și garanții de care trebuie să dispună autoritatea națională de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiecare stat garantează că autoritatea sa de supraveghere beneficiază de independență deplină în îndeplinirea sarcinilor și exercitarea competențelor care le revin în conformitate cu prezenta directivă (art. 42 alin. (1)). - Statele garantează că membrii autorităților lor de supraveghere, în îndeplinirea sarcinilor și în exercitarea competențelor care le revin în conformitate cu prezenta directivă, rămân independenți de orice influență externă
--	--	--	--	--

				<p>directă sau indirectă și nici nu solicită, nici nu acceptă instrucțiuni de la nimeni (art. 42 alin. (2)).</p> <p>- Fiecare stat garantează prin lege că autorității sale de supraveghere îi revin competențe de consiliere efective pentru a oferi consiliere operatorului și de a emite avize, din proprie inițiativă sau la cerere, parlamentului național, guvernului sau, în conformitate cu dreptul său intern, altor instituții și organisme, precum și publicului, cu privire la orice aspect legat de protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>- Fiecare stat membru garantează prin lege că autorității sale de supraveghere îi revin competențe de investigare efective. Respectivele competențe includ, cel puțin, competența de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal care sunt prelucrate și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale (art. 42 alin. (1)).</p> <p>Mai mult, remarcăm art. 58 din noul Regulament 2016/679 prevede competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe :a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz,</p>
--	--	--	--	---

				<p>reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</p> <p>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</p> <p>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor.</p> <p>Un alt element important care determină competențele Centrului de a efectua operațiuni de investigație a prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, al punerii în aplicare a sentințelor de condamnare sau al altor acțiuni ce țin de procedura penală ori contravențională, în condițiile legii, îl reprezintă Ghidul practic privind utilizarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc, adoptat de către Comitetul Consultativ al Convenției 108 (Consiliul Europei) pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptat la data de 15 februarie</p>
--	--	--	--	--

		<p>art. 19 alin. (1)</p>	<p>La art. 19 alin. (1) remarcăm că acesta contravine dispozițiilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat. Astfel, transmiterea reciprocă a informațiilor atribuite la secret de stat între autoritățile publice și alte persoane juridice care nu sunt în raporturi de subordonare și nu execută lucrări comune, se efectuează cu permisiunea autorității publice ce dispune de împuterniciri dispozitive asupra acestor informații.</p>	<p>2018 la Strasbourg, care urmează a fi implementat inclusiv de către MAI. Suplimentar, a se vedea inclusiv Legea nr. 271 din 07 noiembrie 2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. La fel, potrivit art. 2 alin. (4) lit. b) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 domeniul de acțiune al legii se extinde inclusiv asupra prelucrării datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în executare a sentințelor de condamnare și al altor acțiuni din cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii.</p> <p>Nu se acceptă. Nu s-a reținut careva argumente, norme contradictorii în ce privește norma prevăzută la art. 19 alin. (1) din proiect. În acest sens, CNPDCP, în vederea exercitării atribuțiilor sale funcționale are dreptul de a solicita orice informație. Prin spectrul de modificări legislative propuse se impune respectarea art. 58 din noul Regulament 2016/679 prevede competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede,</p>
--	--	---------------------------------	---	--

				<p>inclusiv următoarele competențe :a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</p> <p>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</p> <p>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor.</p> <p>Suplimentar, remarcăm că avînd în vedere prevederile din noile proiecte de legi elaborate de Centru în domeniul protecției datelor cu caracter personal prin care se transpune noul pachet legislativ european în acest domeniu: Regulamentul 2016/679 și Directiva (UE) 2016/680, experții din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților CNPDCP” efectuează revizuirea legislației naționale și vor veni cu propuneri de modificare și completare a acesteia, inclusiv la Legea cu privire la secretul de stat.</p>
--	--	--	--	--

		<p>art. 23</p>	<p>În partea ce ține de alin.(3), atribuirea dreptului special conducerii Centrului de a solicita desecretizarea prelucrării datelor cu caracter personal, efectuată cu încălcarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nu este justificată din punct de vedere procedural, întrucât art.8 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la secretul de stat prevede informațiile care nu se atribuie la secret de stat.</p> <p>Astfel, se va reține că procedura de desecretizare este stabilită în art. 22 din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, iar procedura de prelucrare a datelor cu caracter personal nu face parte din categoria informațiilor secretizate. Respectiv, constatăm că Centrul își excede competențele funcționale, motiv pentru care atribuția obiectată urmează a fi exclusă din proiect.</p> <p>Atribuțiile suplimentare ale inspectorului de protecție a datelor prevăzute la art.23 alin.(2) lit.d), potrivit cărora acesta are dreptul „<i>să audieze/chestioneze subiectul de date cu caracter personal, persoanele cu</i></p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la secretul de stat nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate informațiile privind faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului; faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora.</p> <p>În acest sens, în cazul în care a fost stabilită o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și au fost secretizate aceste date Centrul trebuie să dispună de pîrghiile necesare pentru ca persoana să cunoască despre încălcarea dreptului său, desigur cu respectarea tuturor procedurilor.</p> <p>Menționăm că un mare volum de informații sunt secretizate neargumentat, iar informațiile gestionate de SIS, se are în vedere date personale sau formate din date personale, sunt secretizate în totalitatea cazurilor, fără excepție.</p> <p>Nu se acceptă, or chiar și în varianta actuală a legii este acest drept al angajatului responsabil din partea CNPDP. Mai mult, obiecțiile date nu au suport juridic necesar.</p>
--	--	-----------------------	--	---

			<p><i>funcții de răspundere de toate nivelurile, persoanele fizice, reprezentanții operatorilor, persoanele împuternicite de operatori, precum și alte categorii de persoane vizate în investigație (cu sau fără utilizarea mijloacelor de înregistrare video, foto, audio etc.)” sunt excesive și confuze.</i></p>	<p>În acest sens, Legea nr. 133 privind protecția datelor cu caracter personal art. 20 alin. 2) și 3) la moment stabilește expres drepturile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale; - obține de la operatori suportul și informațiile necesare executării atribuțiilor sale; - atrage specialiști și experți din domenii care necesită cunoștințe speciale pentru participarea la procesul de verificare prealabilă și de control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal și încheie cu ei acorduri de confidențialitate; - cere de la operatori rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit; - operatorii, indiferent de forma lor juridică de organizare, prezintă Centrului materialele și documentele solicitate cu privire la protecția datelor cu caracter personal în termen de 15 zile, dacă în solicitare nu se prevede un alt termen. <p>În aceeași ordine de idei, Codul Contravențional al Republicii Moldova statuează la art 74² alin. 1) că, refuzul de a</p>
--	--	--	---	---

				<p>furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate se sancționează.</p> <p>La caz, relevant este prevederea art. 58 din noul Regulament 2016/679 prevede competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe:</p> <p>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</p> <p>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</p> <p>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a</p>
--	--	--	--	---

			<p>În aceeași normă au fost incluși mai mulți subiecți, fără a se face o delimitare între obținerea informației despre eveniment de la subiectul de date cu caracter personal și subiecții care gestionează asemenea date. În textul normei se utilizează inclusiv și sintagma „persoane fizice”, fără a fi clar la ce categorie de subiecți se referă. Cât privește funcționarii publici, aceștia sunt pasibili de răspundere pentru abaterile admise, după caz, disciplinar, contravențional sau penal.</p> <p>De menționat că, în fiecare din aceste categorii de răspundere există proceduri speciale de investigare, inclusiv audiere a persoanei, care reglementează și subiecții competenți de a le efectua, de altfel, competențe reglementate de Codul de procedură penală, Codul contravențional și legile speciale, care reglementează activitatea entităților.</p> <p>Atribuirea conform art.23 alin. (2) lit. g), a dreptului angajatului Centrului de a beneficia, în cadrul acțiunilor de investigații, de suportul organelor securității de stat, ordinii publice și a organelor de drept este excesivă și discreționară, deoarece procedura dată nu presupune careva riscuri ce ar pune viața acestuia în pericol. Mai mult, norma dată nu stabilește categoria sau tipul de suport (informațional, consultativ, asistență etc.) care Centrul va fi în drept să-l solicite, spre exemplu, de la organele de drept. În plus, organele de drept nu acordă suport la careva instituții, iar colaborarea se efectuează în</p>	<p>datelor.</p> <p>În conformitate cu art. 17 Cod Civil al Republicii Moldova, persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și obligații. Astfel, prin sintagma de „persoană fizică”, utilizată în această normă se subînțeleg alte persoane, decât subiectul de date vizat și operatorul de date cu caracter personal. Centrul, în cadrul examinării petițiilor poate audia nu doar subiectul de date, dar și alte persoane fizice care au cunoștință de cauză de unele situații de fapt și drept, întru colectarea probatoriului necesar emiterii unei decizii obiective.</p> <p>Nu se acceptă, or având în vedere spre exemplu prevederile art. 21 alin. (1) lit. a) și l) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, inclusiv prevederile art. 440 alin. (6) din Codului contravențional, de unde reiese cel puțin misiunea acestui organ de a asigura suportul necesar în cadrul unor astfel de activități.</p> <p>În concreto, norma propusă reiese din situațiile cu care s-au confruntat angajații</p>
--	--	--	--	--

		<p>art. 25, alin. (1)</p>	<p>limitele competențelor prevăzute de legile speciale sau în acordurile de colaborare.</p> <p>La art. 25, alin.(1) nu poate fi susținut, întrucât orice persoana poate fi trasă la răspundere pentru încălcările admise în legătură cu exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu. Mai mult, prin norma dată se admite o inechitate față de alți subiecți din serviciul public;</p> <p>Alin.(3), propunerea precum că „urmărirea penală în privința angajaților Centrului, se exercită de către procuror”, se va examina prin prisma prevederilor art. 270 alin. (1) pct. 1 al Codului de procedură penală. Or, procurorul exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de Președintele țării, deputați, membri ai Guvernului, judecători, procurori, executori judecătorești etc.</p>	<p>Centrului în activitatea lor. Spre exemplu, au fost înregistrate situații când urmare a informării despre intenția de a efectua controale în cadrul unor inspectorate de poliție, Centrul a fost sesizat despre intenția de a i se îngădi accesul reprezentanților săi în cadrul acestor inspectorate, astfel fiind necesar a solicita suportul SPIA din cadrul MAI pentru ca reprezentanții Centrului să poată exercita atribuțiile de serviciu.</p> <p>Suplimentar, remarcăm că în contextul în care prin proiectul de lege privind completarea și modificarea unor acte legislative, se propune mărirea amenzilor pentru prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal, direct proporțional va crește și riscul pentru exercitarea atribuțiilor de către angajații Centrului.</p> <p>Nu se acceptă. Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalansă, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p>
--	--	----------------------------------	--	---

			<p>Cu alte cuvinte, art. 25 vine în contradicție cu prevederile art.11 alin. (4), art. 52 alin. (15) și art.165-167 din Codul de procedură penală.</p>	<p>Norma aceasta a fost descrisă în rezultatul activității Centrului, au avut loc asemenea situații.</p> <p>Norme similare pot fi găsite și în alte acte normative inclusiv în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și anume:</p> <p>art. 36, alin. (4) Colaboratorul nu poartă răspundere pentru dauna materială și fizică adusă infractorului din cauza nesubordonării sau opunerii de rezistență din partea acestuia în timpul reținerii.</p> <p>Art.27. al Legii 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării prevede, garanții și dreptul la risc profesional în exercitarea atribuțiilor și anume că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - directorul, directorii adjuncți și angajații Serviciului nu poartă răspundere pentru acțiunile efectuate, în scopul executării prezentei legi, într-o situație de risc profesional justificat chiar dacă au fost cauzate prejudicii, inclusiv patrimoniale, drepturilor și intereselor ocrotite de lege. <p>Riscul se consideră justificat dacă acțiunile decurg în mod obiectiv din informația, faptele și circumstanțele cunoscute, iar scopul legii nu putea fi atins prin acțiuni ce nu ar fi implicat riscul, luându-se toate măsurile posibile pentru a preîntâmpina consecințele negative.- În exercitarea atribuțiilor de serviciu,</p>
--	--	--	--	---

				<p>directorul, directorii adjuncți și angajații Serviciului nu pot fi reținuți, arestați ori trași la răspundere contravențională sau penală decât la cererea Procurorului General.</p> <p>Suplimentar, remarcăm că avînd în vedere prevederile din noile proiecte de legi elaborate de Centru în domeniul protecției datelor cu caracter personal prin care se transpune noul pachet legislativ european în acest domeniu: Regulamentul 2016/679 și Directiva (UE) 2016/680, experții din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților CNPDCP” efectuează revizuirea legislației naționale și vor veni cu propuneri de modificare și completare a acesteia, inclusiv la Codul de procedură penală.</p>
2.	Centrul Național Anticorupție	Art. 25 alin. (1), (2) și (3)	<p>Încălcarea principiului egalității în fața legii, statuate la art.16 din Constituția Republicii Moldova. Această afirmație se datorează prevederilor de la art.25 alin.(1), (2) și (3) care prevăd o protecție juridică excesivă și net superioară vis-a-vis de activitatea altor structuri publice cu statut special/altor subiecți care efectuează activitatea specială de investigații. Constatăm că riscul activității Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare - CNPDCP) nu este mai sporit decât activitatea unui ofițer de investigație, fapt pentru care nu este justificată asemenea prevederi precum: art.25 alin.(2) „Împotriva conducerii Centrului, inspectorului de protecție nu poate fi pornită urmărirea penală sau contravențională și nu răspund penal, contravențional sau</p>	<p>Nu se acceptă. Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalansă, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p> <p>Norme similare pot fi găsite și în alte acte normative inclusiv în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și anume în art. 36, alin. (4) potrivit căruia colaboratorul nu poartă</p>

		<p>civil pentru actele sau faptele îndeplinite într-o situație de risc profesional justificat, chiar dacă au fost cauzate prejudicii, inclusiv patrimoniale, drepturilor și intereselor ocrotite de lege. Riscul se consideră profesional justificat dacă sancțiunile decurg în mod obiectiv din informația, faptele și circumstanțele cunoscute, iar scopul legii nu putea fi atins prin acțiuni ce nu ar fi implicat riscul, luându-se toate măsurile posibile pentru a preîntâmpina consecințele negative”. Totodată, atenționăm că angajații CNPDCP nu sunt subiecți care efectuează activitatea specială de investigații, în sensul art.6 alin.(1) din Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații. Astfel, evidențiem prezența unor prevederi inechitabile în raport cu garanțiile acordate celorlalți subiecți implicați în activitatea specială de investigație, conform legislației. Mai mult ca atât, vis-avis de tragerea la răspundere pentru încălcările săvârșite, Codul penal nr.985-XV din 18.04.2002 prevede la art.5 „Persoanele care au săvârșit infracțiuni sunt egale în fața legii și sunt supuse răspunderii penale fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie[...] sau orice altă situație”, iar exceptarea de la răspundere de asemenea este reglementată de cadrul legal în vigoare. Constituția Republicii Moldova la fel, prevede la art.16 că „Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice”.</p> <p>Prin urmare, garanțiile juridice propuse vor crea condiții privilegiate, pentru o anumită categorie de agenți publici astfel, favorizând-ui în raport cu angajații altor entități publice. Totodată, o asemenea reglementare sporește riscul unor abuzuri în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, întrucât subiecții vizați în proiect</p>	<p>răspundere pentru dauna materială și fizică adusă infractorului din cauza nesubordonării sau opunerii de rezistență din partea acestuia în timpul reținerii. Prin norme în cauză se urmărește scopul asigurării unor garanții suficiente, pentru angajații Centrului în partea ce ține de executarea în deplină independență și fără posibilitate de intimidare sau intervenție, inclusiv din partea organelor de drept a atribuțiilor sale.</p> <p>Garanțiile încorporate în proiect nu pot fi considerate excesive având în vedere noul cadru comunitar în domeniul protecției datelor care prevede ca autoritatea națională de supraveghere este responsabilă nu doar de consilierea privind aplicarea legislației în domeniu ci și de monitorizarea respectivei aplicări urmărind protejarea drepturilor fundamentale legate de prelucrarea datelor cu caracter personal.</p> <p>Suplimentar, remarcăm faptul că în contextul în care prin proiectul de lege privind completarea și modificarea unor acte legislative, se propune mărirea amenzilor pentru prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal va crește interesul față de dosarele gestionate de angajații Centrului din partea subiecților vizați în aceste dosare. Astfel, garanțiile propuse au drept scop de a nu putea fi</p>
--	--	---	--

			vor cunoaște că pentru faptele lor nu poate fi pornită o urmărire penală. Optăm pentru excluderea art.25 alin.(1), (2) și (3) din textul proiectului.	create impedimente inspectorilor de protecție a datelor în exercitarea atribuțiilor sale prin diferite căi, cum ar fi implicarea organelor de drept.
		Art. 2 alin. (10) și alin. (4), art. 4 alin. (4) și alin. (5), art. 6 alin. (2) și (6), art. 8, art. 23 alin. (1) lit. a) și lit. c) alin. (2) lit. a), lit. c), lit. d). lit. e), lit. g), lit. i), lit. j)	<p>Stabilirea unor competențe și drepturi excesive pentru CNPDCP în raport cu alte entități publice din Republica Moldova, în speță - art.2 alin.(1) și alin.(4), art.4 alin.(4) și alin.(5), art.6 alin.(2) și (6), art.8, art.23 alin.(1) lit.a) și lit.c) alin.(2) lit.a), lit.c), lit.d), lit.e), lit.g), lit.i), lit.j).</p> <p>La acest capitol, statuăm următoarele aspecte:</p> <p>I. La art.2 din proiect se constată cumularea competențelor de a stabili reguli/rigori procedurale (prin dreptul de a aproba acte decizionale/departamentale de procedură - art.8 alin.(1) lit.d), h)), de a controla implementarea și aplicarea lor (a se vedea art.8 alin.(1) lit.b), c), e), f) etc.), de a interveni (fără a cunoaște sub ce aspect), de a investiga (a se vedea - art.8 alin.(1) lit.e) și f)) și de a sancționa (art.8 alin.(1) lit.g) din proiect).</p> <p>Riscul acordării unui spectru larg de competențe începând cu stabilirea regulilor de procedură, până la controlul aplicării, investigarea și sancționarea, va face posibilă apariției abuzurilor din partea autorității investite - CNPDCP. Totodată, este important de stipulat că normele propuse nu oferă un mecanism de control și supraveghere a activității Centrului din partea unor instituții ale statului sau reprezentanți ai societății civile, fapt care exclude posibilitatea monitorizării și verificării obiective a activității acesteia, în schimb sunt atribuite garanții mari de protecție juridică (după cum am specificat anterior la pct.1 din prezentul aviz). În asemenea circumstanțe, sporește și mai mult riscul depășirii atribuțiilor de serviciu</p>	<p>Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.</p> <p>Subliniem faptul că, CNPDCP nu urmărește scopul de a interveni în activitatea autorităților publice (organelor ce efectuează activitatea specială de investigații) sau private, ci de a efectua investigarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal ale subiectului de date de către entități, în calitate de operatori de date cu caracter personal, care</p>

		<p>și apariției abuzurilor din partea angajaților CNPDCP, ceea ce prezintă un risc de corupție în raport cu operatorii.</p> <p>II. Subsidiar, atenționăm că prevederile proiectului ce stabilesc competența Centrului depășesc limitele legale statuate de Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații, Codul de procedură penală nr.122-XV din 14.03.2003 etc. De asemenea, reglementările contravin cadrului normativ existent din domeniu Legea nr.133 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Legea nr.20 din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, permițând o aplicare abuzivă a acestuia. Astfel, la moment nici Legea nr.20/2009, nici art.19-20 din Legea nr.133/2011, nu stabilesc careva prerogative, drepturi sau competențe de „investigare” în favoarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Mai mult decât atât, art.6 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, nu stabilește că CNPDCP este autoritatea ai căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații.</p> <p>Revenind la Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, reamintim că art.15 stabilește că aplicarea unor norme din Lege este exceptată și restricționată „în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată în cadrul acțiunilor prevăzute la art.2 alin.(2) lit.d) în scopul apărării naționale, al securității statului și menținerii ordinii publice, al protecției drepturilor și libertăților subiectului datelor cu caracter personal sau ale altor persoane, dacă prin aplicarea acestora este prejudiciată eficiența acțiunii sau obiectivul urmărit în exercitarea competențelor legale ale autorității publice”.</p>	<p>au obligația de a asigura confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal prelucrate.</p> <p>Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP se supune controlului Parlamentar și controlului judecătoresc. De asemenea, activitatea CNPDCP nu este exclusă de controlul din partea altor organe, conform competenței lor.</p> <p>Spre exemplu, dacă prin Decizia Centrului a fost constatată încălcarea din partea organului de drept, ultimul dacă nu este de acord o poate contesta în ordinea contenciosului administrativ.</p> <p>De altfel, chiar Regulamentul UE 2016/679, în art. 58 prevede ca fiecare autoritate națională de supraveghere ar trebuie să aibă nu doar competențe consultative și de reglementare, dar și de investigare care să le permită eficient să investigheze reclamațiile parvenite la capitolul protecția datelor.</p> <p>Totodată, urmează a remarca că în preambulul proiectului de lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este explicit stipulat că actul normativ are scopul creării cadrului juridic și implementării atât a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea</p>
--	--	---	---

		<p>Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, la care autorul face referire în nota informativă ca fiind actul care a stat la baza propunerilor legislative, prevede expres la art.2 că „Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal: [...] (c) de către o persoană fizică în cadrul unei activități exclusiv personale sau domestice; (d) de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora”.</p> <p>Totodată, cu referire la dreptul de investigare, menționăm că cercetarea cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, ca concept poate reprezenta o „verigă” sau un element al altor infracțiuni, (de exemplu: art.208/1 din Codul penal - Pornografia infantilă, fie art.259-261/1 Cod penal - infracțiunile informatice și infracțiuni în domeniul telecomunicațiilor etc.), investigarea cărora ține de competența organelor de drept (organele de poliție). În asemenea circumstanțe așa-numita „investigare” efectuată de către CNPDCP nu va putea fi exercitată independent, fără o imixtiune directă în procesul anchetei și în acțiunile organelor de drept, riscând să distorsioneze activitatea specială de investigație și să prejudicieze confidențialitatea urmăririi penale (a se vedea art.212 din Codul de procedură penală).</p>	<p>ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, precum și a Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, Directiva fiind aplicabilă autorităților competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora (art. 1).</p> <p>Totodată, prin normele incluse în proiect autorul a încercat să excludă problema refuzului de furnizare a informației relevante investigației pornit de CNPDCP din simplul motiv că informația reprezintă secret de stat.</p> <p>De altfel, remarcăm că prevederile art. 15 din Legea nr. 133/2011 la care face referire CNA, statuează limitarea drepturilor subiectului de date în cadrul</p>
--	--	--	--

			<p>Potrivit art.8 alin.(3) lit.a), lit.d), lit.f) din proiect, CNPDCP are dreptul să solicite și să primească „informațiile, materialele și documentele referitoare la cazul examinat. Secretul de stat, secretul profesional, secretul bancar, secretul comercial sau a dosarului special, confidențialitatea procesului contravențional sau penal și/sau orice alt tip de restricționare, nu poate constitui temei pentru refuz în solicitarea și obținerea informațiilor, materialelor și documentelor”. În acest sens, Codul de procedură penală nr.122/2003 la art.211 stabilește un regim restrictiv de acces la dosarele și materialele de urmărire penală, accesul la care se decide de către conducătorul organului de urmărire penală, sau după caz, de președintele instanței la care se păstrează acestea. În aceeași ordine de idei, art.212 al Codului de procedură penală reglementează confidențialitatea urmăririi penale și stabilește că: „materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, interesele terțelor persoane și ale urmăririi penale”.</p> <p>Atenționăm că prevederile art.8 alin.(3) lit.a), lit.d), lit.f) contravin inclusiv art.5 alin.(2) din Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații, potrivit căreia ”accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție,</p>	<p>acțiunilor prevăzute la art. 2 alin. lit. d) din Legea nr. 133/2011 și nu ale operatorului sau ale Centrului. Dimpotrivă, potrivit prevederilor alin. (4) din același articol autoritatea publică are obligația de a informa Centrul despre datele cu caracter personal prelucrate.</p> <p>Totodată, a se vedea inclusiv Legea nr. 271 din 07 noiembrie 2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, potrivit căreia Republica Moldova nu va aplica prevederile convenției: prelucrărilor de date cu caracter personal atribuite la secret de stat în modul stabilit, cu excepția celor efectuate în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, al punerii în executare a sentințelor de condamnare sau al altor acțiuni ce țin de procedura penală ori contravențională, în condițiile legii.</p> <p>Suplimentar menționăm că, potrivit art. 2 alin. (4) lit. b) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 domeniul de acțiune al legii se extinde inclusiv asupra prelucrării datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în</p>
--	--	--	--	---

		<p>precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații”. De asemenea, conform art.3 alin.(1) din Legea nr.333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, „în exercitarea atribuțiilor, ofițerul de urmărire penală este independent, se supune numai legii, indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală, ale procurorului și hotărârilor instanței de judecată, emise în limitele competenței lor și în conformitate cu legislația în vigoare.” Respectiv, orice imixtiune în activitatea ofițerului de urmărire penală este interzisă (art.57 alin.(4) din CPP). Astfel, competențele și drepturile excesive care sunt acordate CNPDCP prin prezentul proiect sunt contrare prevederilor cadrului legal național, fiind în esență o imixtiune în activitatea ofițerilor de investigații și a ofițerilor de urmărire penală.</p> <p>III. Într-o altă ordine de idei, statuăm că propunerea care obligă autoritățile publice să asigure paza integrității fizice ale angajaților CNPDCP (a se vedea art.6 alin.(2) din proiect) este una neargumentată. Totodată, din norme nu este clar ce presupune statutul „inspectorului de protecție” care potrivit art.20 alin.(2) este funcționar public cu statut special. Atenționăm că riscurile activității acestei structuri nu este una mai specială sau riscantă comparativ cu ale organelor de drept (care investighează nemijlocit infracțiuni și interacționează cu persoane periculoase - infractori).</p> <p>VI. Autorul nu face o diferențiere între prelucrarea datelor de către operatori din sectorul privat și operatorii din sectorul public, în speță - entitățile publice investite cu atribuții speciale de investigație (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Centrul Național</p>	<p>executare a sentințelor de condamnare și al altor acțiuni din cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii</p> <p>Accesul la informațiile, materialele și documentele referitoare la cazul examinat este strict necesar în virtutea ilegalităților constatate în cadrul investigațiilor efectuate și a examinării plîngerilor depuse de subiecții de date cu caracter personal care deseori invocă dezvăluirea de către instituțiile bancare a datelor ce îi vizează, inclusiv a rudelor, în adresa altor entități fără a avea suficient temei juridic. Mai mult, Centrul nu este absolvit de obligația respectării normelor procesual penale și contravenționale de ridicare a obiectelor și documentelor ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar.</p> <p>În acest sens, remarcăm art. 58 din noul Regulament 2016/679 care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe:</p> <p><i>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le</i></p>
--	--	---	--

		<p>Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Vamal și Administrația Națională a Penitenciarelor). Tratarea tuturor „operatorilor” în mod egal și stabilirea unor cerințe generale-comune pentru toți nu este justificată, reieșind din competențele și statutul acestora, care este unul total diferit. Mai mult ca atât, Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, obligă subiecții suscitați să respecte protecția datelor cu caracter personal în cadrul activității - art.5 „(1) Persoanele care au acces la datele cu caracter personal ale persoanei supuse măsurii speciale de investigații sunt obligate să păstreze confidențialitatea datelor respective în conformitate cu prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>(2) Accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații.”</p> <p>V. În ceea ce privește „atribuțiile specifice” de la art.8 alin.(2) din proiect privind procedura de acreditare, atenționăm că acestea sunt redactate în mod abuziv, fără careva limite legale. Astfel, CNPDCP va fi responsabilă de stabilirea regulilor de acreditare, a cerințelor de acreditare, realizarea acreditării nemijlocite, precum și retragerea acesteia. Atenționăm că cumularea tuturor competențelor în gestiunea unei singure autorități prezintă</p>	<p><i>solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p> <p>Totodată, atragem atenția asupra faptului că împreună cu prezentul proiect de lege Centrul a elaborat proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative prin care a inițiat elaborarea unui nou cadru legal național în domeniul protecției datelor cu caracter personal, anume în acest proiect s-a făcut o diferențiere între prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de către operatorii din sectorul public și privat, pe de o parte și, respectiv, entitățile publice investite cu atribuții speciale de investigații, pe de altă parte, fiind prevăzut un capitol separat - PREVEDERI SPECIALE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR PERSONALE DE CĂTRE ORGANELE DE OCROTIRE A LEGII.</p>
--	--	---	--

		<p>un risc sporit de corupție. În asemenea circumstanțe pot fi ușor favorizați unii subiecți supuși acreditării, fie din contra pot apărea abuzuri, întrucât elementul decisiv și unic în tot acest proces este exclusiv, CNPDCP.</p> <p>Totodată, nu este clar ce presupune atribuția CNPDCP de a întreprinde „măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal” (prevederea de la art.8 alin.(1) lit.f) din proiect).</p> <p>Prin urmare, sub aspectul competențelor și atribuțiilor acordate CNPDCP-lui prin proiect considerăm absolut necesar excluderea tuturor prevederilor ce pot aduce atingere activității speciale de investigație, precum și modificarea proiectului, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) La art.2 alin.(1) - excluderea sintagmei „și investigare”. 2) La art.2 alin.(4) - excluderea sintagmei „de intervenție, de investigație,”. 3) Excluderea art.4 alin.(4) și (5) din proiect. 4) Excluderea art.6 alin.(2) și (6) din proiect. 5) Completarea art.6 cu o normă care să prevadă excluderea organelor de drept (în sensul art.6 din Legea nr.59/2012) din domeniul de aplicare a prezentului proiect. 6) Excluderea art.8 alin.(1) lit.c), lit.e), lit.f), lit.h), lit.u). 7) Revizuirea art.8 alin.(2) prin excluderea unui cumul de competențe excesive în domeniul acreditării organismelor de acreditare. 8) Excluderea art.8 alin.(3) din proiect. 9) Excluderea art.23 alin.(1) lit.a), lit.b), lit.c) din proiect. 10) Excluderea art.23 alin.(2) lit.a), lit.c), lit.d), lit.e), lit.g), lit.i), lit.j) din proiect. 	<p>Astfel, Capitolul VII din proiectul de lege, este destinat prelucrării datelor cu caracter personal de către operatori - organe de ocrotire a legii, care au competențe stabilite prin lege în scopul prevenirii, investigării, depistării și/sau urmăririi penale a infracțiunilor sau executării pedepselor penale, inclusiv protejarea și prevenirea amenințărilor la adresa ordinii publice, securității de stat și securității naționale și în cadrul dosarului sau acțiunilor speciale de investigație.</p> <p>Prin reglementarea stabilită la Capitolul VII s-a trasat scopul de a asigura implementarea Directivei nr. 2016/680 a Parlamentului European și Consiliului, din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, document juridic internațional prin care Uniunea Europeană a delegat dreptul de investigare a prelucrării datelor cu caracter personal efectuate în cadrul urmăririi penale, autorităților naționale de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal.</p>
--	--	--	--

			<p>11) La art.23 considerăm necesar divizarea categoriilor de angajați din cadrul CNPDCP și stabilirea drepturilor și atribuțiilor în funcție de categorie.</p>	<p>Obiecțiile referitoare la "atribuțiile specifice" statuate la art.8 alin. (2) din prezentul proiect, nu pot fi reținute și nu pot fi considerate abuzive în contextul în care acestea fac referire doar la domeniul protecției datelor cu caracter personal și reies din prevederile statuate la art. 46-49 din proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p> <p>Privind atribuția Centrului statuată la art. 8 alin. (1) lit. f), menționăm că această atribuție constă în efectuarea investigațiilor privind cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, cu executarea, după caz, a unor situații de simulare a unor evenimente ce verifică nivelul asigurat de protecție a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legea și alte acte normative.</p> <p>Simularea unor eventuale incidente de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal este o condiție imperioasă în contextul protejării drepturilor și libertăților altuia în contextul preîntâmpinării unor scurgeri de date cu caracter personal. Faptic, aceasta este o penetrare în sistem care este efectuată atât la nivel al securității fizice cât și cel al securității informaționale. Într-o altă ordine de idei, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din</p>
--	--	--	---	--

				<p>Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de acest drept și anume: În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntîmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întîmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</p>
		<p>Art. 6 alin. (8), (9), (11)</p>	<p>O atenție sporită trebuie acordată competenței CNPDCP de a face schimb de date cu alte structuri din afara Republicii Moldova (a se vedea art.6 alin.(8), (9), (11)) în speță normele: „(8) În baza acordurilor încheiate Centrul poate: [...] b) primi și furniza în condiții de reciprocitate, informațiile relevante, inclusiv asistența necesară pentru punerea în aplicare a prevederilor legale naționale privind protecția datelor cu caracter personal, efectuează autorizări, consultări prealabile și investigații; (9) Cererile de asistență parvenite din partea unei autorități străine de supraveghere vor fi analizate fără întîrzieri rezonabile, informația solicitată fiind transmisă</p>	<p>În conformitate cu Convenția nr. 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, Republica Moldova și-a asumat obligația de a acorda, prin intermediul Autorității naționale desemnate pentru protecția datelor cu caracter personal, să acorde sprijin reciproc pentru implementarea prezentei Convenții.</p>

			<p>prin canale de legătură securizate”. O asemenea abordare va permite schimbul fraudulos de informații ce conțin date cu caracter personal, acesta constituie un risc asupra securității naționale. În acest context, nu este clar ce presupun „informațiile relevante” pe care le pot furniza Centrul unor structuri din afara țării. Astfel, menționăm că datele cu caracter personal trebuie protejate, aceasta fiind competența și obiectivele de bază a CNPDCP și nicidecum, schimbul de informații la capitolul dat.</p> <p>Recomandăm autorului de a revedea aceste norme și de a statua în mod limitativ care categorii de informații pot fi furnizate de către structura sus-citată. La fel, să fie reglementat detaliat, ce presupune „asistența reciprocă” și care sunt limitele ei.</p>	<p>Astfel, potrivit art. 13 alin. (3) o autoritate desemnată de o Parte la cererea unei autorități numite de o altă Parte:</p> <p>a) va furniza informații referitor la legislația sa și practica sa administrativă în domeniul protecției datelor;</p> <p>b) va lua, în conformitate cu dreptul său intern și având drept scop unic protecția vieții private, toate măsurile adecvate pentru a furniza informații referitor la prelucrarea automatizată efectuată pe teritoriul său, cu excepția datelor cu caracter personal, care constituie obiectul acestei prelucrări.</p> <p>Mai mult, art. 15 din prezenta Convenție oferă și anumite garanții privitor la asistența prestată de autoritățile desemnate, potrivit cărora:</p> <p>1. O autoritate desemnată de o Parte, care a primit informații de la o autoritate desemnată de altă Parte, fie conform unei cereri de asistență, fie că răspunde la o cerere de asistență formulată de ea însăși nu va putea utiliza aceste informații în alte scopuri decât cele indicate în cererea de asistență.</p> <p>2. Fiecare Parte va supraveghea ca persoanele care aparțin sau acționează în numele autorității desemnate să respecte secretul sau confidențialitatea acestei informații.</p>
--	--	--	--	---

				<p>3. Nici într-un caz o autoritate desemnată nu va fi autorizată să formuleze, conform articolului 14, alineatul 2, o cerere de asistență în numele unei persoane cu reședința în străinătate, din propria inițiativă și fără consimțământul acestei persoane.</p> <p>Suplimentar, menționăm că actuala redacție a legii privind protecția datelor cu caracter personal, în art. 32 stabilește condițiile necesare a fi respectate la efectuarea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal, care conform legii sunt evaluate de Centru, ținându-se cont de, în special de natura acestora, de scopul și durata prelucrării sau prelucrărilor propuse, de statul de destinație, de legislația acestuia, precum și de normele profesionale și măsurile de securitate respectate în statul de destinație. Mai mult, potrivit alineatului (3) din același articol transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege.</p> <p>În aceste condiții, invocarea faptului că Centrul va permite un schimb fraudulos de informații ce conțin date cu caracter personal sunt neîntemeiate și jignitoare</p>
--	--	--	--	---

				<p>pentru Centru, care este unica autoritate națională care efectuează controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal.</p>
		<p>Art. 2 alin. 95), art. 9 alin. (2), art. 1, art. 110</p>	<p><u>Cu referire la structura CNPDCP</u>, menționăm că proiectul acordă discreții excesive acestei structuri, în ceea ce privește <u>stabilirea reprezentanților teritoriale</u>, în mod discreționar „<i>în funcție de necesitate</i>” (a se vedea art.2 alin.(5) din proiect). Atenționăm că organizarea fiecărei reprezentanțe teritoriale va necesita cheltuieli financiare consistente din bugetul de stat și asemenea măsuri trebuie planificate din timp. Totodată, în nota informativă nu s-a adus careva argumente vis-a-vis de necesitatea acestor subdiviziuni teritoriale. Din moment ce autorul intenționează să instituie careva structuri teritoriale, acestea trebuie determinate și reglementate prin prezentul proiect (care este actul primar de reglementare privind organizarea și funcționarea CNPDCP) și nicidecum printr-un act separat. Stabilirea detaliată a structurii organizatorice va acorda o transparență în activitatea CNPDCP.</p> <p>Totodată, nu este argumentată necesitatea creării unei <u>Unități de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal</u> (art.9 alin.(2) și art.10 din proiect), care să activeze în mod separat ca structură organizatorică, cu efectiv-limită și regulament, la fel separat. Instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal este un element important pentru activitatea CNPDCP, însă aceasta poate fi creată ca o direcție din cadrul CNPDCP-lui. Nu este clar, de ce este necesar o separare a acestui domeniu de restul structurii, din moment ce ține direct de</p>	<p>Regulamentul nr.679 din 27 aprilie 2016 prevede posibilitatea instituirii mai multor autorități de supraveghere în domeniul protecției datelor. Astfel, potrivit considerentelor regulamentului, în cazul în care un stat instituie mai multe autorități de supraveghere, acesta ar trebui să stabilească prin lege mecanisme care să asigure participarea efectivă a autorităților de supraveghere respective la mecanismul pentru asigurarea coerenței. Prin norma prevăzută în proiectul de lege, autorul instituie dreptul creării structurilor teritoriale și care nu este o obligație, iar ulterior în cazul necesității instituirii acestor reprezentanțe vor fi aduse argumentările de rigoare.</p> <p>Unitatea de instruire în domeniul protecției datelor are sarcina de instruire și sporire a calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal la solicitarea autorităților de drept public, în special pentru responsabilii de protecție a datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice, a organismelor de certificare și/sau organismelor de</p>

			<p>activitatea Centrului. Menționăm că fiecare substructură creată în mod separat va necesita investiții publice majore din bugetul de stat.</p> <p>În ceea ce privește <u>Consiliul consultativ</u> (art.9 alin.(2) și art.11 din proiect), nu este clar definit scopul activității și competențele Consiliului, precum și modul de organizare și funcționare. Menționăm că spectrul de subiecți incluși în Consiliu este unul larg, precum: reprezentanți/experti din învățământ, mass-media, protecția consumatorului etc. Respectiv, riscul scurgerii unor informații oficiale cu accesibilitate limitată este sporit. În acest context, recomandăm la art.10 din proiect, să se impună careva limite în structura componentă a Consiliului, să se stabilească cu exactitate atribuțiile de bază și limitarea accesului la informații oficiale cu accesibilitate limitată, în conformitate cu legislația în vigoare (Legea nr.982/2000 privind accesul la informații).</p> <p>Cu referire la structura CNPDCP, optăm pentru o reglementare concisă și detaliat în prezentul proiect (cu determinarea structurilor teritoriale, precum și includerea - Unități de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal, ca direcție din cadrul Centrului).</p>	<p>monitorizare a codurilor de conduită, a altor instituții ori organizații, precum și instruirea și perfecționarea continuă a angajaților Centrului.</p> <p>Pregătirea unor specialiști remarcabili în domeniul protecției juridice a datelor cu caracter personal, are loc în condițiile generale și pune la dispoziția acestora o pregătire insuficientă în raport cu complexitatea domeniului protecției datelor cu caracter personal. Astfel, un accent mare va fi pus pe necesitatea pregătirii organelor de acreditare și certificare în domeniul protecției datelor personale.</p> <p>În partea ce ține de personalul din cadrul Centrului și responsabilii de protecția datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice și instituțiilor de drept privat, se menționează că actualmente aceștia nu dispun de cursuri de pregătire continuă în domeniul protecției datelor cu caracter personal, din lipsa unei subdiviziuni de profil și din lipsa specialiștilor în domeniu. Astfel că, specialiștii din cadrul Centrului, urmează individual și cu tenacitate linia de ascensiune dezvoltării profesionale. Necesitatea instituirii unui asemenea organism derivă din evoluția pregnantă a materiei protecției datelor cu caracter</p>
--	--	--	--	---

				<p>personal, complexitatea domeniului datelor cu caracter personal, apariția pe piața forței de muncă a cererilor față de specialiștii în protecția datelor, și alte implicații care derivă din deficiența specialiștilor în domeniul protecției datelor. În prezent, Centrul nu asigură formarea profesională inițială și continuă a angajaților săi. Procesul de dezvoltare profesională a inspectorilor de protecție a datelor va avea un caracter continuu, sistematic și planificat.</p> <p>Nu în ultimul rând urmează a remarca că Centrul anual primește un număr impunător de solicitări privind organizarea cursurilor de instruire, atât din partea autorităților publice (Parlament, ministere, APL-uri etc.), precum și entităților private. Spre regret, Centrul nu dispune de capacități funcționale de a face față acestor solicitări. Mai mult, odată cu modernizarea cadrului european în domeniul protecției datelor numărul acestor cereri din partea operatorilor vor crește, ultimii fiind conștienți de impactul și responsabilitățile ce le revin urmare a acestor schimbări. Spre regret, armonizarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova a început târziu și persoanele nu sunt pregătite pentru a face față tuturor provocărilor și cerințelor și au</p>
--	--	--	--	---

				<p>nevoie de suportul didactic al Centrului în această privință. Menționăm că noul regulament european se răsfrînge asupra sectorului privat care are relații economice cu UE și tangențial asupra celui public care prelucrează date cu caracter personal ale cetățenilor din spațiul UE, inclusiv în contextul îmbunătățirii prestărilor de servicii.</p> <p>Cu referire la Consiliul Consultativ menționăm că, nici legea în vigoare nu specifică aceste momente, acestea fiind stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Consultativ, aprobat de către directorul Centrului la 01 iunie 2009.</p> <p>Urmare a aprobării acestui proiect de lege va fi aprobat un nou Regulament al Consiliului Consultativ în care vor fi specificate aceste momente.</p> <p>Totodată, remarcăm că potrivit prevederilor statuate în noul proiect de lege membrii Consiliului consultativ sînt obligați să nu dezvăluie informațiile confidențiale și datele cu caracter personal de care i-au cunoștință în cadrul activității respective. Aceștia sunt informați în scris și verbal, după caz, cu privire la obligația lor de confidențialitate și dispozițiile relevante ale legislației penale.</p>
--	--	--	--	---

		<p>Art. 12, art. 13</p>	<p><u>Procedura de numire a directorului CNPDCP și a directorilor adjuncți (care potrivit proiectului sunt „funcții de demnitate publică” - art.12) intră în contradicție cu prevederile art.6 al Legii nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care stipulează expres că „Pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire se organizează concurs în condițiile legii”.</u></p> <p><u>Conform Legii integrității nr.82/2017, art.11 alin.(1): „Recrutarea și promovarea agenților în cadrul entității publice se efectuează prin concurs public, conform criteriilor transparente și obiective de selectare în bază de merit, calificare profesională, capacitate, competență și integritate profesională, fără a admite favorizarea intereselor private și a oricăror forme de discriminare [...]”. Excepție de la această procedură sunt doar funcțiile electivă și persoanele din cabinetul persoanelor cu funcție de demnitate publică (a se vedea art.11 alin.(3) din legea sus-citată).</u></p> <p><u>Organizarea unui concurs public pentru funcțiile de conducere va garanta caracterul apolitic a funcțiilor date și va acorda o transparență acestei funcții și structuri per ansamblu.</u></p> <p><u>În ce privește condițiile care trebuie întrunite de către candidați la funcția de director/directori adjuncți, dar și către candidații ce intenționează să activeze în cadrul CNPDCP (art.13 și art.28 din proiect), considerăm necesar ca condiție obligatorie să fie inclusă prezentarea „Cazierului privind integritatea profesională” conform Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, până la organizarea concursului. Conform</u></p>	<p>Nu se acceptă or nici în varianta actuală a legii nu este prevăzută necesitatea unui concurs. Selectarea candidatului fiind lăsată, în cazul proiectului de lege, la decizia Biroului permanent al Parlamentului, care urmează să stabilească procedura de selectare a candidatului.</p> <p>Or chiar nici noul Regulament nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, recomandă numirea „...fie de parlamentul, de guvernul ori șeful de stat al statului membru pe baza unei propuneri din partea guvernului, a unui membru al guvernului, a parlamentului sau a unei camere a parlamentului, fie de către un organism independent împuternicit prin dreptul intern.”</p> <p>În același context remarcăm că domnul Bernhard Bannasch, expert (Germania) din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul prezentării Raportului Misiunii cu trecerea pe agendă a observațiilor și recomandărilor a notat că, directorul adjunt trebuie să fie numit de directorul</p>
--	--	--------------------------------	---	--

			<p><u>art.29 alin.(7) din Legea nr.82/2017 „Cazierul privind integritatea profesională a agenților publici asigură evidența rezultatelor testării integrității profesionale, necesare în cadrul procedurilor de angajare în entitățile publice”.</u></p> <p><u>De asemenea, la art.13 a se completa cu condiții suplimentare pentru candidații la funcțiile de director/directori adjuncți în cadrul CNPDCP, după cum urmează:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <u>- candidatul nu este și nu a fost în ultimii 2 ani membru al vreunui partid politic, nu este și nu a fost angajat în cadrul organelor permanente ale vreunui partid politic;</u> <u>- nu are antecedente penale;</u> <u>- la art.13 lit.c) de completat la sfârșit cu sintagma „și este apt medical”.</u> 	<p>Centrului, ceea ce reprezintă o precondiție a independenței autorității de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal.</p>
		<p>Art. 17 alin. (2) lit. b), art. 19 alin. (1), (3), art. 22 lit. c), art. 28 alin. (1) lit. g)</p>	<p><u>Suplimentar celor expuse, considerăm oportună efectuarea unor modificări și completări la textul propus, după cum urmează:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <u>- considerăm neargumentată norma de la art.17 alin.(2) lit.b) ce reglementează temeiurile „revocării din funcție a directorului și a directorilor adjuncți doar în cazul condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni grave cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului”. Astfel, recomandăm la art.17 alin.(2) lit.b) excluderea sintagmei „pentru comiterea unei infracțiuni grave cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului”;</u> <u>- la art.19 alin.(1) substituirea sintagmei „inclusiv informațiile oficiale cu accesibilitate limitată și</u> 	<p>Propunerea referitoare la art. 17 alin. (2) lit. b) nu se acceptă din considerentul de a nu crea piedici în desfășurarea activității Centrului, urmare a existenței unor situații care nu țin de activitatea Centrului.</p> <p>Propunerea referitoare la art. 19 alin. (1) și alin. (3) nu se acceptă. Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la secretul de stat nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi</p>

		<p><u>informațiile atribuite la secret de stat în condițiile legii” cu sintagma „conform normelor stabilite de legislație”;</u></p> <p>- art.19 alin.(3) de exclus din textul proiectului, întrucât procedura de desecretizare este reglementată de Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat;</p> <p>- art.22 lit.c) substituirea sintagmei „în interesul oricăror entități” cu sintagma „în interesul personal, a oricăror entități” și în continuare potrivit textului proiectului;</p> <p>- excluderea art.28 alin.(1) lit.g) „îndeplinește condițiile specifice postului”, întrucât nu este clar ce presupune condiția dată la angajare și admite interpretări subiective.</p> <p>- expunerea de la art.50 alin.(6) este generală, întrucât nu prevede careva restricții în acordarea indemnizației unice la încetarea raportului de muncă a colaboratorilor Centrului. Astfel, Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede la art.42 alin.(4/1) că de indemnizația unică nu beneficiază funcționarii publici ale căror raporturi de serviciu încetează în temeiul art.62 alin.(1) lit.f) și g): „f) în cazul în care funcționarul public a fost condamnat printr-o sentință judecătorească prin care s-a dispus aplicarea unei sancțiuni privative de libertate, la data rămânerii definitive a sentinței de condamnare; g) ca urmare a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau ca pedeapsă complementară, în temeiul sentinței judecătorești definitive prin care s-a dispus această interdicție”. Prin urmare, recomandăm autorului stabilirea unor restricții, în ceea ce privește acordarea indemnizației unice la încetarea raportului de muncă, în caz contrar norma va fi aplicată în mod abuziv.</p>	<p>secretizate informațiile privind faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului; faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora. În acest sens, în cazul în care a fost stabilită o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal Centrul trebuie să dispună de pîrghiile necesare pentru ca persoana să cunoască despre încălcarea dreptului său.</p> <p>- Propunerea referitoare la art. 22 lit. c) se acceptă.</p> <p>- Propunerea referitoare la art. 28 alin. (1) lit. g) nu se acceptă, avînd în vedere că fiecare funcție publică are elaborată fișa postului, iar candidatul trebuie să întrunească condiții specifice fișei postului.</p> <p>- Propunerea referitoare la art. 50 alin. (6) nu se acceptă pentru a nu dubla norma, avînd în vedere că acestea deja sunt statuate în Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.</p>
--	--	--	--

	Procuratura	Capitolul I Dispoziții generale	<p>Proiectul de lege urmează a fi revăzut în integritatea sa, întrucât nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 28 și art. 29 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, deoarece conține atât dispoziții de conținut ce urmează a fi reglementate de alte capitole din proiect, (<i>art. 4, 5, 7 din proiectul de lege</i>), cât și norme cu caracter general și confuz (spre exemplu, utilizarea la art. 1 a sintagmei „<i>precum și alte aspecte ce țin de activitatea Centrului</i>”, care nu reglementează expres domeniile de aplicare a prevederilor prezentului proiect de lege. Or, potrivit tehnicii legislative, domeniul de aplicare a legii trebuie să prevadă expres sfera de reglementare a actului legislativ.</p>	<p>Nu se acceptă, art. 4, 5, și 7 din proiect conțin dispoziții generale ce vizează activitatea Centrului, cum ar fi garanții de independență, finanțarea activității Centrului și referințe referitoare la prezentarea rapoartelor de activitate ale Centrului, care nu formează obiectul actului legislativ în sine. Aceiași structură a fost utilizată și la elaborarea altor acte legislative ce reglementează activitatea autorităților publice, cum ar fi: Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova; Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.</p> <p>Având în vedere că în dispozițiile de conținut sunt descrise detaliat aspectele ce țin de activitatea Centrului, pentru a nu concentra într-un articol tot sumarul actului legislativ, s-a optat pentru utilizarea sintagmei „<i>precum și alte aspecte ce țin de activitatea Centrului</i>”, practică pe larg utilizată la elaborarea actelor legislative în acest sens</p>
		Art. 2 alin. (1) și alin. (4)	<p>1. Titlul IV din Constituția Republicii Moldova prevede expres care sunt autoritățile publice din Republica Moldova, CNPDCP nu este prevăzut în Legea Supremă ca autoritate publică, din acest motiv propunem substituirea sintagmei „autoritatea publică a statului” de la art.2 alin.(1) a proiectului, cu sintagma „instituție publică”. Totodată, considerăm nejustificată utilizarea sintagmei „</p>	<p>Nu se acceptă, referirea la Titlul IV din Constituție nu este relevantă. Din exemplul prezentat de Procuratură, putem deduce că actele legislative care fac referire la autoritățile publice nu sunt aplicabile pentru Centru, spre exemplu Legea contenciosului administrativ. De</p>

			<p>a statului”, întrucât instituțiile publice nu pot fi de drept privat.</p>	<p>altfel, potrivit noțiunii redată în actul legislativ precitat . <i>autoritate publică</i>. reprezintă orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Sînt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele de drept privat care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public, inclusiv persoanele care prestează servicii notariale.</p> <p>Contrar celor expuse de Procuratură, remarcăm că potrivit art. 184 din Codul civil, instituția publică se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă. Or Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a fost desemnat, prin act legislativ adoptat de Parlament în calitate de autoritate națională competentă pentru implementarea prevederilor Convenției nr. 108, în conformitate cu Legea nr. 271 din 07.11.2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a</p>
--	--	--	--	--

			<p>2. Propunem excluderea art.2 alin.(4) din proiect, potrivit căruia „Centrul este investit cu putere de supraveghere...”, considerăm norma respectivă lipsită de claritate și previzibilitate, care poate crea confuzie la aplicare, întrucât instituțiile publice pot fi investite cu atribuții și nicidecum cu puteri, iar atribuțiile Centrului sunt stipulate la art. 8 din proiect.</p>	<p>datelor cu caracter personal. Mai mult, potrivit Legii nr. 182 din 10.07.2008 cu privire la aprobarea, Centrul este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice.</p> <p>Se acceptă. În art.2 alin.(4) cuvântul „<i>putere</i>” se substituie cu cuvântul „<i>atribuții</i>”.</p>
		Art.4	<p>„<i>Garanții de independență</i>” din proiect este expus excesiv și urmează a fi revăzut integral ori exclus, fiind suficiente reglementările de la art.2 alin.(2) din proiectul de lege, or în varianta expusă, acesta stabilește că CNPDCP este autoritatea superioară în Republica Moldova și toate organele și instituțiile de stat, precum și persoanele juridice și fizice se supun deciziilor adoptate de acesta, ceea ce conceptual nu poate fi acceptat.</p> <p>Prevederile art.4 alin.(5) din proiect, fără o specificare a domeniului la care se referă, creează impresia neintegrării instituției în sistemul autorităților statului care sunt fiecare competente în domeniul său. În dorința de a asigura independența Centrului, autorii proiectului fac abstracție de rolul organelor de drept în protejarea drepturilor și libertăților persoanelor, cum ar fi, rolul organului de urmărire penală sau a instanțelor judiciare de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Garanțiile de independență prevăzute la această normă nu pot fi considerate expuse exagerat deoarece ele reies din atribuțiile Centrului care, în pofida celor invocate de Procuratură, prin lege este desemnat este organ de control asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legislației în vigoare, iar actele sale, prin care constată legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal sunt obligatorii pentru operatorii de date. Subliniem faptul că, CNPDCP nu pretinde de a ași însuși competențele altor autorități, ci de a efectua investigarea</p>

			<p>a repune persoanele în drepturi și de a decide asupra recuperării prejudiciului.</p>	<p>legalității prelucrării datelor cu caracter personal ale subiectului de date de către entități, în calitate de operatori de date cu caracter personal, care au obligația de a asigura confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal prelucrate. Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP se supune controlului Parlamentar și controlului judecătoresc. De asemenea, activitatea CNPDCP nu este exclusă de controlul din partea altor organe, conform competenței lor.</p>
		Art.5	<p>„Finanțarea activității Centrului” din proiectul de lege, ridică anumite semne de întrebare, întrucât nu coroborează cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.</p> <p>Respectiv, art.1 alin.(2) al Legii prenotate prevede că „Actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare, nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi.”</p> <p>Mai mult, unificarea normelor legale vizând elaborarea, aprobarea și administrarea bugetelor autorităților bugetare independente și alinierea acestora la calendarul bugetar și procedurile bugetare generale (în temeiul art.1 alin.(2) și art.21 ale Legii 181/2014) sunt în mod prioritar o necesitate întru excluderea practicii de adoptare separată a bugetelor autorităților publice independente, care dispersează procedura de adoptare a</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma la care se face referire reprezintă o garanție a independenței Centrului, în partea ce ține de asigurarea financiară a autorității, fapt recomandat și de experții din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”.</p>

		<p>bugetelor autorităților independente în câteva acte normative - inițial prin hotărârea Parlamentului și ulterior, legea bugetară anuală, plasând instituțiile bugetare în condiții inechitabile, iar în cazul în care autoritățile independente îl prezintă cu întârziere sau cu abateri de la normele metodologice, aceasta distorsionează procesul bugetar.</p> <p>Luând în considerație cele expuse, propunem următoarea redacție a art.5:</p> <p>„Articolul 5. Finanțarea activității Centrului <i>(1) Centrul se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.</i> <i>(2) Bugetul Centrului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.”.</i></p>	
	Art. 6	<p>1. Art. 6 alin.(6) din proiect stipulează că <i>„la cererea motivată a Centrului pe probleme ce țin de protecția datelor cu caracter personal toate entitățile sunt obligate, să acorde suport tehnic și informațional.”.</i> Norma respectivă este excesivă și poate genera abuzuri, deoarece nu stabilește exact în ce constă obligația de acordare a suportul tehnic și informațional, care sunt limite acestei obligații. Totodată, nota informativă aferentă proiectului de lege nu face claritate în acest sens și nu indică nici referitor la coroborarea normei respective cu cadrul juridic existent.</p> <p>2. Art. 6 alin.(11) din proiect nu poate fi acceptat deoarece prevederile respective au sens ambiguu, nu este specificat</p>	<p>Nu se acceptă, avînd în vedere că norma face referire strict la domeniul protecției datelor cu caracter personal. Mai mult, solicitarea urmează să fie motivată, ceea ce ar implica din partea Centrului să specifice scopul și temeiul legal al solicitării, reieșind din atribuțiile sale și fiind redată speța cazului investigat.</p> <p>Nu se acceptă. În conformitate cu Convenția nr. 108 pentru protecția</p>

			<p>temeiul legal de desfășurare a operațiunilor și investigațiilor comune între Centrul și alte autorități similare de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal din alte state străine.</p>	<p>persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, Republica Moldova și-a asumat obligația de a acorda, prin intermediul Autorității naționale desemnate pentru protecția datelor cu caracter personal, să acorde sprijin reciproc pentru implementarea prezentei Convenții.</p> <p>Astfel, potrivit art. 13 – <i>Cooperarea între Părți</i></p> <p>1. Părțile se obligă să-și acorde sprijin reciproc pentru implementarea prezentei Convenții:</p> <p>2. În acest scop:</p> <p>a) fiecare Parte desemnează una sau mai multe autorități a căror denumire și adresă le comunică Secretarului General al Consiliului Europei;</p> <p>b) fiecare Parte care a desemnat mai multe autorități indică în comunicatul amintit în alineatul precedent atribuțiile fiecărei autorități;</p> <p>3. O autoritate desemnată de o Parte la cererea unei autorități numite de o altă Parte:</p> <p>a) va furniza informații referitor la legislația sa și practica sa administrativă în domeniul protecției datelor;</p> <p>b) va lua, în conformitate cu dreptul său intern și având drept scop unic protecția vieții private, toate măsurile adecvate pentru a furniza informații referitor la</p>
--	--	--	---	---

				<p><i>prelucrarea automatizată efectuată pe teritoriul său, cu excepția datelor cu caracter personal, care constituie obiectul acestei prelucrări.</i></p> <p>Suplimentar, remarcăm prevederile art. 62 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/679, potrivit căruia:</p> <p><i>(1) După caz, autoritățile de supraveghere desfășoară operațiuni comune, inclusiv investigații comune și măsuri comune de aplicare a legii, în care sunt implicați membri sau personal din autoritățile de supraveghere ale altor state membre.</i></p> <p>Precum și prevederile art 50 alin. (1) din Directiva (UE) 2016/680, potrivit căreia:</p> <p><i>(1) Fiecare stat membru garantează că autoritățile sale de supraveghere își furnizează reciproc informațiile relevante și asistență pentru a pune în aplicare și a aplica prezenta directivă în mod consecvent și instituie măsuri de cooperare eficiente între ele. Asistența reciprocă se referă, în special, la cereri de informații și măsuri de supraveghere, cum ar fi cereri în vederea efectuării de consultări, inspecții și investigații.</i></p>
--	--	--	--	--

			<p>Totodată, art. 6 alin. (11) lit.b) prevede că Centrul este în drept „<i>să acorde competențe, inclusiv competențe de investigare, membrilor sau personalului autorității de supraveghere din alt stat</i>”. Norma respectivă, urmează a fi revăzută, deoarece nu coroborează cu prevederile de la art.57 alin.(1) lit.b) din proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care prevede că Centrul este în drept „<i>să ofere... asistență în materie de investigații și schimb de informații...</i>”.</p>	<p>Se acceptă. Art. 6 alin. (11) lit.b) este expus într-o nouă redacție:</p> <p>b) în temeiul legii sau în baza acordului încheiat cu alte autorități similare de supraveghere din alte state, să ofere asistență în materie de investigații și schimb de informații, membrilor sau personalului autorității de supraveghere din alt stat în vederea desfășurării unor acțiuni comune de investigații, în măsura în care dreptul național și dreptul statului solicitant permite acest lucru.</p>
	Art.8	<p>1. Art. 8 alin.(3), lit. a) din proiectul de lege, ține de acordarea dreptului Centrului de a solicita de la persoane fizice și juridice informații oficiale cu accesibilitate limitată. Atribuția dată este excesivă și abuzivă, întrucât acordă dreptul CNPDCP de a solicita de la persoanele fizice și juridice „<i>informații oficiale cu accesibilitate limitată</i>”, fără careva restricții în acest sens, fapt ce contravine art.7 alin.(2) din Legea nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, care prevede expres cazurile în care accesul la informațiile oficiale poate fi îngădit.</p> <p>2. Totodată, art.8 alin.(3) lit.f) din proiect prevede că „<i>Secretul de stat, secretul profesional, secretul bancar, secretul comercial sau a dosarului special, confidențialitatea procesului contravențional sau penal, și /sau orice alt tip de restricționare, nu poate constitui</i></p>	<p>Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea</p>	

		<p><i>temei pentru refuz în solicitarea și obținerea informațiilor, materialelor și documentelor”.</i></p> <p>Dreptul dat este excesiv, deoarece judecătorul de instrucție dispune, în condițiile art.41 din Cod de procedură penală autorizarea efectuării percheziției, examinării corporale, punerii sub sechestru a bunurilor, ridicării de obiecte ce conțin „<i>secret de stat, comercial și bancar</i>”.</p> <p>Prin urmare, CNPDCP își depășește competențele funcționale în efectuarea controlului legalității datelor cu caracter personal, or în cazul dat, există riscul ca Centrul să solicite informații cu caracter clasificat (secrete) de la operatori, ceea ce contravine cadrului legal privind regimul juridic al informațiilor atribuite la secret de stat.</p> <p>Considerăm că, aceste prevederi din proiect urmează a fi excluse întrucât încalcă și principiul confidențialității urmăririi penale stabilit la art.212 din Codul de procedură penală. Divulgarea unor date din cadrul unui proces penal care se află la faza de urmărire penală ar putea prejudicia bunul mers al urmăririi penale.</p> <p>Această obiecție este valabilă și pentru drepturile speciale ale conducerii Centrului prevăzute la art.19 alin.(1) din proiectul de lege, cât și la atribuțiile suplimentare ale inspectorului de protecție a datelor prevăzute la art.23 alin.(1) lit. a) care permite acestuia accesul gratuit la sistemele informaționale de stat și private în care sunt prelucrate date cu caracter personal și stocate date cu caracter personal, fără careva restricții.</p> <p>Totodată, analizând prevederile art.8 alin.(1), lit. f) din proiect, se constată că dreptul de a efectua „<i>situații de simulare a unor evenimente ce verifică nivelul de protecție a datelor cu caracter personal asigurat</i>”,</p>	<p>și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.</p> <p>În acest sens, remarcăm art. 58 din noul Regulament 2016/679 care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe:</p> <p><i>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu</i></p>
--	--	---	--

			<p>atribuit Centrului, este excesiv și abuziv, deoarece instituția va fi competentă de a efectua situațiile de simulare la propria discreție, în dependență de interes sau scop, ceea ce ar prejudicia interesele entităților care prelucrează date cu caracter personal.</p> <p>Mai mult, acțiunile date (<i>situații de simulare</i>) contravin procedurii penale în partea ce ține de autorizarea aplicării măsurilor în cauză. Or, în procesul de efectuare a situațiilor de simulare Centrul ar putea să acceseze nejustificat date care vizează dosarele penale, ceea ce reprezintă o „<i>imixtiune gravă</i>” în activitatea organelor de drept, fără a exista un mecanism de contrabalansă, care ar asigura excluderea riscurilor de abuz sau depășire a competențelor.</p> <p>Prin urmare, normele enunțate nu se susțin și propunem a fi excluse din proiectul de lege.</p>	<p><i>dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p> <p>Privind atribuția Centrului statuată la art. 8 alin. (1) lit. f), menționăm că această atribuție constă în efectuarea investigațiilor privind cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, cu executarea, după caz, a unor situații de simulare a unor evenimente ce verifică nivelul asigurat de protecție a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legea și alte acte normative.</p> <p>Simularea unor eventuale incidente de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal este o condiție imperioasă în contextul protejării drepturilor și libertăților altuia în contextul preîntâmpinării unor scurgeri de date cu caracter personal. Faptic, aceasta este o penetrare a sistemului care este efectuată atât la nivel al securității fizice cât și cel al securității informaționale. Într-o altă ordine de idei, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea</p>
--	--	--	---	---

				<p>Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de acest drept și anume: În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntâmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întâmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protecție a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</p>
		Art.11	<p><i>Art.11</i> al proiectului de lege prevede crearea Consiliului consultativ, în scopul acordării de consultanță și de asistență Centrului, care este un scop generic. Proiectul nu conține careva reglementării referitor la activitatea de consultanță și de asistență a Consiliului consultativ. Totodată, instituirea Consiliului consultativ de pe lângă CNPDCP nu este suficient justificată din punct de vedere organizațional și funcțional. Astfel, prevederile articolului dat nu reglementează expres misiunea de bază, modul de funcționare și organizare a Consiliului în cauză. Este necesar a reglementa prin lege norme speciale privind atribuțiile de bază ale Consiliului. În lipsa acestor norme, CNPDCP va fi în drept să-și stabilească, la nivel de act departamental, careva atribuții care ar excede competențele funcționale ale instituției date, ceea ce conceptual nu poate fi acceptat.</p>	<p>Cu referire la crearea Consiliul Consultativ menționăm că, în prezent, în conformitate cu Legea cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, personalului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 182-XVI din 10.07.2008, în scopul acordării de consultanță și asistență Centrului, este creat, pe principii de voluntariat, Consiliul Consultativ. În acest sens menționăm că reglementări referitor la activitatea de consultanță și de asistență a Consiliului consultativ nu sunt specificate nici în legea în vigoare aceste</p>

		<p>Totodată, nota informativă aferentă proiectului de lege, nu motivează nici într-un fel oportunitatea creării Consiliului consultativ și care sunt raționamentele autorului proiectului în acest sens.</p> <p>Mai mult, art. 11 în redacția propusă, nu conține careva reglementări referitor la criteriile și condițiile conform cărora vor fi selectați membrii Consiliului consultativ, norma limitându-se doar la specificarea domeniile de competență ale acestor experți.</p>	<p>momente fiind stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Consultativ, aprobat de către directorul Centrului la 01 iunie 2009. Urmare a aprobării noului proiect de lege va fi aprobat un nou Regulament al Consiliului Consultativ în care vor fi specificate competențele acestui organ, inclusiv momentele evidențiate în avizul Procuraturii.</p>
	Art. 13-14	<p>Propunem a revedea și conținutul <i>art.13-14</i> din proiect, care se referă la condițiile pentru a candida la funcția de director și director-adjunct al Centrului, precum și procedura de numire a acestora în funcție de către Parlament, întrucât proiectul nu conține careva prevederi ce ar stipula că candidatul la funcțiile date este selectat pe bază de concurs public. De asemenea, norma juridică propusă nu stipulează cine organizează acest concurs, care sunt etapele concursului, cum se va proceda ulterior organizării concursului, cum se va asigura transparența acestuia etc.</p> <p>Lasă de dorit și însăși condițiile care trebuie să le întrunească candidații, acestea fiind limitative în raport cu drepturile și atribuțiile acestora prevăzute la art.6, 8, 18 și 19 din proiectul de lege. Or, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr.155 din 21.07.2011, prevede pentru persoanele care candidează la o funcție publică de conducere de nivel superior, cerințe specifice minime, cum sunt 5 ani de experiență profesională în domeniu, cunoașterea unei limbi de circulație internațională (nivel B2) etc.</p>	<p>Nu se acceptă or nici în varianta actuală a legii nu este prevăzută necesitatea unui concurs. Selectarea candidatului fiind lăsată, în cazul proiectului, la decizia Biroului permanent al Parlamentului, care urmează să stabilească procedura de selectare a candidatului.</p> <p>Or chiar nici noul Regulament nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, recomandă numirea „...<i>fie de parlamentul, de guvernul ori șeful de stat al statului membru pe baza unei propuneri din partea guvernului, a unui membru al guvernului, a parlamentului sau a unei camere a parlamentului, fie de către un organism independent împuternicit prin dreptul intern.</i>”</p> <p>Atragem atenția, că potrivit Legii cu privire la Procuratură, Procurorul General</p>

			<p>De asemenea propunem a completa art.13 cu un alineat nou (2), alineatul unic devenind alineatul (1), cu următorul cuprins:</p> <p><i>(2) În momentul depunerii actelor, candidații la funcția de director și director-adjunct al Centrului sânt informați despre inițierea verificării conform Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf). Solicitantul va semna declarația de verificare și își va prezenta acordul scris pentru testarea la poligraf.”</i></p> <p>Mai mult, funcțiile de director și director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, potrivit anexei la Legea nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, sânt funcții de demnitate publică, iar potrivit art.6 alin.(4) „Pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire se organizează concurs în condițiile legii.”, iar potrivit art.7 alin.(1) „Mandatul demnitarului este de 4 ani, dacă un alt termen nu este stabilit prin</p>	<p>este numit în funcție pentru un mandat de 7 ani. Astfel, notăm că potrivit redacției actuale a Legii nr. 133/2011, care este o lege specială, directorul Centrului este numit pe un mandat de 5 ani, dar nu mai mult de două mandate consecutive.</p> <p>Propunerile privind completarea art. 13 din proiect nu se acceptă. Nu sunt suficient argumentate.</p>
--	--	--	---	---

			<p><i>Constituție sau prin legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar.”</i></p> <p>Respectiv, propunem a ajusta normele enunțate la prevederile Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199 din 16.07.2010, și anume directorul să fie numit prin concurs public și transparent cu exercitarea mandatului de 4 ani.</p>	
		Art. 17	<p>1. <i>Art.17 alin.(2)</i> din proiect prevede cazurile în care are loc revocarea mandatului de director sau de director adjunct al Centrului. Menționăm, că în articolul dat lipsesc norme privind revocarea conducătorilor instituției în cazurile prevăzute de art. 22 alin.(1) lit. b) și lit. c) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199 din 16.07.2010.</p> <p>2. Concomitent a fost constatat, că art. 17 nu conține prevederi ce ar reglementa procedura interimatului funcției de director și director adjunct.</p>	<p>Nu se acceptă, pentru a nu dubla norma, cazurile fiind prevăzute de Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.</p> <p>Propunerea se acceptă. Art. 17 se completează cu un alineat nou. <i>(8) În cazul în care funcția de director sau director adjunct este vacantă, pe baza principiilor de numire a acestor persoane, Parlamentul poate numi un director sau director adjunct interimar. Durata interimatului nu poate depăși 6 luni. La expirarea termenului interimatului Parlamentul va numi directorul sau directorul adjunct al Centrului.</i></p>

		<p>Art.19 alin.(3)</p>	<p>Atribuirea dreptului special conducerii Centrului prevăzut la art.19 alin.(3) de a solicita conform art.8 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la secretul de stat, desecretizarea prelucrării datelor cu caracter personal, efectuată cu încălcarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nu este justificată din punct de vedere procedural, art.8 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la secretul de stat prevede <i>informațiile care nu se atribuie la secret de stat</i>. Menționăm, procedura de desecretizare este stabilită în art.22 din Legea nr.245 din 27.11.2008 cu privire la secretul de stat, iar procedura de prelucrare a datelor cu caracter personal nu face parte din categoria informațiilor secretizate.</p> <p>Prin urmare, constatăm că prin atribuția dată CNPDCP își excede competențele funcționale, motiv pentru care, propunem excluderea acestei prevederi din proiectul de lege.</p>	<p>Nu se acceptă, or autorul proiectului a încercat să excludă problema refuzului de furnizare a informației relevante investigației pornite de CNPDCP din simplul motiv că informația reprezintă secret de stat.</p> <p>Suplimentar remarcăm că, potrivit art. 2 alin. (4) lit. b) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 domeniul de acțiune al legii se extinde inclusiv asupra prelucrării datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în executare a sentințelor de condamnare și al altor acțiuni din cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii.</p> <p>Totodată, remarcăm că potrivit art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la secretul de stat nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate informațiile privind faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului; faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora.</p> <p>În acest sens, în cazul în care a fost stabilită o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și au fost secretizate aceste date Centrul</p>
--	--	-------------------------------	--	--

				<p>trebuie să dispună de pîrghiile necesare pentru ca persoana să cunoască despre încălcarea dreptului său, desigur cu respectarea tuturor procedurilor.</p> <p>Menționăm că un mare volum de informații sunt secretizate neargumentat, iar informațiile gestionate de SIS, se are în vedere date personale sau formate din date personale, sunt secretizate în totalitatea cazurilor, fără excepție.</p>
		Art. 22	<p>Considerăm că art.22 „Restricții” din proiect nu conține suficiente restricții pentru angajatul CNPDCP, conform standardelor stabilite de art. 25-26 din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dar se limitează numai la prohibiția anumitor acțiuni.</p>	<p>Nu se acceptă, avînd în vedere că restricțiile la care se face referire în avizul Procuraturii sunt deja statuate în Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, iar pentru a nu dubla norma autorul s-a limitat numai la specificarea anumitor acțiuni.</p>
		Art. 23	<p>1. Atribuțiile suplimentare ale inspectorului de protecție a datelor, prevăzute la art.23 <i>alin.(2) lit.d</i> din proiect, „<i>să audieze/chestioneze subiectul de date cu caracter personal, persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile, persoanele fizice, reprezentanții operatorilor, persoanele împuternicite de operatori, precum și alte categorii de persoane vizate în investigație, cu sau fără utilizarea mijloacelor de înregistrare video, foto, audio etc.</i>”, sunt excesive și confuze.</p> <p>În aceeași normă au fost incluși mai mulți subiecți, fără a face delimitare între obținerea informației despre eveniment de la subiectul de date cu caracter personal și subiecții care gestionează, utilizează asemenea date. În textul normei se utilizează inclusiv și sintagma „<i>persoane fizice</i>”, fără a fi clar la ce categorie de subiecți se referă.</p>	<p>Nu se acceptă, or chiar și în varianta actuală a legii este acest drept al angajatului responsabil din partea CNPDP. Mai mult, obiecție date nu au suport juridic necesar. În acest sens, art. 20 alin. 2) și 3) din Legea 133 privind protecția datelor cu caracter personal, la moment stabilește expres drepturile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal:</p> <p>- <i>solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale;</i></p>

		<p>Cât privește funcționarii publici aceștia sânt pasibili de răspundere pentru abaterile admise după caz, disciplinară, contravențională sau penală.</p> <p>De menționat, că în fiecare din aceste categorii de răspundere, există proceduri speciale de investigare, inclusiv audiere a persoanei, care reglementează și subiecții competenți de a le efectua. În consecință, aceste competențe se reglementează în Codul de procedură penală, Codul contravențional și legile speciale, care reglementează activitatea entităților.</p> <p>Mai mult, pentru procedurile de control și verificare date în competența Centrului se impune, ca și pentru alte organe de control, reglementarea dreptului inspectorului de a solicita explicații și obligația persoanei de a da explicații.</p> <p>Totodată, acordarea dreptului angajatului de a aplica mijloacele de înregistrare video, foto și audio contravine prevederilor Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr.131 din 08.06.2012, care nu stabilește acest drept. De asemenea, norma dată este contrară și prevederilor art.115 alin.(1) din Codul de procedură penală, care stabilește că aplicarea înregistrărilor audio sau video la audierea persoanelor se efectuează față de bănuit, inculpat, parte vătămată, martori și numai de către organul de urmărire penală ori instanță.</p> <p>2. Totodată, atribuirea conform art.23 alin.(2) lit. g), a dreptului suplimentar angajatului CNPDCP de a beneficia, în cadrul acțiunilor de investigații, de suportul organelor de ocrotire a legii este excesiv și discreționar, deoarece procedura dată nu presupune careva riscuri ce ar pune viața acestuia în pericol. Mai mult, norma dată nu</p>	<p>- obține de la operatori suportul și informațiile necesare executării atribuțiilor sale;</p> <p>- atrage specialiști și experți din domenii care necesită cunoștințe speciale pentru participarea la procesul de verificare prealabilă și de control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal și încheie cu ei acorduri de confidențialitate;</p> <p>- cere de la operatori rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit;</p> <p>- operatorii, indiferent de forma lor juridică de organizare, prezintă Centrului materialele și documentele solicitate cu privire la protecția datelor cu caracter personal în termen de 15 zile, dacă în solicitare nu se prevede un alt termen.</p> <p>În aceeași ordine de idei, remarcăm art 74² alin. 1) din Codul Contravențional potrivit căruia, <i>refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate se sancționează.</i></p>
--	--	--	--

			<p>stabilește categoria sau tipul de suport (<i>informațional, consultativ, asistență etc.</i>) care Centrul va fi în drept să-l solicite, spre exemplu, de la organele de drept. Mai mult, organele de drept nu acordă suport la careva instituții, iar colaborarea se efectuează în limitele competențelor prevăzute de legile speciale sau a acordurilor de colaborare.</p> <p>3. Aceleași obiecții sunt valabile și pentru <i>art.23 alin.(2) lit. e), h), i) și lit. j)</i>, care de asemenea propunem a fi excluse întrucât prin norma dată CNPDCP își excede competențele funcționale în ceea ce privește controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal. În aceste context propunem de a exclude din proiect normele enunțate.</p>	<p>Relevant la caz este prevederea art. 58 din GDPR care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe :a) <i>de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i> e) <i>de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i> f) <i>de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor.</i></p> <p>În conformitate cu art. 17 Cod Civil al Republicii Moldova, persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și obligații.</p> <p>Astfel, prin noțiunea de persoana fizică se subînțelege alte persoane, decât subiectul de date vizat și operatorul de date cu caracter personal. Astfel, potrivit art. 27 alin. (2) din Legea nr. 133/2011 Centrul,</p>
--	--	--	--	--

				<p>în cadrul examinării petițiilor poate audia nu doar subiectul de date, dar și alte persoane fizice care au cunoștință de cauză de unele situații de fapt, întru colectarea probatoriului necesar emiterii unei decizii obiective.</p> <p>De asemenea, nu se acceptă obiecțiile la art.23 alin.(2) lit. g) , or avînd în vedere spre exemplu prevederile art. 21 alin. (1) lit. a) și l) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, inclusiv prevederile art. 440 alin. (6) din Codului contravențional, de unde reiese cel puțin misiunea acestui organ de a asigura suportul necesar în cadrul unor astfel de activități.</p> <p>În concreto, norma propusă reiese din situațiile cu care s-au confruntat angajații Centrului în activitatea lor, fiind agresat verbal sau/și urmărit.</p> <p>Referitor la obiecțiile aduse la art.23 alin.(2) lit. e), h), i) și lit. j) remarcăm acestea reies din specificul acțiunilor ce urmează a fi întreprinse urmare a efectuării măsurilor de investigații în scopul verificării legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p>
		Art. 25	1. Potrivit <i>art.25 alin.(1) și alin.(2)</i> „conducerea Centrului și angajații acestuia nu răspund penal, contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau	Nu se acceptă. Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalantă, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date

		<p><i>fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, cu excepția cazurilor în care se constată prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată,...</i>”.</p> <p>Considerăm, că norma dată este o cerință excesivă care stabilește condiții speciale pentru conducerea Centrului și angajaților acestuia. Orice persoana trebuie să fie trasă la răspundere pentru încălcările admise în legătură cu exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu. Mai mult, norma dată prevede imposibilitatea pornirii urmăririi penale sau contravenționale decât dacă se constată încălcarea printr-o hotărâre a instanței de judecată, însă o hotărâre a instanței de judecată nu poate fi pronunțată fără efectuarea unor investigații prejudiciare.</p> <p>Totodată, prin norma dată se admite o inechitate față de alți subiecți din serviciul public.</p> <p>2. Art.25 alin.(3) din proiectul de lege, ultima propoziție, prevede că urmărirea penală în privința conducerii și angajaților Centrului se exercită de către procuror.</p> <p>Considerăm că această prevedere urmează a fi exclusă, întrucât nu coroborează cu prevederile art.270 din Codul de procedură penală, care prevede expres competența procurorului la exercitarea urmăririi penale.</p> <p>Pe cale de consecință, propunem excluderea din proiect și a alin.(9) art.25 conform căreia „<i>Încălcarea dispozițiilor alineatelor enunțate supra, lipsește de forță juridică acțiunile sau procedeele întreprinse de către terți.</i>”, deoarece se referă nu doar la actele emise de către Centrul, dar la actele adoptate de toate celelalte organe a căror activitate este reglementată de către altă legislație (Codul de procedură penală).</p>	<p>cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p> <p>Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP nu este exceptat de la controlul judecătoresc, precum și din partea altor organe, conform competenței lor. Astfel, în caz de constatare a anumitor fapte, urmărirea penală a inspectorului de protecție a datelor va putea avea loc doar după stabilirea de către instanța de judecată a încălcării și anularea deciziei.</p> <p>Norme similare pot fi găsite și în alte acte normative inclusiv în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și anume în art. 36, alin. (4) potrivit căruia colaboratorul nu poartă răspundere pentru dauna materială și fizică adusă infractorului din cauza nesubordonării sau opunerii de rezistență din partea acestuia în timpul reținerii.</p> <p>Prin normele în cauză se urmărește scopul asigurării unor garanții suficiente, pentru angajații Centrului în partea ce ține de executarea în deplină independență și fără posibilitate de intimidare sau intervenție,</p>
--	--	--	--

			<p>3. Art. 25 alin.(7) din proiectul de lege prevede „<i>Conducerea Centrului, inspectorul de protecție și funcționarul public nu pot fi interogați referitor la esența informațiilor ce vizează viața intimă, familială și privată a subiectului de date cu caracter personal,...</i>”. Această prevedere nu coroborează cu prevederile art.90 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stipulează expres categoriile de martori care nu pot fi audiați în cadrul unui proces penal, printre aceștia nu se regăsesc reprezentanții Centrului.</p>	<p>inclusiv din partea organelor de drept a atribuțiilor sale.</p> <p>Garanțiile încorporate în proiect nu pot fi considerate excesive avînd în vedere noul cadru comunitar în domeniul protecției datelor care prevede ca autoritatea națională de supraveghere este responsabilă nu doar de consilierea privind aplicarea legislației în domeniu ci și de monitorizarea respectivei aplicări urmărind protejarea drepturilor fundamentale legate de prelucrarea datelor cu caracter personal.</p>
		Art. 26	<p>Cu referire la art.26 din proiectul de lege, considerăm că acesta urmează a fi exclus în totalitate. În acest context menționăm că raporturile de muncă sunt reglementate de prevederile Codului muncii și nu este necesară o transcriere a acestora. Totodată, prevederile de la art. 26 alin.(1) lit. f), lit. g), lit. l), lit. m) din proiect sunt excesive și iraționale. Este de remarcat că în nota informativă aferentă proiectului, autorii proiectului nu au argumentat condițiile ce au impus elaborarea prevederilor respective, precum și locul acestora în sistemul legislației. Totodată, prevederea „<i>nu se consideră în exercițiul funcției</i>” de la art. 26 alin.(2) din proiect, este expusă într-o redacție ambiguă, or, folosirea prepoziției „<i>în</i>” creează prezumția că norma se referă la poziția unei persoane în raport cu funcția.</p> <p>Analizând textul alin (2) prin prisma alin. (1) din aceeași normă, se constată că autorul a făcut o delimitare a acțiunilor angajatului, săvârșite când acestea constituie</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile din această normă au fost incluse pentru a putea efectua o delimitare concretă a condițiilor cînd se consideră exercițiu al funcției în cazul aplicării garanțiilor acordate inspectorului de protecție a datelor.</p>

			<p>exercitare a funcției și când nu constituie exercitare a funcției. În această ordine de idei, reiterăm că legea organică urmează să stabilească doar atribuțiile, competențele și obligațiile funcționarului public, iar delimitarea acțiunilor comise de funcționar în cadrul exercițiului funcției sau în afara acesteia constituie o prerogativă a normelor de drept penal.</p>	
		Art. 50 alin. (1)-(7)	<p><i>Art.50 alin.(1)-(7)</i> din proiect urmează a fi revăzute, deoarece garanțiile sociale indicate sunt exagerate, nu se regăsesc nici la instituțiile publice cu un grad de pericol în activitate mai sporit în comparație cu CNPDCP.</p> <p>La alin.(3) nu e clar pentru ce perioadă se achită compensația lunară respectivă.</p> <p>Formula aplicată în cazul garanțiilor prevăzute la alin.(9) este una discriminatorie, fiind puși pe poziții egale un inspector cu vechime de 5 ani 2 luni cu altul având vechime de 9 ani 10 luni, și fiind discriminat esențial un inspector cu vechime de 10 ani 2 luni comparativ cu cel având vechime de 9 ani 10 luni.</p> <p><i>În concluzie</i>, proiectul propus prevede competențe exagerate pentru Centru, care le depășesc pe cele prevăzute în actele normative internaționale, aduse ca argumentare pentru elaborării proiectului.</p>	<p>Nu se acceptă. Garanțiile sociale nu pot fi considerate exagerate. Prevederi similare sunt prevăzute în Legea cu privire la Serviciul Vamal; Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Formula în cauză este utilizată și în alte legi.</p>
	Serviciul de Informații și Securitate	Art. 4	<p>La art. 4:</p> <p>- alin. (4), sintagma „nimeni nu poate obliga Centrul să se supună instrucțiunilor sau dispozițiilor sale” de exclus. În condițiile în care dispozițiile unei autorități publice sînt legale și executive, inclusiv Centrul urmează să le execute. Norma dată, în redacția propusă, instituie o</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Garanțiile de independență prevăzute la această normă nu pot fi considerate expuse exagerat deoarece ele reies din atribuțiile Centrului care, în pofida celor invocate de SIS, prin lege este desemnat</p>

			<p>permisiune generală și nelimitată Centrului să nu execute cerințele legale ale altor autorități publice, în domeniile lor de activitate. De asemenea, menționăm că o normă similară nu a fost identificată în legislația națională, propunerea respectivă constituind o novație;</p> <p>- alin. (7) de exclus. Nu poate fi stabilită într-o lege o interdicție generală de a reglementa printr-o altă lege, cu aceeași forță juridică, anumite relații sociale. Totodată, este ilogic ca o lege să instituie mecanisme de încălcare a drepturilor constituționale (prezumție ce rezultă din textul normei respective). În cazul încălcării acestor drepturi survine neconstituționalitate acelei norme legislative.</p>	<p>în calitate de organ de investigare asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legislației în vigoare, iar actele sale, prin care constată legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal sunt obligatorii pentru operatorii de date. Subliniem faptul că, CNPDCP nu pretinde de a ași însuși competențele altor autorități, ci de a efectua investigarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal ale subiectului de date de către entități, în calitate de operatori de date cu caracter personal, care au obligația de a asigura confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal prelucrate. Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP se supune controlului Parlamentar și controlului judecătoresc. De asemenea, activitatea CNPDCP nu este exclusă de controlul din partea altor organe, conform competenței lor.</p> <p>SIS nu a argumentat pe deplin obiecțiile sale, în contextul în care Centrul este autoritate independentă care se supune prevederilor legale ce reglementează activitatea sa, iar domeniul protecției datelor cu caracter personal cuprinde tangențial toate sectoarele, atât din sfera publică, cât și privată, inclusiv activitatea organelor de drept. Astfel prevederile</p>
--	--	--	--	--

		<p>Art. 25</p>	<p>Art. 25 alin. (1) și (2) de exclus. Normele în cauză instituie o imunitate excesivă, or toți funcționarii publici, inclusiv angajații Centrului, urmează să răspundă în cazul în care, prin acțiunile lor, încalcă legea.</p>	<p>statuate în art. 4 din prezentul proiect, coroborat cu alte prevederi, reprezintă gradul de independență al Centrului, fapt remarcat și de experții din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților CNPDCP”.</p> <p>Nu se acceptă. Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalansă, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p> <p>Norme similare pot fi găsite și în alte acte normative inclusiv în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și anume în art. 36, alin. (4) potrivit căruia colaboratorul nu poartă răspundere pentru dauna materială și fizică adusă infractorului din cauza nesubordonării sau opunerii de rezistență din partea acestuia în timpul reținerii.</p> <p>Art.27. al Legii 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării prevede, garanții și dreptul la risc profesional în exercitarea atribuțiilor și anume că:</p>
--	--	-----------------------	--	--

				<p>- directorul, directorii adjuncți și angajații Serviciului nu poartă răspundere pentru acțiunile efectuate, în scopul executării prezentei legi, într-o situație de risc profesional justificat chiar dacă au fost cauzate prejudicii, inclusiv patrimoniale, drepturilor și intereselor ocrotite de lege. Riscul se consideră justificat dacă acțiunile decurg în mod obiectiv din informația, faptele și circumstanțele cunoscute, iar scopul legii nu putea fi atins prin acțiuni ce nu ar fi implicat riscul, luându-se toate măsurile posibile pentru a preîntâmpina consecințele negative.- În exercitarea atribuțiilor de serviciu, directorul, directorii adjuncți și angajații Serviciului nu pot fi reținuți, arestați ori trași la răspundere contravențională sau penală decât la cererea Procurorului General.</p> <p>Garanțiile încorporate în proiect nu pot fi considerate excesive având în vedere noul cadru comunitar în domeniul protecției datelor care prevede ca autoritatea națională de supraveghere este responsabilă nu doar de consilierea privind aplicarea legislației în domeniu, monitorizarea respectivei aplicări, dar și de investigare, urmărind protejarea</p>
--	--	--	--	--

				drepturilor fundamentale legate de prelucrarea datelor cu caracter personal.
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Art.50	<p>Prevederile art. 50 din proiect urmează să fie revizuite în mod fundamental, cu alinierea acestora la cadrul legislativ și normativ în vigoare.</p> <p>Astfel, prevederile alin. (3) nu corespund atât prevederilor în vigoare ce țin de stabilirea indemnizațiilor sociale, cât și nu sunt susținute de o argumentare economico-financiară de rigoare.</p> <p>Obiecțiile menționate sunt valabile și pentru prevederile alin. (4) din același articol. Mai mult ca atât, nu este clară legătura de cauzalitate juridică între prejudiciul cauzat bunurilor unui colaborator al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și necesitatea inițial al reparației prejudiciului produs bunurilor din contul bugetului de stat.</p> <p>Se propune ca să fie susținute cu clarificări și argumentări suplimentare, referitor la instituțiile în care se preconizează să fie oferit tratament balneo-sanatorial pentru persoanele vizate, dar, mai ales, sursele financiare din care vor fi acoperite cheltuielile respective, precum și mărimile acestor sume.</p> <p>Indemnizațiile stabilite prin art. 50 alin. (6), în mod similar, nu corespund legislației care reglementează statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționarilor publici, sau persoanelor angajate în baza unor contracte de muncă de drept comun.</p>	<p>Nu se acceptă. Garanțiile sociale nu pot fi considerate exagerate. Prevederi similare sunt prevăzute în Legea cu privire la Serviciul Vamal; Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție.</p> <p>Suplimentar comunicăm că, conform Instrucțiunii privind mecanismul de repartizare a biletelor pentru tratamentul balneosanatorial al persoanelor asigurate din entitățile în care nu există organizație sindicală primară, biletele sanatoriale se distribuie în baza Acordului-tip, care se încheie între CNAS(CTAS) și entitate (CNPDCP).</p> <p>Conform pct. 6 al Instrucțiunii, CNAS, stabilește lista entităților care urmează a fi</p>	

			<p>Prin urmare, prevederile respective fie urmează să fie excluse din proiect, fie urmează să fie aduse în concordanță cu prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, Legii nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, Codului Muncii al Republicii Moldova nr. 154–XV din 28 martie 2003, altor acte normative în domeniul dreptului muncii și salarizării în sectorul bugetar, în scopul de a se evita crearea unor discrepante vădite în materie de salarizare a persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționarilor publici ori altor salariați în Republica Moldova.</p> <p>În acest sens, se propune să se țină cont și de argumentele expuse de către Curtea Constituțională în Hotărîrea nr. 25 din 06 noiembrie 2014 privind controlul constituționalității unor prevederi ale Legii nr. 146 din 17 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (salarizarea funcționarilor publici din cadrul instanțelor judecătorești și a judecătorilor) (<i>Sesizarea nr. 52a/2014</i>) (Monitorul oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 345–351, art. 41).</p>	<p>asigurate cu bilete în baza contribuțiilor transferate.</p> <p>Deasemenea, pct. 14 relatează:”După primirea biletelor, CTAS prin scrisoare recomandată <u>informează administrația entității despre suma și numărul de bilete, care îi revine în anul de gestiune.</u></p> <p>Regulamentul cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurari sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneosanatorial aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 290, specifică în pct. 39, 40 faptul că între instituțiile prestatoare de servicii balneosanatoriale și CNAS se încheie contracte, în corespundere cu ponderea maladiilor care au condiționat incapacitatea temporară de muncă.(pct. 9).</p>
	Ministerul Economiei și Infrastructurii		Lipsa de obiecții și propuneri	

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației		Lipsa de obiecții și propuneri	
Banca Națională a Moldovei		După cum s-a comunicat și în avizul anterior al Băncii Naționale nr.16-004/20/3807 din 02.11.2017, observăm că proiectul de lege oferă un complex de atribuții și împuterniciri cuprinzătoare Centrului, fără a ține cont de statutul distinct și particularitățile activității unor autorități publice. În acest sens, rămân problematice în special dispozițiile art.4 alin.(4)-(5), art.6 alin.(6), art.8 alin.(1) lit. c), e), f), h), k), alin.(3) lit. c), e), f), art.23 alin.(1) lit.c), alin.(2) lit.h), j). Normele respective abilitază Centrul cu dreptul de a beneficia de asistența necondiționată a autorităților publice, de a stabili proporționalitatea admiterii ingerințelor legate de prelucrarea datelor personale în raport cu accesul la informație, de a simula evenimente de verificare, de a atrage specialiști/experti la verificări și investigații cu potențial acces la aspecte confidențiale ale autorității publice, de a repune în drepturi subiecții de date personale. Credem că aplicarea acestor drepturi prezintă riscuri de interferare cu atribuțiile legale ale autorităților	Nu se acceptă. Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave. Mai mult, redacția actuală a Legii nr. 133/2016 În acest sens, Legea nr. 133 privind

			<p>publice și întru înlăturarea acestor riscuri, sugerăm unele precizări, după cum urmează:</p>	<p>protecția datelor cu caracter personal art. 20 alin. 2) și 3), la moment, stabilește drepturi pentru reprezentanții Centrului de a beneficia de asistență, inclusiv din partea autorităților publice, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale; - obține de la operatori suportul și informațiile necesare executării atribuțiilor sale; - atrage specialiști și experți din domenii care necesită cunoștințe speciale pentru participarea la procesul de verificare prealabilă și de control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal și încheie cu ei acorduri de confidențialitate; - cere de la operatori rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit; - operatorii, indiferent de forma lor juridică de organizare, prezintă Centrului materialele și documentele solicitate cu privire la protecția datelor cu caracter personal în termen de 15 zile, dacă în solicitare nu se prevede un alt termen. <p>De asemenea, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din</p>
--	--	--	---	---

				<p>Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de dreptul de a simula modele de accesare a sistemelor informaționale: <i>În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntîmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întîmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</i></p> <p>Subsecvent, remarcăm că art. 74³ din Codul contravențional prevede sancționarea persoanelor pentru <i>neîndeplinirea în termenul stabilit a deciziei Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind repunerea în drepturi a subiectului datelor cu caracter personal....</i></p>
			<p>La art. 4 alin.(5), propunem revizuirea referinței la “persoane cu funcții de răspundere de toate nivelurile, de către persoanele fizice sau juridice”, întrucât înțelegem că norma ar trebui să se refere doar la destinatarii unui act al Centrului, iar solicitările Centrului pot fi adresate, în cazul</p>	<p>Nu se acceptă, norma propusă de Centru este una generală și cuprinde toate persoanele cărora le pot fi adresate actele Centrului. Actele Centrului sunt imperative pentru toți subiecții de drept.</p>

			persoanelor juridice, reprezentanților împuterniciți în acest sens.	
			La art.4 alin.(6), considerăm că ar trebui reglementată și atribuirea acțiunilor efectuate cu rea-credință.	Nu se acceptă. În cazul acțiunilor efectuate cu rea-credință este prevăzută răspunderea în conformitate cu Codul contravențional, Codul civil, Codul penal etc.
			La art.6 alin.(6), sugerăm precizarea textului “toate entitățile”, similar alin.(2) din același articol.	Nu se acceptă, norma în cauză face referire anume la toate entitățile și nu doar la cele menționate la art. 6 alin. (2).
			Remarcăm că atribuția Centrului de a stabili proporționalitatea ingerinței, stipulată la art.8 alin.(1) lit.c) din proiect este ambiguă în privința întinderii, în special nu este clar la ce etapă ar fi exercitată – până la soluționarea unei cereri de acces la informație de către o autoritate publică (situație în care nu este clar raportul acestei prevederi cu art.7 alin.(4) din Legea nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, care impune autorității publice efectuarea unei analize de proporționalitate a restrângerii accesului la informație) sau după acordarea accesului la informație de către o autoritate publică. Considerăm că se impune o analiză suplimentară a acestei norme, întru stabilirea corelărilor necesare și evitarea interferențelor cu atribuțiile altor autorități publice.	Nu se acceptă, nu este clară obiecția. Norma în cauză face referire la situațiile când se solicită opinia/poziția Centrului prin prisma art. 7 alin. (2) lit. c) și art. 8 din Legea privind accesul la informație.
			La art.8 alin.(1) lit.e), considerăm adecvată concretizarea prevederii, analogic art.58 alin.(1) lit.b) din Regulamentul	Accentuăm că prin proiectul în cauză se transpune Regulamentul UE 679/2016, în

			UE/2016/679, care stipulează că investigațiile se efectuează “sub formă de audituri”.	acest sens remarcăm că art. 58 din regulamentul menționat enumeră competențele de investigare a autorității de protecție a datelor, iar investigațiile sub formă de audituri prevăzute la lit. b) din acest articol, reprezintă doar o formă a investigării care poate fi efectuată de autorități.
			La art.8 alin.(1) lit.f) și alin.(3) lit.e), sugerăm circumstanțierea aplicării prevederilor respective, în situațiile în care simulările sau repunerea subiectului în drepturi ar avea ca efect suspendarea exercitării atribuțiilor unei autorități publice sau ar crea alte impedimente în exercitarea acestora.	Nu se acceptă, remarcăm că și în prezent Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de dreptul de a simula modele de accesare a sistemelor informaționale: <i>În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntîmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întîmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de</i>

				<p><i>accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</i></p> <p>În ceea ce privește repunerea subiecților de date în drepturi menționăm că prin majoritatea deciziilor Centrului subiecții de date sunt repuși în drepturi prin dispunerea suspendării, blocării, ștergerii, distrugerii etc a datelor cu caracter personal prelucrate contrar legii.</p>
			<p>Considerăm că prevederea de la art.8 alin.(1) lit. h) ar trebui concretizată, ținând cont de modificările survenite în primul proiect de lege examinat.</p>	<p>Norma a fost revizuită și expusă în următoarea redacție:</p> <p><i>h) aprobă și stabilește procedura de primire, examinare, soluționare și evidența a autorizărilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal;</i></p>
			<p>La art.8 alin.(1) lit.q) este ambiguu textul “precum și urmărește îndeplinirea acțiunilor ce se impun a fi efectuate”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost exclus.</p>
			<p>La art.8 alin.(3) lit.f) propunem substituirea propoziției “Secretul de stat, secretul profesional, secretul bancar, secretul comercial sau a dosarului special, confidențialitatea procesului contravențional sau penal și/sau orice alt tip de restricționare, nu poate constitui temei pentru refuz în solicitarea și obținerea informațiilor, materialelor și documentelor.”cu propoziția “Accesul la</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este necesar de reformulat propoziția deoarece Centrul nu este absolvit de obligația respectării normelor procesual penale și contravenționale de ridicare a obiectelor și documentelor ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar.</p>

			informațiile privind prelucrarea datelor cu caracter personal, calificate ca secret de stat, secret profesional, secret bancar, secret comercial sau alt secret protejat de lege, se solicită și se acordă în condițiile cadrului legal aplicabil secretelor respective.”	
			Considerăm că norma de la art.23 alin.(2) lit.h) conferă o atribuție problematică și improprie inspectorului de protecție (generarea de soluții, chiar și în situația în care legea oferă soluții contradictorii sau nu este previzibilă), în asemenea situații fiind disponibilă interpretarea legii, efectuată exclusiv de Parlament.	Se acceptă parțial, cu excluderea din conținutul articolului a sintagmei „chiar și în situația în care legea oferă soluții contradictorii sau nu este previzibilă”.
	Centrul Național Anticorupție (expertiza anticorupție)	Art.2	<p>Articolul 2. Statutul Centrului (1) Centrul este o autoritate publică a statului investită cu dreptul inalienabil de a efectua supravegherea și investigarea asupra respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute de legislația în vigoare, precum și reglementarea și stabilirea politicilor în domeniul dat, ce derivă, inclusiv, din dreptul constituțional la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private. [...] (4) Centrul este investit cu atribuții de supraveghere, de prevenire, de decizie, de reglementare, de interdicție, de intervenție, de investigație și de sancționare, în limitele stabilite de legislație. (5) Sediul permanent al Centrului se află în municipiul Chișinău. În funcție de necesități, acesta își poate avea reprezentanțe în teritoriu. Sediul și reprezentanțele Centrului constituie perimetru de securitate cu acces restricționat.</p> <p>Obiecții: I. Pentru început menționăm că obiecțiile înaintate în prezentul capitol va atenționa repetat asupra</p>	Nu se acceptă. Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea

		<p>riscurilor identificate vis-a-vis de noua organizare și funcționare a CNPDCP, de care autorul ar trebui să țină cont. Astfel, cu referire la cumulul de competențe reglementat și atribuit prin normele de la art.2 alin.(2) și (4), statuăm că o asemenea reglementare comportă riscuri de corupție, datorită concentrării tuturor pârghiilor de reglementare, control, investigare, sancționare al unui domeniu (prelucrarea datelor cu caracter personal). Nu negăm prevederile Directivelor europene, care prevăd competența de investigare pentru autoritățile naționale responsabile de protecția datelor cu caracter personal, însă, atenționăm că transcrierea prevederilor directivelor UE, trebuie să fie efectuată reieșind din specificul cadrului legal și a sistemului de drept național. Totodată, normele cadrului european sunt expuse într-un mod general (pentru a acoperi specificul cadrului legal intern a statelor membre), astfel, în procesul de transpunere trebuie să se mențină în tocmai intenția legiuitorului european, fără interpretări extensive și unilaterale a actelor europene. În acest sens, menționăm că reglementările propuse nu oferă un mecanism real de control al activității CNPDCP, în schimb atribuțiile acestei structuri se extind neargumentat. Drept exemplu, cu referire, la competența de investigare, proiectul nu oferă un mecanism de autorizare judecătorească a măsurilor de investigație propuse prin proiect, aceste acțiuni fiind lăsate în totalitate la discreția instituțională a CNPDCP (în aspect comparativ, legislația română prevede în Legea nr.102/2005 obligativitatea autorității naționale de supraveghere de a solicita autorizarea judiciară, prin încheiere de către președintele Curții de Apel București sau de către un judecător delegat de acesta, în cazul în care operatorul refuză să prezinte</p>	<p>penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.</p> <p>Subliniem faptul că, competențele CNPDCP nu se răsfrâng și nu urmăresc scopul de a interveni în activitatea autorităților publice (organelor ce efectuează activitatea specială de investigații), ci de a efectua investigația legalității prelucrării datelor cu caracter personal ale subiectului de date de către entități, în calitate de operatori de date cu caracter personal, care au obligația de a asigura conformitatea prelucrării datelor în corespundere cu prevederile legale, inclusiv asigurarea confidențialității și securității acestora. Codul de procedură penală, Legea privind activitatea specială de investigații, Legea cu privire la CNA, precum și legile care au fost modificate și completate prin Legea nr. 87 din 28. 04. 2016, prevăd obligativitatea tuturor organelor ce efectuează măsuri operative de investigații, de a prelucra date cu caracter personal în corespundere cu Legea nr. 133/2011, iar controlul asupra modului de prelucrare este pus în sarcina Centrului. În ceea ce privește concluzia privind posibilele acte de corupție invocate prin paleta de atribuții stabilite la art. 2 alin. (2) și alin. (4) din prezentul proiect este una arbitrară și nejustificată.</p>
--	--	---	---

		<p>documentele și informațiile solicitate de către autoritate). La fel, proiectul nu prevede un mecanism de supraveghere a activității CNPDCP din partea societății civile, ceea ce exclude posibilitatea monitorizării și verificării obiective a activității acesteia. În asemenea circumstanțe, sporește mult riscul depășirii atribuțiilor de serviciu și apariției abuzurilor din partea angajaților CNPDCP, ceea ce prezintă un risc de corupție în raport cu operatorii. Subsidiar, atenționăm repetat, că prevederile proiectului ce stabilesc competența CNPDCP depășesc limitele legale statuate de Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații, Codul de procedură penală nr.122-XV din 14.03.2003 etc. Astfel, art.5 alin. (2) din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, prevede expres că „accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații”. În aceeași ordine de idei, se invocă art.3 alin.(1) din Legea nr.333 din 10.11.2006, privind statutul ofițerului de urmărire penală, conform căruia, „în exercitarea atribuțiilor, ofițerul de urmărire penală este independent, se supune numai legii, indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală, ale procurorului și hotărârilor instanței de judecată, emise în limitele competenței lor și în conformitate cu legislația în vigoare.”. Deci, orice imixtiune în activitatea ofițerului de</p>	<p>Asemenea atribuții sunt conferite tuturor autorităților europene de supraveghere a protecției datelor. Astăzi Legea nr. 133/2011 și alte acte normative ce vizează reglementarea acestui domeniu, conferă Centrului dreptul de supraveghere, monitorizare și reglementare a protecției datelor cu caracter personal prin emitere de decizii, instrucțiuni, acte interne, procese contravenționale de sancționare.</p> <p>Prin actele sale, Centrul reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal în diverse sfere de activitate, inclusiv în domeniul polițienesc, care înglobează activitatea tuturor organelor de drept. Evidențiem în acest sens Instrucțiunile privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc, elaborate și aprobate prin ordinul directorului Centrului, care trebuie să fie respectate de toate organele de drept.</p> <p>În partea ce ține de invocarea faptului că Directiva 2016/680 trebuie transpusă doar selectiv în legislația națională, ca să nu aducă careva atingeri activității desfășurate de organele de drept, este o poziție eronată, care poate aduce grave atingeri afi drepturilor persoanelor fizice, precum și conclucrării cu organele de profil europene. Menționăm, că conform</p>
--	--	--	--

		<p>urmărire penală este interzisă (art.57 alin.(4) din Codul de procedură penală) și ofițerii de investigații, care efectuează activitatea specială de investigații, își realizează sarcinile în mod independent, cu excepția cazului când acțiunea specială de investigații este dispusă și coordonată sau este condusă în cadrul procesului penal de către procuror sau de către ofițerul de urmărire penală, în interacțiune sau în conlucrare cu colaboratorii confidențiali (art.6 alin.(3) din Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații). Prin urmare, drepturile largi propuse a fi acordate CNPDCP prin prezentul proiect, sunt contrare prevederilor expuse supra, fiind în esență o imixtiune în activitatea ofițerilor de investigații, ofițerilor de urmărire penală și a procurorilor. De asemenea, prevederile art.2 contravin cadrului normativ existent din domeniul protecției datelor cu caracter personal - Legea nr.133 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Legea nr.20 din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, permițând o aplicare abuzivă a normelor. Astfel, la moment nici Legea nr.20/2009, nici art.19-20 din Legea nr.133/2011, nu stabilesc careva prerogative, drepturi sau competențe de „investigare” în favoarea CNPDCP. Mai mult decât atât, art.6 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, nu stabilește că CNPDCP este autoritatea ai căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații. Totodată, cu referire la dreptul de investigare, menționăm că cercetarea cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, ca concept poate reprezenta o „verigă” sau un element al altor infracțiuni, (de exemplu: art.208/1 din Codul penal - Pornografia infantilă, fie art.259-261/1</p>	<p>Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016, se impune prin transpunerea Regulamentului (UE) 2016/679 și a Directivei (UE) 2016/680 în următoarele acte normative <u>Legea nr.133 din 8 iulie 2011</u> privind protecția datelor cu caracter personal, <u>Legea nr.59 din 29 martie 2012</u> privind activitatea specială de investigații, <u>Legea nr.320 din 27 decembrie 2012</u> cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, <u>Legea nr.3 din 25 februarie 2016</u> cu privire la Procuratură, <u>Legea nr.753-XIV din 23 decembrie 1999</u> privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, <u>Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995</u> cu privire la statutul judecătorului, <u>Legea nr.1104-XV din 6 iunie 2002</u> cu privire la Centrul Național Anticorupție, <u>Legea nr.245-XVI din 27 noiembrie 2008</u> cu privire la secretul de stat, <u>Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002</u>, <u>Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003</u>, <u>Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008</u>, <u>Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24</u></p>
--	--	---	---

		<p>Cod penal - infracțiunile informatice și infracțiuni în domeniul telecomunicațiilor etc.), investigarea cărora ține de competența organelor de drept (organele de poliție). În asemenea circumstanțe așa-numita „investigare” efectuată de către CNPDCP nu va putea fi exercitată independent, fără o imixtiune directă în procesul anchetei și în acțiunile organelor de drept, riscând să distorsioneze activitatea specială de investigație și să prejudicieze confidențialitatea urmăririi penale (a se vedea art.212 din Codul de procedură penală). Astfel, proiectul nu oferă o delimitare clară la acest capitol, între competențele organelor de drept și CNPDCP și cum va fi posibilă conlucrarea acestora, fără o imixtiune în activitățile și sarcinile reciproce. Riscul acordării unui spectru larg de competențe începând cu stabilirea regulilor de procedură, până la controlul aplicării, investigarea și sancționarea, va admite apariția abuzurilor din partea CNPDCP și riscă să compromită activitatea specială de investigații și de urmărire penală desfășurată de către subdiviziunile specializate a instituțiilor abilitate cu acest drept/competență. II. Cu referire la structura CNPDCP, menționăm că proiectul acordă discreții excesive acestei structuri, în ceea ce privește stabilirea reprezentanților teritoriale „în funcție de necesitate” (a se vedea art.2 alin.(5) din proiect). Atenționăm, repetat, că organizarea fiecărei reprezentanțe teritoriale va necesita cheltuieli financiare consistente din bugetul de stat și asemenea măsuri trebuie planificate din timp. Totodată, în nota informativă și în tabelul de divergență nu s-a adus carevă argumente viabile vis-a-vis de necesitatea acestor subdiviziuni teritoriale, autorul remarcând doar că Directiva europeană „prevede posibilitatea instituirii mai</p>	<p><u>decembrie 2004, Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003.</u></p> <p>Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP se supune controlului Parlamentar și controlului judecătoresc. Toate acțiunile Centrului pot fi contestate în instanța de judecată, iar judecătorul efectuează controlul măsurilor întreprinse de Centru prin prisma legisției.</p> <p>Spre exemplu, dacă prin Decizia Centrului a fost constatată încălcarea din partea organului de drept, ultimul dacă nu este de acord o poate contesta în instanța de judecată.</p> <p>În partea ce ține de invocarea faptului că proiectul nu oferă un mecanism de autorizare judecătorească a măsurilor de investigație, atragem atenția că colegii de la CNA au omis prevederile art. 78 alin. (18) din proiect, în care este descris mecanismul de obținere a mandatului judecătoresc:</p> <p><i>(18) Accesul reprezentanților Centrului în domiciliu, în sediu sau alte încăperi, terenuri și mijloace de transport, echipamentele de prelucrare, la</i></p>
--	--	--	---

multor autorități de supraveghere în domeniul protecție datelor". La fel, în tabelul de divergență se specifică că „Prin norma prevăzută în proiectul de lege, autorul instituie dreptul creării structurilor teritoriale și care nu este o obligație, iar ulterior în cazul necesității instituirii acestor reprezentanțe vor fi aduse argumentările de rigoare". Atenționăm că directivele UE nu pot stabili expres pentru fiecare stat membru, câte reprezentanțe teritoriale, acesta este în drept să-și instituie, însă la nivel național o asemenea transpunere Directivei (generală) este inadmisibilă, prezentând o interpretare extensivă a sensului acesteia. Din moment ce autorul intenționează să instituie structuri teritoriale, acestea trebuie determinate și reglementate expres în prezentul proiect (care este actul primar de reglementare privind organizarea și funcționarea CNPDCP) și nicidecum printr-un act departamental, separat. Totodată, o asemenea reglementare va admite instituirea abuzivă a structurilor teritoriale (pentru a argumenta spre exemplu cheltuielile sale administrative, fie necesitatea unor resurse financiare suplimentare etc.). Stabilirea detaliată a structurii organizaționale va acorda o transparență în activitatea CNPDCP de aceea, considerăm necesar identificarea structurii clare și concise a acestei entități publice. Menționăm că reglementările generale vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a competențelor acordate de normele proiectului. III. Sintagma „dreptul inalienabil de a efectua supravegherea și investigarea asupra respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute de legislația în vigoare [...]"

programele și aplicațiile, precum și la documentele, înregistrările referitoare la prelucrarea de date personale, ce aparțin, sînt în posesie sau în folosința persoanei la care se efectuează investigația, în lipsa acceptului scris, se permite numai în baza mandatului judiciar emis în condițiile prezentului articol și prezentat persoanei supuse investigației sau reprezentantului său. – procedură similară celei aduse ca exemplu de CNA.

Astfel, judecătorul va da apreciere acțiunilor Centrului și nu poate fi vorba de niște acțiuni arbitrare și unilaterale.

Suplimentar, Regulamentul UE 2016/679, în art. 58 prevede ca fiecare autoritate națională de supraveghere ar trebuie să aibă nu doar competențe consultative și de reglementare, **dar și de investigare** care să le permită eficient să investigheze reclamațiile parvenite la capitolul protecția datelor:

a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le

			<p>este excesivă și utilizată incorect în cazul proiectului de lege.</p> <p>CNPDCP este o autoritate publică înființată prin lege, al cărei scop este supravegherea respectării și protecției datelor cu caracter personal, precum și reglementarea și stabilirea politicilor în domeniul dat. Termenul de „inalienabil” se referă la drepturi și bunuri, astfel drepturile omului sunt de obicei înțelese ca drepturi inalienabile fundamentale la care o persoană are în mod inerent dreptul pur și simplu pentru că el/ea este o ființă umană, precum și bunurile proprietate publică a statului sunt inalienabile. Prin urmare, atribuirea unei autorități publice „dreptul inalienabil de a supraveghea și investiga [...]” nu corespunde raționamentelor juridice și limitează dreptul puterii politice/legislativului de a atribui această competență unei alte autorități publice. CNPDCP are competența de a garanta respectarea drepturilor omului (drepturilor inalienabile persoanei), în virtutea atribuțiilor cu care este investită, dar nu dispune de competențe inalienabile.</p> <p>Recomandări: 1) Excluderea art.2 alin.(4), precum și excluderea competenței de investigație din tot textul proiectului. 2) Reglementarea concisă și detaliat în prezentul proiect a structurilor teritoriale, cu indicarea numărului structurilor teritoriale. 3) Excluderea termenului de „inalienabil” din textul normei art.2 alin.(1).</p>	<p><i>solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p> <p>Totodată, urmează a remarca că în preambulul proiectului de lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este explicit stipulat că actul normativ are scopul creării cadrului juridic și implementării atât a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, precum și a Directivei (UE)</p>
--	--	--	--	---

				<p>2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, Directiva fiind aplicabilă autorităților competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora (art. 1).</p> <p>În partea ce ține utilizarea noțiunii de <i>investigație</i>, remarcăm că acest termen nu se utilizează doar în activitatea organelor de drept. Menționăm, că termenul <i>investigație</i> este pe larg utilizat și în alte domenii, spre exemplu, în activitatea jurnalistică.</p> <p>În baza explicațiilor expuse de dexonline.ro, <i>investigație</i> reprezintă Cercetare minuțioasă, făcută sistematic, cu scopul de a descoperi ceva</p>
--	--	--	--	--

				<p>Utilizarea acestui termen în proiect rezultă din acțiunile ce sunt întreprinse de Centru în cadrul verificărilor legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, precum și a fost dictată prin prisma noului pachet legislativ european ce reglementează domeniul protecției datelor. Suplimentar, remarcăm că termenul de investigație este utilizat și în noul Cod Administrativ (art. 85).</p> <p>Reiterăm că Centrul nu efectuează controlul asupra modului de investigare efectuat de organele de drept. Atragem atenția că modul și limitele între competențele Centrului și ale organelor de drept sunt prevăzute în proiectul legii privind protecția datelor cu caracter personal în Capitolul VII. De asemenea, remarcăm că angajaților Centrului le-a fost perfectat dreptul de acces la informații cu caracter secret, în conformitate cu Legia cu privire la accesul de stat și au obligația de a păstra regimul de confidențialitate a informațiilor cunoscute.</p> <p>Totodată, prin normele incluse în proiect autorul a încercat să excludă problema refuzului de furnizare a informației relevante investigației pornit de CNPDCP</p>
--	--	--	--	--

				<p>din simplul motiv că informația reprezintă secret de stat.</p> <p>Totodată, a se vedea inclusiv Legea nr. 271 din 07 noiembrie 2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, potrivit căreia Republica Moldova nu va aplica prevederile convenției: prelucrărilor de date cu caracter personal atribuite la secret de stat în modul stabilit, cu excepția celor efectuate în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, al punerii în executare a sentințelor de condamnare sau al altor acțiuni ce țin de procedura penală ori contravențională, în condițiile legii.</p> <p>Suplimentar menționăm că, potrivit art. 2 alin. (4) lit. b) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 domeniul de acțiune al legii se extinde inclusiv asupra prelucrării datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în executare a sentințelor de condamnare și</p>
--	--	--	--	---

				<p>al altor acțiuni din cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii</p> <p>Mai mult, Centrul nu este absolvit de obligația respectării normelor procesual penale și contravenționale de ridicare a obiectelor și documentelor ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar.</p> <p>Totodată, atragem atenția repetat asupra faptului prin că proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal s-a făcut o diferențiere între prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de către operatorii din sectorul public și privat, pe de o parte și, respectiv, entitățile publice investite cu atribuții speciale de investigații, pe de altă parte, fiind prevăzut un capitol separat - PREVEDERI SPECIALE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR PERSONALE DE CĂTRE ORGANELE DE OCROTIRE A LEGII.</p> <p>Astfel, Capitolul VII din proiectul de lege, este destinat prelucrării datelor cu caracter personal de către operatori - organe de ocrotire a legii, care au competențe stabilite prin lege în scopul prevenirii, investigării, depistării și/sau urmăririi penale a infracțiunilor sau executării pedepselor penale, inclusiv protejarea și</p>
--	--	--	--	---

				<p>prevenirea amenințărilor la adresa ordinii publice, securității de stat și securității naționale și în cadrul dosarului sau acțiunilor speciale de investigație.</p> <p>Prin reglementarea stabilită la Capitolul VII s-a trasat scopul de a asigura implementarea Directivei nr. 2016/680 a Parlamentului European și Consiliului, din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, document juridic internațional prin care Uniunea Europeană a delegat dreptul de investigare a prelucrării datelor cu caracter personal efectuate în cadrul urmării penale, autorităților naționale de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal.</p> <p>Norma statuată la art. 2 alin. (5) din proiectul legii a fost redactată. Propoziția: „În funcție de necesități, acesta își poate avea reprezentanțe în teritoriul” a fost exclusă.</p>
--	--	--	--	---

				Termenul „inalienabil” din textul normei de la art. 2 alin. (1) a fost exclus.
		Art.4 și 5	<p>Articolul 4. Garanții de independență (2) Pentru a asigura exercitarea independentă a competențelor de care dispun, angajații Centrului se remunerează în mod corespunzător în raport cu alți angajați ai instituțiilor independente și dispun de un salariu cel puțin egal cu cel existent în cadrul organelor de ocrotire a legii. Articolul 5. Finanțarea activității Centrului (3) Mărimea și modul de salarizare a angajaților Centrului sînt stabilite în conformitate cu prevederile Legii salarizării nr. 847-XV/2002, Legii nr. 355-XVI/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, Legii nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, precum și alte acte normative. (4) Pentru angajații Centrului se stabilește spor lunar suplimentar pentru eficiență în activitate în funcție de responsabilități și spor lunar pentru acces permanent la secretul de stat în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>Obiecții: Se constată prezența unor norme neclare, în ceea ce privește reglementarea salarizării angajaților Centrului. Astfel, autorul evită să prevadă expres un mecanism sau modul de salarizare a angajaților CNPDCP, făcînduse trimitere la toată legislația națională ce reglementează sistemul de salarizare. Din normele propuse nu poate fi dedus cum vor fi stabilite salariile acestor angajați, fie cu care din funcțiile existente în sistemul public se vor asimila angajații CNPDCP și care va fi grila clară de salarizare. Aceste norme vor permite stabilirea unor salarii în mod preferențial, preluând suplimentele/premiile etc. existente în toate entități publice, motivîndu-se că cadrul legal îi permite acest fapt. Sub acest aspect considerăm necesar de a fi consultat Ministerul Finanțelor, pentru a se</p>	<p>Nu se acceptă. Includerea unor prevederi separate privind modul, mecanismul de salarizare a angajaților Centrului nu a fost necesar de a fi consemnate în conținutul proiectului din considerentul că acestea sunt stabilite în conformitate cu prevederile Legii salarizării nr. 847-XV/2002, Legii nr. 355-XVI/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, Legii nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, precum și alte acte normative, care stabilesc grila de salarizare și specifică toate suplimentele salariale de care beneficiază angajații acestei entități publice.</p> <p>În prezent, salarizarea angajaților Centrului este efectuată în corespundere cu normele legilor la care face referire prezentul proiect de lege.</p> <p>Totodată, nu a fost reținută temeinicia și relevanța obiecțiilor invocate, în contextul în care nici Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nu stabilește clar un asemenea mecanism. În acest sens, remarcăm prevederile art. 42 alin. (3) care stabilesc că funcționarii publici din cadrul Centrului sînt remunerați în conformitate cu Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.</p>

			<p>expune pe marginea salarizării angajaților CNPDCP, făcându-se trimitere la un act normativ concret (care prevede această grilă). Atenționăm că potrivit tabelului de divergență, normele propuse nu au fost consultate cu Ministerul Finanțelor. O asemenea abordare generală oferă posibilitatea stabilirii salariilor în condiții preferențiale, fără o limită legală, ceea ce prezintă un risc de corupție. Totodată, reglementările generale vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru stabilirea abuzivă/defectuoasă a salariilor finale.</p> <p>Recomandări: 1) A se revedea normele sus-evidențiate și a se stabili cu exactitate mecanismul de salarizare a angajaților CNPDCP, făcându-se trimitere la actul normativ concret ce stabilește grila de salarizare și specificându-se toate suplimentele salariale de care vor beneficia angajații acestei entități publice. 2) A se coordona cu Ministerul Finanțelor modul de salarizare a angajaților CNPDCP.</p>	
		<p>Art.6</p>	<p>(2) La solicitarea Centrului, organele de ocrotire a legii, precum și alte autorități competente, asigură suportul necesar îndeplinirii atribuțiilor sale, inclusiv, la necesitate, prin asigurarea pazei și integrității fizice a angajaților Centrului (6) La cererea motivată a Centrului pe probleme ce țin de protecția datelor cu caracter personal toate entitățile sînt obligate, să acorde suport tehnic și informațional. (8) În baza acordurilor încheiate Centrul poate: a) solicita asistența în temeiul prezentului articol, participa la operațiuni comune, în special în vederea efectuării de investigații sau monitorizării punerii în aplicare a unei măsuri referitoare la un operator sau persoană împuternicită de operator, stabilit într-un stat</p>	<p>Nu se acceptă, norma face referire strict la domeniul protecției datelor cu caracter personal. În acest sens, solicitarea urmează să fie motivată, ceea ce ar implica din partea Centrului să specifice scopul și temeiul legal al solicitării, reieșind din atribuțiile sale și fiind redată speța cazului investigat.</p> <p>Instituirea unei subdiviziuni ce ar asigura securitatea și paza efectivului Centrului ar genera cheltuieli suplimentare din bugetul statului.</p> <p>Remarcăm faptul că nu este posibil de stabilit din timp termeni concreți de furnizare a</p>

		<p>străin; b) primi și furniza în condiții de reciprocitate, informațiile relevante, inclusiv asistența necesară pentru punerea în aplicare a prevederilor legale naționale privind protecția datelor cu caracter personal, efectuează autorizări, consultări prealabile și investigații; (9) Cererile de asistență parvenite din partea unei autorități străine de supraveghere vor fi analizate fără întârzieri rezonabile, informația solicitată fiind transmisă prin canale de legătură securizate.</p> <p>Obiecții: 1) Statuăm că propunerea care obligă autoritățile publice să asigure paza integrității fizice ale angajaților CNPDCP (a se vedea art.6 alin.(2) din proiect) este una neargumentată. Totodată, obligarea tuturor entităților publice de a acorda suportul tehnic și informațional (art.6 alin.(6) din proiect) poziționează această structură net-superior față de celelalte structuri de stat, într-un mod nejustificat. Atenționăm că riscurile activității acestei structuri nu este una mai specială sau riscantă comparativ cu ale organelor de drept (care investighează nemijlocit infracțiuni și interacționează cu persoane periculoase - infractori). Considerăm că conlucrarea/colaborarea autorităților publice trebuie reglementată și tratată pe principiu de egalitate și respect reciproc cu evitarea unor abordări de o manieră exagerată „de superioritate”, precum: „toate entitățile sunt obligate, să acorde suport”, fie obligarea tuturor structurilor statului să asigure securitatea și paza angajaților acestei entități. Întrucât din textul normei nu reiese că aceste obligativități decurg dintr-o investigație sau control, putem concluziona că indiferent de circumstanțe „toate entitățile” indiferent de statut au obligații vis-a-vis de CNPDCP. Astfel, din moment ce CNPDCP constată riscuri de securitate asupra</p>	<p>informațiilor sau categoriile de informații ce urmează a fi puse la dispoziția autorității străine solicitante, având în vedere complexitatea cazurilor care vor fi supuse investigării în comun. Toate aspectele legate de cooperare și asistență reciprocă vor fi stabilite și acceptate de autoritățile de supraveghere a protecției datelor pe principii reciproc acceptabile și cu respectarea tuturor garanțiilor de protecție a datelor.</p> <p>Suplimentar remarcăm că în conformitate cu art. 58 din Regulamentul (UE) 2016/679 autoritatea de supraveghere are dreptul de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale, de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor (art. 58 alin. (1) lit. e) și lit. f)).</p> <p>Subliniem că, în conformitate cu Convenția nr. 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, Republica Moldova și-a asumat obligația de a acorda, prin intermediul Autorității naționale desemnate pentru protecția datelor cu caracter personal, să acorde sprijin reciproc pentru implementarea prezentei Convenții.</p>
--	--	--	--

		<p>activității sale, aceasta trebuie să-și instituie o subdiviziune ce va asigura securitatea și paza efectivului, fără să oblige tot sistemul public să îi asigure cu pază, fie să îi oblige să acorde orice suport, indiferent de temeiul solicitării. 2) În contextul art.6 se operează cu o terminologie generală, de exemplu: „primi și furniza informații relevante”, „fără întârzieri rezonabile” din care nu poate fi dedus cu exactitate care date vor fi considerate ca: informații relevante pentru a fi furnizate, inclusiv și peste hotare și care va fi termenul în care această structură își va onora obligațiile și responsabilitățile asumate prin proiect. Astfel, în aspect comparativ, proiectul prevede termeni exacti pentru alte autorități publice în ceea ce privește prezentarea datelor solicitate de către CNPDCP (a se vedea art.8 alin.(3) lit.f) din proiect), iar referitor la obligațiile acesteia de a prezenta informații autorul operează cu termeni generali - „fără întârzieri rezonabile”, fără a indica un termen fix. Astfel, proiectul necesită a fi revăzut sub aspectul terminologiilor utilizate, în vederea evitării formulărilor generale care pot fi interpretate în mod extensiv/preferențial. Totodată, reglementările generale vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor propuse la art.6 din proiect.</p> <p>Recomandări: 1) A se vedea expunerile de la alin.(2) și (6) prin prisma obiecției sus-analizate. 2) A se evita formulările generale în tot textul proiectului. Specificarea categoriilor de informații considerate „relevante” la alin.(8) și indicarea la alin.(9) a unui termen fix (apreciat ca fiind rezonabil).</p>	<p>Astfel, potrivit art. 13 alin. (3) o autoritate desemnată de o Parte la cererea unei autorități numite de o altă Parte:</p> <p><i>a) va furniza informații referitor la legislația sa și practica sa administrativă în domeniul protecției datelor;</i></p> <p><i>b) va lua, în conformitate cu dreptul său intern și având drept scop unic protecția vieții private, toate măsurile adecvate pentru a furniza informații referitor la prelucrarea automatizată efectuată pe teritoriul său, cu excepția datelor cu caracter personal, care constituie obiectul acestei prelucrări.</i></p> <p>Mai mult, art. 15 din prezenta Convenție oferă și anumite garanții privitor la asistența prestată de autoritățile desemnate, potrivit cărora:</p> <p><i>1. O autoritate desemnată de o Parte, care a primit informații de la o autoritate desemnată de altă Parte, fie conform unei cereri de asistență, fie că răspunde la o cerere de asistență formulată de ea însăși nu va putea utiliza aceste informații în alte scopuri decât cele indicate în cererea de asistență.</i></p> <p><i>2. Fiecare Parte va supraveghea ca persoanele care aparțin sau acționează în numele autorității desemnate să respecte</i></p>
--	--	---	---

				<p><i>secretul sau confidențialitatea acestei informații.</i></p> <p><i>3. Nici într-un caz o autoritate desemnată nu va fi autorizată să formuleze, conform articolului 14, alineatul 2, o cerere de asistență în numele unei persoane cu reședința în străinătate, din propria inițiativă și fără consimțământul acestei persoane.</i></p> <p>Mai mult, Regulamentul (UE) 2016/679 prevede necesitatea unei cooperări mai strânse între autoritățile de supraveghere a protecției datelor pentru a putea face schimb de informații și a desfășura investigații împreună cu omologii lor internaționali. În scopul elaborării de mecanisme de cooperare internațională pentru a facilita și a oferi asistență internațională reciprocă în asigurarea aplicării legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal, Comisia și autoritățile de supraveghere ar trebui să facă schimb de informații și să coopereze în cadrul activităților legate de exercitarea competențelor lor cu autoritățile competente din țări terțe, pe bază de reciprocitate și în conformitate cu prezentul regulament.</p>
		Art.8	<p>Articolul 8. Atribuțiile și drepturile Centrului.</p> <p>Obiecții: 1) Pentru început statuăm, în mod repetat, faptul, că proiectul acordă competențe exagerate Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prin cumularea unui spectru larg de competențe și fără un</p>	<p>Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția</p>

mecanism real de control, pe măsura competențelor acordate. A se vedea atribuțiile de la art.8 alin.(1) lit.d), e), f), g) din proiect, care luate în ansamblu pot influența exercitarea obiectivă, independentă și imparțială a atribuțiilor de serviciu acordate unor operatori cu statut special (precum: celor responsabili de desfășurarea urmăririi penale sau investiții cu activități speciale de investigații). Pentru mai multe detalii asupra riscurilor identificate la acest capitol (cumul de competențe) recomandăm a se vedea obiecția de la pct.1, capitolul III din prezentul raport de expertiză anticorupție. Cu referire la art.8 alin.(1) lit.f), în speță norma: „Centrul întreprinde la necesitate investigații de securitate, după caz în colaborare cu alte autorități, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.”, menționăm suplimentar că nu este clar ce presupun - „investigațiile de securitate” și „măsurile de stimulare”, la care poate recurge CNPDCP în cadrul „investigațiilor” sale. În prezent legislația națională nu reglementează o asemenea formă de investigație „de securitate”. Cu referire la conceptul de „investigații” atenționăm că Codul de procedură penală prevede expres la art.132/1 că „ Activitatea specială de investigații reprezintă totalitatea de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și/sau secret efectuate de către ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale numai în condițiile și în modul prevăzute de prezentul cod”. Mai detaliat, Legea nr.59/2012 stabilește expres că această formă de investigație „reprezintă o procedură cu caracter secret și/sau public, efectuată de autoritățile competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul

persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.

În acest sens, remarcăm art. 58 din noul Regulament 2016/679 care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe:

a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;

e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter

		<p>culegerii de informații necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor." . Totodată, legea sus-citată oferă un mecanism de control care vine să garanteze legalitatea tuturor măsurilor/procedurilor efectuate în cadrul activității speciale de investigații, compus din mai multe forme: - controlul parlamentar, - controlul exercitat de procuror, - controlul departamental (a se vedea art.38-40 din Legea nr.59/2012). Astfel, analizând sub aspect comparativ cu conceptul de „investigații” propusă prin proiect (ca fiind o transcriere a directivelor UE) constatăm următoarele riscuri: - lipsa unor proceduri clare (autorizate) de efectuare a măsurilor de investigații, adică legalizarea măsurilor procedurale (spre exemplu: nu este clar ce reprezintă „măsurile tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale” și care vor fi limitele legale a acestor măsuri); - lipsa unui control extern real, obiectiv și efectiv asupra măsurilor propuse în cadrul „investigației de securitate” (precum este cel descris mai sus), ceea ce poate provoca multiple abuzuri sub aspect procedural.</p> <p>2) Cu referire la competențele prevăzute la art.8, alin.(1), lit.v) și w) din proiect, în speță: „v) oferă expertiză Parlamentului RM, Guvernului RM și altor autorități, instituții și organisme cu privire la măsurile legislative și administrative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal; w) monitorizează evoluțiile relevante, în măsura în care acestea au impact asupra protecției datelor cu caracter personal, în special</p>	<p>personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p> <p>Cu referire la obiecțiile aduse la art. 8 alin. (1) lit. d) remarcăm, că la ziua de azi Centrul efectuează investigații asupra prelucrării datelor cu caracter personal și această atribuție nu poate fi considerată drept una excesivă și abuzivă.</p> <p>Privind atribuția Centrului statuată la art. 8 alin. (1) lit. e), menționăm că această atribuție constă în efectuarea investigațiilor privind cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, cu executarea, după caz, a unor situații de simulare a unor evenimente ce verifică nivelul asigurat de protecție a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legea și alte acte normative.</p> <p>Simularea unor eventuale incidente de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal este o condiție imperioasă în contextul protejării drepturilor și libertăților altuia în contextul preîntâmpinării unor</p>
--	--	--	--

		<p>[...]" specificăm că atât proiectul, cât și nota informativă nu prezintă careva date/reglementări suplimentare la capitolul expertizei oferite la lit.v) și a caracterului/limitelor monitorizării propuse la lit.w). Astfel, nu se poate de stabilit cu certitudine ce presupune expertiza sus-citată, în ce circumstanță ea se solicită și se oferă (fie: gratuită la solicitare sau contra-cost sub formă de prestarea serviciilor de către CNPDCP), caracterul expertizei (obligatoriu/recomandare) și alte aspecte esențiale. La fel, și în cazul monitorizării propuse la lit.w), autorul nu prevede careva limite și circumstanțe în care CNPDCP va efectua aceste monitorizări. Astfel, în lipsa unor reglementări concise, asemenea competențe se prezintă neargumentate și excesive.</p> <p>3) În ceea ce privește „atribuțiile specifice" de la art.8 alin.(2) din proiect privind procedura de acreditare, stabilim că acestea sunt redate în mod abuziv, fără careva limite legale. Astfel, CNPDCP va fi responsabil de stabilirea regulilor de acreditare, a cerințelor de acreditare, realizarea acreditării nemijlocite, precum și retragerea acesteia. Atenționăm repetat că, cumularea tuturor competențelor dintr-un domeniu, în gestiune unei singure autorități și fără un control/monitorizare externă și efectivă prezintă un risc sporit de corupție. În asemenea circumstanțe pot fi ușor favorizați unii subiecți supuși acreditării, fie din contra pot apărea abuzuri, întrucât elementul decisiv și unic în tot acest proces este exclusiv, CNPDCP. 4) Referitor la drepturile atribuite, le considerăm unele ca fiind abuzive reieșind din competențele excesive descrise mai sus, precum și la obiecția de la pct.1, cap.III din prezentul raport de expertiză (în special drepturile de la art.8, alin.(3), lit.a),</p>	<p>scurgeri de date cu caracter personal. Faptic, aceasta este o penetrare a sistemului care este efectuată atât la nivel al securității fizice cât și cel al securității informaționale. Într- o altă ordine de idei, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de acest drept și anume: În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntâmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întâmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</p> <p>Cu referire la atribuția Centrului de a elabora proiecte de acte normative necesare pentru implementarea legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal și le înaintează subiecților cu drept de inițiativă legislativă, remarcăm că aceasta rezultă din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;</p> <p>În partea ce ține de atribuția de a oferi expertiză Parlamentului, Guvernului nu poate</p>
--	--	--	--

		<p>d) și f) din proiect). Însă ce privește dreptul și garantarea accesului la informație, indiferent de caracterul informației art.8, alin.(3), lit.f), potrivit căreia „solicită și primește gratuit de la persoanele fizice sau persoanele juridice de drept public și de drept privat în termen de 10 zile calendaristice, dacă în solicitare nu se prevede un alt termen, informațiile, materialele și documentele referitoare la cazul examinat. Secretul de stat, secretul profesional, secretul bancar, secretul comercial sau a dosarului special, confidențialitatea procesului contravențional sau penal și/sau orice alt tip de restricționare, nu poate constitui temei pentru refuz în solicitarea și obținerea informațiilor, materialelor și documentelor.”, se merită a fi atenționat autorul despre faptul că aceste prevederi contravin celor prevăzute în Legea nr.59/2012, privind activitatea specială de investigații. Prevederile propuse, vin să compromită asigurarea realizării sarcinilor activității speciale de investigații, prevăzute la art.2, protecției datelor cu caracter personal în procesul exercitării activității speciale de investigații, prevăzute la art.5, precum și controlul și coordonarea activității speciale de investigații, prevăzută la capitolul V (art.38 - 41). Îndeosebi, se menționează art.5 alin.(2) din Legea nr. 59/2012 conform căruia, "accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială</p>	<p>fi invocată o prestare de servicii, avînd în vedere statutul autorității. Expertiza efectuată de Centru constă în aprecierea impactului unor proiecte de legi, în cazul în care vor fi votate și vor interfera cu domeniul protecției datelor cu caracter personal.</p> <p>În partea ce ține de atribuția Centrului de a efectua acreditarea, remarcăm că procedura și condițiile de acreditare sunt reglementate prin art. 48 , art. 49 din proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal și aceasta constituie o atribuție exclusivă a autorității de protecție a datelor garantată prin prisma regulamentului (EU) 2016/679. În situația în care condițiile, cerințele de acreditate a organismelor de certificare sunt publice, nu putem vorbi de careva abuzuri în exercitarea acestei competențe de către Centru. Fapt ce atestă lipsa unei documentări a autorului prezentei expertize cu proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal. Nu poate fi reținută invocarea faptului coruptibilității în contextul în care această atribuție este prevăzută de Regulamentul (UE) 2016/679.</p> <p>Referitor la accesul Centrului la informațiile cu grif secret, Centru s-a expus mai sus și aceste reglementări nu contravin nici unui act normativ.</p>
--	--	---	---

		<p>de investigații". În aceeași ordine de idei, se invocă art.3 alin.(1) din Legea nr.333 din 10.11.2006, privind statutul ofițerului de urmărire penală, conform căruia, "în exercitarea atribuțiilor, ofițerul de urmărire penală este independent, se supune numai legii, indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală, ale procurorului și hotărârilor instanței de judecată, emise în limitele competenței lor și în conformitate cu legislația în vigoare."</p> <p>Prin urmare, acest drept depășește grav cadrul legal național și reprezintă o imexiune directă în activitatea ofițerului de urmărire penală, care este interzisă conform legislației (art.57 alin.(4) din CPP). În așa mod, drepturile largi propuse a fi acordate CNPDCP prin prezentul proiect, sunt contrare prevederilor expuse supra, fiind în esență o imixtiune în activitatea ofițerilor de investigații, ofițerilor de urmărire penală și a procurorilor, precum și reprezintă un risc de corupție și abuz acest domeniu.</p> <p>Recomandări: Sub aspectul competențelor, atribuțiilor și drepturilor acordate CNPDCP-lui prin proiect considerăm absolut necesar excluderea tuturor prevederilor ce pot aduce atingere activității speciale de investigație, precum și modificarea proiectului, după cum urmează: 1) Excluderea art.8 alin.(1) lit.e), lit.f). 2) Revizuirea art.8 alin.(2) prin excluderea unui cumul de competențe excesive în domeniul acreditării organismelor de acreditare. 3) Excluderea art.8 alin.(3) lit.c), lit.d), lit.f) din proiect.</p>	
	Art.9 alin.(2) art.10 și 11	<p>Articolul 9. Structura Centrului (2) Pe lângă Centru activează Unitatea de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal și Consiliul consultativ.</p> <p>Articolul 10. Unitatea de instruire în domeniul protecției</p>	Unitatea de instruire în domeniul protecției datelor are sarcina de instruire și sporire a calificării în domeniul protecției datelor cu caracter

		<p>datelor cu caracter personal. Articolul 11. Consiliul consultativ .</p> <p>Obiecții: Cu referire la structurile ce vor activa pe lângă CNPDCP menționăm următoarele. 1) Considerăm neargumentată necesitatea creării unei Unități de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal (art.9 alin.(2) și art.10 din proiect), care să activeze în mod separat ca structură organizatorică, cu efectiv-limită și regulament, la fel separat. Instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal este un element important pentru activitatea CNPDCP, însă aceasta poate fi creată ca o direcție din cadrul CNPDCP-lui. Nu este clar, de ce este necesar o separare a acestui domeniu de restul structurii, din moment ce ține direct de activitatea CNPDCP. Menționăm că fiecare substructură creată în mod separat va necesita investiții publice din bugetul de stat. Totodată, din textul proiectului și a notei informative anexate nu putem concluziona dacă această structură va fi prestatoare de servicii contra cost, fie instruirile, sensibilizarea și informarea subiecților de date cu caracter personal se va efectua în mod gratuit din contul bugetului de stat. În acest sens, art.10 alin.(5) prevede că Unitatea va dispune de "mijloace financiare proprii", fără a fi clar reglementată proveniența acestor mijloace. O asemenea abordare afectează transparența funcțională și organizatorică a CNPDCP, precum și creează o ambiguitate asupra veniturilor acestei entități per-ansamblu. Cu referire la art.10 alin.(6) din proiect, menționăm că formularea "Antrenarea angajaților Centrului în procesul de instruire și sporirii calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal, precum și remunerarea acestora pentru munca prestată nu</p>	<p>personal la solicitarea autorităților de drept public, în special pentru responsabilii de protecție a datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice, a organismelor de certificare si/sau organismelor de monitorizare a codurilor de conduită, a altor instituții ori organizații, precum și instruirea și perfecționarea continuă a angajaților Centrului.</p> <p>Pregătirea unor specialiști remarcabili în domeniul protecției juridice a datelor cu caracter personal, are loc în condițiile generale și pune la dispoziția acestora o pregătire insuficientă în raport cu complexitatea domeniului protecției datelor cu caracter personal. Astfel, un accent mare va fi pus pe necesitatea pregătirii organelor de acreditare și certificare în domeniul protecției datelor personale.</p> <p>În partea ce ține de personalul din cadrul Centrului și responsabilii de protecția datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice și instituțiilor de drept privat, se menționează că actualmente aceștia nu dispun de cursuri de pregătire continuă în domeniul protecției datelor cu caracter personal, din lipsa unei</p>
--	--	--	---

contravin prevederilor legale" este ambiguă din motiv că autorul a evitat să indice clar actul normativ care va sta la baza remunerării acestor angajați, iar fapt că orice remunerare trebuie să fie legală și să nu contravină legislației naționale este un factor evident ce nu necesită fi stabilit expres. Baza legală conform căreia va fi salarizați angajații acesta este elementul esențial ce trebuie prevăzut în prezentul proiect. Totodată, atenționăm că sintagma „pe lângă" nu acordă o claritate în ceea ce privește statutul acestor subdiviziuni în raport cu CNPDCP, fie acestea sunt independente ca structuri sau totuși, această formulă implică o subordonare în raport cu entitatea de bază. 2) În ceea ce privește Consiliul consultativ (art.9 alin.(2) și art.11 din proiect) nu este clar definit scopul activității și competențele Consiliului, precum și modul de organizare și funcționare. Menționăm că spectrul de subiecți incluși în Consiliu este unul larg, precum: reprezentanți/experti din învățământ, mass-media, protecția consumatorului etc. Respectiv, riscul scurgerii unor informații oficiale cu accesibilitate limitată este sporit. În acest context, recomandăm la art.10 din proiect, să se impună careva limite în structura componentă a Consiliului, să se stabilească cu exactitate atribuțiile de bază și interzicerea accesului la informații oficiale cu accesibilitate limitată, în conformitate cu legislația în vigoare (Legea nr.982/2000 privind accesul la informații). Reglementările generale vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor propuse la art.10 și 11 din proiect.

Recomandări: Cu referire la structura CNPDCP, optăm pentru o reglementare concisă și detaliat în prezentul

subdiviziuni de profil și din lipsa specialiștilor în domeniu. Astfel că, specialiștii din cadrul Centrului, urmează individual și cu tenacitate linia de ascensiune dezvoltării profesionale.

Necesitatea instituirii unui asemenea organism derivă din evoluția pregnantă a materiei protecției datelor cu caracter personal, complexitatea domeniului datelor cu caracter personal, apariția pe piața forței de muncă a cererilor față de specialiștii în protecția datelor, și alte implicații care derivă din deficiența specialiștilor în domeniul protecției datelor. În prezent, Centrul nu asigură formarea profesională inițială și continuă a angajaților săi. Procesul de dezvoltare profesională a inspectorilor de protecție a datelor va avea un caracter continuu, sistematic și planificat.

Nu în ultimul rând urmează a remarca că Centrul anual primește un număr impunător de solicitări privind organizarea cursurilor de instruire, atât din partea autorităților publice (Parlament, ministere, APL-uri etc.), precum și entităților private. Spre regret, Centrul nu dispune de capacități funcționale de a face față acestor solicitări. Mai mult, odată cu

			<p>proiect cu: - determinarea structurilor teritoriale, - includerea - Unități de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal, ca direcție din cadrul Centrului, - stabilirea unei baze legale concise în ceea ce privește modul de salarizare a tuturor angajaților CNPDCP, - stabilirea atribuțiilor de bază a Consiliului consultativ și a unei componente fixe (câți reprezentanți vor fi în cadrul acesteia).</p>	<p>modernizarea cadrului european în domeniul protecției datelor numărul acestor cereri din partea operatorilor vor crește, ultimii fiind conștienți de impactul și responsabilitățile ce le revin urmare a acestor schimbări. Spre regret, armonizarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova a început târziu și persoanele nu sunt pregătite pentru a face față tuturor provocărilor și cerințelor și au nevoie de suportul didactic al Centrului în această privință. Menționăm că noul regulament european se răsfrânge asupra sectorului privat care are relații economice cu UE și tangențial asupra celui public care prelucrează date cu caracter personal ale cetățenilor din spațiul UE, inclusiv în contextul îmbunătățirii prestărilor de servicii.</p> <p>Cu referire la Consiliul Consultativ menționăm că, nici legea în vigoare nu specifică aceste momente, acestea fiind stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Consultativ, aprobat de către directorul Centrului la 01 iunie 2009.</p> <p>Urmare a aprobării acestui proiect de lege va fi aprobat un nou Regulament al</p>
--	--	--	--	--

				<p>Consiliului Consultativ în care vor fi specificate aceste momente.</p> <p>Totodată, remarcăm că potrivit prevederilor statuate în noul proiect de lege membrii Consiliului consultativ sînt obligați să nu dezvăluie informațiile confidențiale și datele cu caracter personal de care i-au cunoștință în cadrul activității respective. Aceștia sunt informați în scris și verbal, după caz, cu privire la obligația lor de confidențialitate și dispozițiile relevante ale legislației penale.</p> <p>În alt context, nu înțelegem reticența CNA privind riscul scurgerii unor informații cu accesibilitate limitată din partea membrilor Consiliului Consultativ, în raport cu invocarea, în acelaș timp, a lipsei unui control asupra activității Centrului din partea societății civile.</p>
		Art.13, art.14 și art.28	<p>Articolul 13. Condițiile pentru a candida la funcția de director și director adjunct al Centrului Candidat la funcție de director sau director adjunct al Centrului poate fi persoana care: a) deține cetățenia Republicii Moldova; b) are studii superioare juridice; c) are capacitate deplină de exercițiu; d) deține experiență profesională de cel puțin 5 ani în domeniul protecției datelor cu caracter personal și/sau al apărării drepturilor și libertăților omului; e) se bucură de o reputație ireproșabilă; f) cunoaște limba de stat. Articolul 14. Numirea în funcția de director și director adjunct al Centrului (1) Directorul este numit în funcție de Parlament la propunerea Biroului permanent al Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși,</p>	<p>Nu se acceptă or nici în varianta actuală a legii nu este prevăzută necesitatea unui concurs. Selectarea candidatului fiind lăsată, în cazul proiectului de lege, la decizia Biroului permanent al Parlamentului, care urmează să stabilească procedura de selectare a candidatului.</p> <p>Nici noul Regulament nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind</p>

		<p>pentru un mandat de 5 ani. Persoana numită, poate ocupa funcția de director nu mai mult de două mandate consecutive. Articolul 28. Condițiile de angajare [...] g) îndeplinește condițiile specifice postului.</p> <p>Obiecții: Atenționăm repetat asupra riscurilor de a numi directorul Centrului, fără a se organiza un concurs public în acest sens. 1) Procedura de numire a directorului CNPDCP și a directorilor adjuncți (care potrivit proiectului sunt „funcții de demnitate publică” - art.12) intră în contradicție cu prevederile art.6 al Legii nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care stipulează expres că „Pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire se organizează concurs în condițiile legii”. Conform Legii integrității nr.82/2017, art.11 alin.(1): „Recrutarea și promovarea agenților în cadrul entității publice se efectuează prin concurs public, conform criteriilor transparente și obiective de selectare în bază de merit, calificare profesională, capacitate, competență și integritate profesională, fără a admite favorizarea intereselor private și a oricăror forme de discriminare [...]”. Excepție de la această procedură sunt doar funcțiile electivă și persoanele din cabinetul persoanelor cu funcție de demnitate publică (a se vedea art.11 alin.(3) din legea sus-citată). Astfel, organizarea unui concurs public pentru funcțiile de conducere va garanta caracterul apolitic a funcțiilor date și va acorda o transparență a procedurii de selectare a candidatului și a structuri per-ansamblu. 2) În ce privește condițiile care trebuie întrunite de către candidați la funcția de director/directori adjuncți, dar și către candidații ce intenționează să activeze în cadrul CNPDCP (art.13 și art.28 din proiect), considerăm</p>	<p>libera circulație a acestor date, recomandă numirea „...fie de parlamentul, de guvernul ori șeful de stat al statului membru pe baza unei propuneri din partea guvernului, a unui membru al guvernului, a parlamentului sau a unei camere a parlamentului, fie de către un organism independent împuternicit prin dreptul intern.”</p> <p>În același context remarcăm că domnul Bernhard Bannasch, expert (Germania) din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul prezentării Raportului Misiunii cu trecerea pe agendă a observațiilor și recomandărilor a notat că, directorul adjunct trebuie să fie numit de directorul Centrului, ceea ce reprezintă o precondiție a independenței autorității de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal. În ceea ce ține de alte aspecte referitoare la condițiile pentru a candida la funcția de director, director adjunct, invocate de CNA menționăm că acestea sunt prevăzute/reglementate de alte acte ce reglementează condițiile de a candida la o funcție de demnitate publică și nu este necesar să fie prevăzute în prezentul proiect.</p>
--	--	--	--

		<p>necesar ca cerință obligatorie să fie inclusă informația ce ține de integritatea profesională, conform Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, până la organizarea concursului.</p> <p>Conform art.29 alin.(7) din Legea nr.82/2017 „Cazierul privind integritatea profesională a agenților publici asigură evidența rezultatelor testării integrității profesionale, necesare în cadrul procedurilor de angajare în entitățile publice”.</p> <p>3) La fel, considerăm neargumentată condiția de angajare expusă la art.28 alin.(1) lit.g) - „îndeplinește condițiile specifice postului”, întrucât nu este clar ce presupune condiția dată ceea ce va admite interpretări subiective. Astfel, doar bazându-se pe această condiție expusă general, pot fi promovați anumiți candidați și viceversa, pot fi excluși unii doar pentru motivul că nu îndeplinește așa-numitele „condiții speciale”. De asemenea, aceasta comportă un caracter discriminator și abuziv, fapt ce impune fie reglementarea concretă a condițiilor speciale, fie excluderea ei.</p> <p>4) De asemenea, la art.13 considerăm necesar de a completa art.13 cu condiții suplimentare, care vor spori responsabilitatea candidatului la o funcție de demnitate publică, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - candidatul nu este și nu a fost în ultimii 2 ani membru al vreunui partid politic, nu este și nu a fost angajat în cadrul organelor permanente ale vreunui partid politic; - nu are antecedente penale; - la art.13 lit.c) de completat la sfârșit cu sintagma „și este apt medical”. 	
--	--	--	--

		<p>Reglementările propuse vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor propuse la art.13 și 28 din proiect.</p> <p>Recomandări: 1) A se revedea textul art.14 alin.(1), în scopul reglementării exprese că directorul/directorii adjuncți a Centrului vor fi numiți în baza unui concurs public. 2) La art.13 a se completa cu condiții suplimentare pentru candidații la funcțiile de director/directori adjuncți în cadrul CNPDCP, după cum urmează: - prezentarea „Cazierului privind integritatea profesională”; - candidatul nu este și nu a fost în ultimii 2 ani membru al vreunui partid politic, nu este și nu a fost angajat în cadrul organelor permanente ale vreunui partid politic; - nu are antecedente penale; - la art.13 lit.c) de completat la sfârșit cu sintagma „și este apt medical”. 3) Excluderea art.28 alin.(1) lit.g) „îndeplinește condițiile specifice postului”, fie detalizarea acestei condiții astfel, ca să fie clar pentru toți candidații ce presupun aceste condiții special. 4) Completarea art.28 alin.(1) cu o literă nouă: „k) nu are în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.”.</p>	
	Art.17 alin.(2)	<p>(2) Revocarea mandatului de director sau de director adjunct al Centrului se face în cazul: a) pierderii cetățeniei Republicii Moldova; b) condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni grave cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului; c) imposibilității, din</p>	Se acceptă. Norma a fost reformulată.

		<p> motive de sănătate, de a-și exercita atribuțiile timp de mai mult de 6 luni consecutive, pe parcursul unui an calendaristic; d) declarării dispariției fără urmă, în conformitate cu legea; e) incompatibilității prevăzute de art.16 din prezenta lege.</p> <p> Obiecții: Considerăm neargumentată norma de la art.17 alin.(2) lit.b) ce reglementează temeiurile „revocării din funcție a directorului și a directorilor adjuncți doar în cazul condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni grave cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului”. Reieșind din faptul că funcția de director/director adjunct este una de demnitate publică, respectiv și responsabilitățile acestora trebuie să corespundă statutului acordat. Totodată, reputația ireproșabilă ca condiție de angajare, la fel implică și lipsa unor antecedente și condamnări penale, iar limitarea condițiilor de revocare doar la condamnarea pentru „infracțiuni grave săvârșite cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului” se prezintă ca fiind o condiție „declarativă” și favorizatoare, contrar statutului de conducere al CNPDCP. Subsidiar, formula propusă, nu include în sine și infracțiunile de corupție, ceea ce presupune imposibilitatea revocării persoanelor care dețin funcții de conducere în cadrul CNPDCP, pentru comiterea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică (cap.XV din Codul penal). Reglementările propuse vor genera imposibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor propuse la art.17 din proiect.</p>	
--	--	--	--

			<p>Recomandări: Excluderea la art.17 alin.(2) lit.b) a sintagmei „cu intenție împotriva drepturilor și libertăților omului”.</p>	
		Art.19 alin.(1) și (3)	<p>Drepturile speciale ale conducerii Centrului (1) Directorul Centrului și directorii adjuncți sunt în drept să solicite și să primească de la orice entitate de drept public sau privat, de la persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile, informațiile, documentele și materialele ce țin de prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv informațiile oficiale cu accesibilitate limitată și informațiile atribuite la secret de stat în condițiile legii, pe probleme ce țin de protecția datelor cu caracter personal;</p> <p>(3) Directorul Centrului și directorii adjuncți sunt în drept să solicite, conform art.8 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la secretul de stat, desecretizarea informațiilor privind faptele de încălcare a drepturilor omului și cetățeanului la prelucrarea datelor cu caracter personal.</p> <p>Obiecții: Repetat atenționăm asupra riscului desecretizării informațiilor contrar cerințelor și garanțiilor legale specificate în Legea nr.245 din 27.11.2008 cu privire la secretul de stat, aceste drepturi acordate directorului sunt excesive și depășesc cadrul legal în vigoare. Astfel, potrivit normelor directorul poate dispune unilateral, fără o autorizare în acest sens, intervenția și solicitarea oricărei informații considerate de interes instituțional al CNPDCP de la orice autoritate publică, indiferent de caracterul informației sau specificul activității acestei autorități. Aceasta se prezintă ca o ingerință în activitatea multor entități publice, în special prezintă un pericol eminent pentru activitatea specială de investigații, acțiunile cărora din start comportă un caracter secret. Astfel, potrivit Legii nr.245/2008 „secret de stat - informații protejate de stat în</p>	<p>În cazul în care a fost stabilită o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și au fost secretizate aceste date Centrul trebuie să dispună de pîrghiile necesare pentru ca persoana să cunoască despre încălcarea dreptului său, desigur cu respectarea tuturor procedurilor. Menționăm că un mare volum de informații sunt secretizate neargumentat, iar informațiile gestionate de SIS, se are în vedere date personale sau formate din date personale, sunt secretizate în totalitatea cazurilor, fără excepție.</p> <p>Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la secretul de stat nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate informațiile privind faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului; faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora. În acest sens, în cazul în care a fost stabilită o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal Centrul trebuie să dispună de pîrghiile</p>

		<p>domeniul apărării naționale, economiei, științei și tehnicii, relațiilor externe, securității statului, asigurării ordinii de drept și activității autorităților publice, a căror divulgare neautorizată sau pierdere este de natură să aducă atingere intereselor și/sau securității Republicii Moldova.". Mai mult ca atât Hotărârea Guvernului nr.411/2010 prevede Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat, care la pct.38-41, prevede mai detaliat categoriile de date și informații din domeniul securității statului și asigurării ordinii de drept atribuite la secret de stat, respectiv divulgarea și prezentarea cărora este strict interzisă și contrar interesului public. Art.5 alin.(4) din Legea nr.245/2008 prevede responsabilități clare entităților publice ce operează cu informații atribuite la secret de stat și anume: „Autoritățile publice centrale și locale, în colaborare cu Serviciul de Informații și Securitate: a) asigură protecția informațiilor atribuite la secret de stat elaborate de ele, precum și a informațiilor atribuite la secret de stat ce le sunt transmise de către alte autorități publice sau persoane juridice; b) asigură protecția informațiilor atribuite la secret de stat în unitățile din subordine, conform prevederilor legislației; c) aprobă nomenclatoarele departamentale de informații ce urmează a fi secretizate și nomenclatoarele funcțiilor colaboratorilor cărora urmează să li se perfecteze dreptul de acces la secretul de stat; d) organizează funcționarea subdiviziunilor interioare de protecție a secretului de stat;". Prin urmare, drepturile ce stabilesc posibilitatea desecretizării datelor atribuite la secret de stat sunt contrar cadrului legal ce reglementează acest domeniu, precum și prezintă un risc pentru desfășurarea obiectivă, independentă și imparțială a acțiunilor de urmărire penală.</p>	<p>necesare pentru ca subiectul de date să cunoască despre încălcarea dreptului său.</p> <p>Suplimentar remarcăm că, potrivit art. 2 alin. (4) lit. b) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 domeniul de acțiune al legii se extinde inclusiv asupra prelucrării datelor cu caracter personal atribuite la secret de stat în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în executare a sentințelor de condamnare și al altor acțiuni din cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii.</p> <p>Evidențiem faptul că oricine în condițiile Legii cu privire la secretul de stat poate solicita autorității competente desecretizarea informației privind faptele de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, raționament prevăzut la art. 19 alin. (3).</p>
--	--	--	--

			<p>În acest sens, repetat invocăm prevederile legislației în vigoare care prevede expres: - art.57 alin.(4) Codul de procedură penală „În exercitarea atribuțiilor procesuale, ofițerul de urmărire penală decide, în mod independent, cu privire la orientarea urmăririi penale și efectuarea acțiunilor de urmărire penală, cu excepția cazurilor când legea prevede încuviințarea, autorizarea sau confirmarea acestora de către procuror ori, după caz, de către judecătorul de instrucție. Ofițerul de urmărire penală se supune prevederilor prezentului cod și indicațiilor scrise ale procurorului și ale conducătorului organului de urmărire penală. Orice imixtiune în activitatea ofițerului de urmărire penală este interzisă.”, - art.5 alin. (2) din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații „accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații”, - art.3 alin.(1) din Legea nr.333 din 10.11.2006, privind statutul ofițerului de urmărire penală, „în exercitarea atribuțiilor, ofițerul de urmărire penală este independent, se supune numai legii, indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală, ale procurorului și hotărârilor instanței de judecată, emise în limitele competenței lor și în conformitate cu legislația în vigoare.”.</p> <p>Recomandări: 1) La art.19 alin.(1) substituirea sintagmei „inclusiv informațiile oficiale cu accesibilitate limitată și</p>	
--	--	--	---	--

			informațiile atribuite la secret de stat în condițiile legii" cu sintagma „conform normelor stabilite de legislație”; 2) art.19 alin.(3) de exclus din textul proiectului, întrucât procedura de desecretizare este reglementată de Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat.	
		Art.23	<p>Obiecții: Cu referire la atribuțiile și drepturile angajaților remarcăm că acestea sunt deduse din normele art.8 din proiect, asupra cărora ne-am expus la obiecția de la pct.4 compartimentul III al prezentului raport de expertiză. Pentru început statuăm că autorul nu a făcut o delimitare clară între drepturile și atribuțiile angajaților Centrului, comasându-le împreună. Atenționăm că drepturile unui subiect sunt deduse din atribuțiile și responsabilitățile ce îi revin, fapt pentru care acestea, trebuie reglementate în mod separat. Totodată, unele prevederi de la art.23, acordă drepturi exagerate angajaților CNPDCP prin cumularea unui spectru larg de competențe, fără un mecanism real de control, pe măsura competențelor acordate.</p> <p>A se vedea drepturile/atribuțiile de la art.23 alin.(1) lit.a), b), c) și alin.(2) lit.a), lit.c), lit.d), lit.e), lit.g), lit.i), lit.j) din proiect, care luate în ansamblu pot influența exercitarea obiective, independentă și imparțială a atribuțiilor de serviciu acordate operatorilor cu un statut special (precum: celor responsabili de desfășurarea urmăririi penale sau investiți cu activități speciale de investigații). În acest sens, obiecțiile expuse la pct.1 și pct.4 și pct.8 de la compartimentul III al prezentului raport de expertiză sunt valabile și pentru prevederile art.23 din proiect.</p> <p>Recomandări: 1) Excluderea art.23 alin.(1) lit.a), lit.b), lit.c) din proiect. 2) Excluderea art.23 alin.(2) lit.a), lit.c),</p>	<p>Se acceptă. Din titlul articolului 23 a fost exclus cuvântul atribuțiile.</p> <p>Cu referire la excluderea art.23 alin.(1) lit.a), b), c) și alin.(2) lit.a), lit.c), lit.d), lit.e), lit.g), lit.i), lit.j) menționăm că acestea nu se acceptă, or chiar și în varianta actuală a legii este acest drept al angajatului responsabil din partea CNPDP. Mai mult, obiecție date nu au suport juridic necesar. În acest sens, art. 20 alin. 2) și 3) din Legea 133 privind protecția datelor cu caracter personal, la moment stabilește expres drepturile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal:</p> <p>- solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale;</p> <p>- obține de la operatori suportul și informațiile necesare executării atribuțiilor sale;</p>

			<p>lit.d), lit.e), lit.g), lit.i), lit.j) din proiect. (9) a unui termen fix (apreciat ca fiind rezonabil).</p>	<p>- atrage specialiști și experți din domenii care necesită cunoștințe speciale pentru participarea la procesul de verificare prealabilă și de control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal și încheie cu ei acorduri de confidențialitate;</p> <p>- cere de la operatori rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit;</p> <p>- operatorii, indiferent de forma lor juridică de organizare, prezintă Centrului materialele și documentele solicitate cu privire la protecția datelor cu caracter personal în termen de 15 zile, dacă în solicitare nu se prevede un alt termen.</p> <p>În aceeași ordine de idei, remarcăm art 74² alin. 1) din Codul Contravențional potrivit căruia, refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate se sancționează.</p>
--	--	--	---	---

				<p>Relevant la caz este prevederea art. 58 din GDPR care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe :a) <i>de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor.</i></p> <p>De asemenea, nu se acceptă obiecțiile la art.23 alin.(2) lit. g), or avînd în vedere spre exemplu prevederile art. 21 alin. (1) lit. a) și l) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, inclusiv prevederile art. 440 alin. (6) din</p>
--	--	--	--	---

				<p>Codului contravențional, de unde reiese cel puțin misiunea acestui organ de a asigura suportul necesar în cadrul unor astfel de activități.</p> <p>În concreto, norma propusă reiese din situațiile cu care s-au confruntat angajații Centrului în activitatea lor, fiind agresati verbal sau/și urmăriti.</p> <p>Referitor la obiecțiile aduse la art.23 alin.(2) lit. e), i) și lit. j) remarcăm acestea reies din specificul acțiunilor ce urmează a fi întreprinse urmare a efectuării măsurilor de investigații în scopul verificării legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p>
		Art.25	<p>Articolul 25. Protecția juridică (1) Împotriva conducerii Centrului, inspectorului de protecție nu poate fi pornită urmărirea penală sau contravențională și nu răspund penal, contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite, ori pentru omisiunea îndeplinirii unor astfel de acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, cu excepția cazurilor în care se constată prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată, îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor. (2) Împotriva conducerii Centrului, inspectorului de protecție nu poate fi pornită urmărirea penală sau contravențională și nu răspund penal, contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite într-o situație de risc profesional</p>	<p>Nu se acceptă. Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalanță, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p> <p>Totodată, remarcăm că pe marginea activității sale CNPDCP nu este exceptat de la controlul judecătoresc, precum și din partea altor organe, conform competenței lor. Astfel, în caz de constatare a anumitor fapte, urmărirea</p>

justificat, chiar dacă au fost cauzate prejudicii, inclusiv patrimoniale, drepturilor și intereselor ocrotite de lege. Riscul se consideră profesional justificat dacă acțiunile decurg în mod obiectiv din informația, faptele și circumstanțele cunoscute, iar scopul legii nu putea fi atins prin acțiuni ce nu ar fi implicat riscul, luându-se toate măsurile posibile pentru a preîntâmpina consecințele negative. (3) Conducerea, inspectorul de protecție și funcționarul public sunt persoane inviolabile și se află sub protecția statului. Persoana, onoarea și demnitatea sunt ocrotite de lege. Urmărirea penală în privința acestor angajați ai Centrului se exercită de către procuror.

Obiecții: Normele sus-citate sunt expuse într-o formulare complexă, care permite interpretări subiective ale garanțiilor juridice acordate angajaților CNPDCP. O asemenea expunere generală aduce atingere principiului egalității în fața legii, statuate la art.16 din Constituția Republicii Moldova, datorită protecției juridice excesive și net superioară vis-a-vis de activitatea altor structuri publice cu statut special/altor subiecți care efectuează activitatea specială de investigații. Constatăm că riscul activității CNPDCP nu este mai sporit decât activitatea unui ofițer de investigație etc., fapt pentru care nu sunt justificate prevederile de la art.25. Totodată, atenționăm că angajații CNPDCP nu sunt subiecți care efectuează activitatea specială de investigații, în sensul art.6 alin.(1) din Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații. Astfel, evidențiem prezența unor prevederi inechitabile în raport cu garanțiile acordate celorlalți subiecți implicați în activitatea specială de investigație, conform legislației. Mai mult ca atât, vis-a-vis de tragerea la răspundere pentru încălcările săvârșite,

penală a inspectorului de protecție a datelor va putea avea loc doar după stabilirea de către instanța de judecată a încălcării cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor, prin hotărâre definitivă și irevocabilă .

Norme similare pot fi găsite și în alte acte normative inclusiv în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și anume în art. 36, alin. (4) potrivit căruia colaboratorul nu poartă răspundere pentru dauna materială și fizică adusă infractorului din cauza nesubordonării sau opunerii de rezistență din partea acestuia în timpul reținerii.

De asemenea, remarcăm prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care oferă garanții similare pentru angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Autorul legii menționate este CNA.

Prin normele în cauză se urmărește scopul asigurării unor garanții suficiente, pentru angajații Centrului în partea ce ține de executarea în deplină independență și fără posibilitate de intimidare sau intervenție, inclusiv din

		<p>Codul penal nr.985-XV din 18.04.2002 prevede la art.5 „Persoanele care au săvârșit infracțiuni sunt egale în fața legii și sunt supuse răspunderii penale fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie [...] sau orice altă situație”, iar exceptarea de la răspundere de asemenea este reglementată de cadrul legal în vigoare. Constituția Republicii Moldova la fel, prevede la art.16 că „Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice”. Prin urmare, garanțiile juridice propuse vor crea condiții privilegiate, pentru o anumită categorie de agenți publici astfel, favorizându-i în raport cu angajații altor entități publice. Totodată, o asemenea reglementare sporește riscul unor abuzuri în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, întrucât subiecții vizați în proiect vor cunoaște că pentru faptele lor nu poate fi pornită o urmărire penală.</p> <p>Recomandări: Excluderea art.25 alin.(1), (2) și (3) din textul proiectului și stabilirea unor garanții juridice argumentate și justificate în raport cu responsabilitățile Centrului.</p>	<p>partea organelor de drept a atribuțiilor sale.</p> <p>Garanțiile încorporate în proiect nu pot fi considerate excesive având în vedere noul cadru comunitar în domeniul protecției datelor care prevede ca autoritatea națională de supraveghere este responsabilă nu doar de consilierea privind aplicarea legislației în domeniu ci și de monitorizarea respectivei aplicări urmărind protejarea drepturilor fundamentale legate de prelucrarea datelor cu caracter personal.</p>
	Art.50 alin.(6)	<p>În cazul încetării raporturilor de muncă, conducerea Centrului și inspectorul de protecție beneficiază, la cerere, de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în funcție: a) de la 5 la 10 ani - de 5 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție; b) de la 10 la 15 ani - de 8 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție; c) de la 15 la 20 de ani - de 10 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție; d) de la 20 de ani și mai mult - de 15 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție.</p> <p>Obiecții: Atenționăm că expunerea de la art.50 alin.(6) este generală, întrucât nu prevede careva restricții în acordarea indemnizației unice la încetarea raportului de</p>	<p>Nu se acceptă. Garanțiile sociale nu pot fi considerate exagerate. Prevederi similare sunt prevăzute în Legea cu privire la Serviciul Vamal; Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Atragem atenția că clauza similară prevăzută în Legea cu privire la Centrul</p>

muncă a angajaților CNPDCP. Astfel, Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede la art.42 alin.(4/1) că de indemnizația unică nu beneficiază funcționarii publici ale căror raporturi de serviciu încetează în temeiul art.62 alin.(1) lit.f) și g): „f) în cazul în care funcționarul public a fost condamnat printr-o sentință judecătorească prin care s-a dispus aplicarea unei sancțiuni privative de libertate, la data rămânerii definitive a sentinței de condamnare; g) ca urmare a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau ca pedeapsă complementară, în temeiul sentinței judecătorești definitive prin care s-a dispus această interdicție". Iar în prevederile proiectului ce garantează dreptul la indemnizația unică a angajaților CNPDCP, nu se face nici o trimitere la condițiile reglementate în Legea nr.158/2008, ceea ce poate determina aplicarea normelor speciale/fie preferențiale pentru angajații acestei entități. Stabilirea unor restricții similare Legii nr.158/2008 sau trimiterea la prevederile acesteia, nu reprezintă o dublare a normelor ci din contra, va garanta aplicarea echitabilă a normelor de drept. Considerăm că de această indemnizație trebuie să beneficieze doar angajații (inspectorii de protecție) care au fost integri și care nu au adus prejudicii imaginii CNPDCP sau reputației inspectorilor de protecție. Pe lângă faptul că aceasta reprezintă o sumă de bani menită să faciliteze etapa de tranziție către găsirea unui nou loc de muncă, indemnizația dată ar reprezenta și o mulțumire pentru efortul depus la realizarea eficientă și calitativă/corectă a sarcinilor Centrului. Totodată, reglementările generale vor genera imposibilitatea tragerii

Național Anticorupție nu specifică nici o situație descrisă în obiecțiile CNA, fiind o normă și mai generală, în acest sens nefiind clare obiecțiile invocate.

			<p>la răspundere a persoanelor vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor propuse la art.50 din proiect.</p> <p>Recomandări: Substituirea sintagmei „În cazul încetării raporturilor de muncă, conducerea Centrului și inspectorul de protecție beneficiază, la cerere, de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în funcție:" cu sintagma „După încetarea raportului de serviciu în temeiul art.44 alin.(1) lit.a), b) și c), dacă circumstanțele care determină încetarea raportului de muncă nu afectează prestigiului Centrului și reputației inspectorului de protecție, conducerea și inspectorii de protecție a Centrului beneficiază de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în funcție:" și în continuare conform textului proiectului.</p>	
		Art.50 alin.(7)	<p>(7) Minorilor sau altor persoanele care au fost întreținuți de el li se acordă un ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al acestuia în ultima lui funcție, pînă la atingerea vârstei de 18 ani.</p> <p>Obiecții: În ceea ce privește persoanele întreținute statuăm că acestea pot fi persoane cu dezabilități sau vârstnici care se afla la întreținerea angajatului CNPDCP și respectiv pot avea peste 18 ani, însă potrivit redacției propuse, se prevede dreptul persoanele întreținute de a beneficia de ajutorul lunar suplimentar în condițiile alin.(7), dacă au atins vârsta 18 ani. Astfel, sintagma „sau altor persoanele care au fost întreținuți" creează confuzii la aplicare și neclarități. Considerăm că de facto, autorul și-a propus acordarea ajutorului suplimentar doar minorilor, care se află la întreținerea acestuia. În acest sens, norma elaborată trebuie revăzută pentru a se evita orice interpretare eronată/subiectivă la aplicare. cu privire la secretul de stat.</p>	Se acceptă.

			Recomandări: Excluderea sintagmei „sau altor persoanele care au fost întreținuți de el”.	
	Ministerul Finanțelor	Art. 4 alin. (2) și (8) Art. 5 alin. (3), (4) și (6) Art. 9 alin. (2) Art 12 alin. (1)	<p>Unul din motivele care au determinat Guvernul să inițieze o lege nouă în domeniul salarizării angajaților din sectorul bugetar, este caracterul fragmentat și divers al actelor normative din domeniu. Legea nouă a salarizării, la fel ca și actuală, va interzice includerea în alte acte normative a prevederilor ce țin de salarizare, fiind stabilit un cadru unic și complex, cu acoperire integrală a sectorului bugetar. Tocmai din acest motiv, se propune de exclus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alin.(2) al articolului 4; - alin.(3), (4) și (6) al articolului 5; - alin.(2) al articolului 9 - alin. (1) al articolului 12. <p>Concomitent, alin.(8) al art. 4 se propune de expus cu următorul cuprins: <i>„Modul de administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și patrimoniului public utilizat de Centru este supus auditării de către Curtea de Conturi. ”</i></p>	<p>1) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 4 alin. (2) și Art. II din proiect.</p> <p>Menționăm, că actualmente angajații CNPDCP dispun de un sistem de salarizare net inferior plafonului de salarizare a angajaților din cadrul autorităților pe care le verifică.</p> <p>Cu toate acestea Parlamentul Republicii Moldova, începînd cu septembrie 2017 pînă în iulie 2018 a adoptat un set de acte normative prin care a extins competențele și atribuțiile exercitate de către CNPDCP, fiind adoptate Legea comunicațiilor electronice, nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (republicată și modificată), Legea nr. 120 din 21 septembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului, Legea nr. 308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea nr. 142 din 19 iulie 2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.</p> <p>În aceste condiții, noile atribuții stabilite CNPDCP prin actele normative precitate schimbă esențial paleta activităților de investigare și de asigurare a conformității prelucrării datelor cu caracter personal,</p>

				<p>ținând cont de faptul că autoritățile supuse controlului prelucrează un volum enorm de date cu caracter personal care sunt atribuite, inclusiv la secret de stat, comercial, bancar, profesional etc.</p> <p>Spre regret odată cu adoptarea noilor acte normative nu s-au prevăzut și surse pentru implementarea acestora, nu au fost evaluate posibilitățile CNPDCP de a efectua un control eficient și calitativ în raport cu complexitatea atribuțiilor, numărul de angajați, salarizarea adecvată.</p> <p>Un alt aspect important de menționat sunt și noile modificări și completări propuse de proiectele de legi elaborate, potrivit cărora CNPDCP va investiga operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul prevenirii, investigării, depistării și/sau urmăririi penale a infracțiunilor sau executării pedepselor penale, detenția preventivă, inclusiv protejarea și prevenirea amenințărilor la adresa ordinii publice, securității de stat și securității naționale și în cadrul dosarului sau acțiunilor speciale de investigație.</p> <p>Majorarea sistemului de salarizare a angajaților din cadrul CNPDCP, reiese și din politica de sporire a sistemului de salarizare a funcționarilor din cadrul</p>
--	--	--	--	--

				<p>tuturor instituțiilor care sunt susceptibile de a fi investigate de către CNPDCP, cum ar fi, dar care nu se limitează la: Autoritatea Națională de Integritate, Comisia Electorală Centrală, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal etc.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că inițial norma de la art. 4 alin. (2) din proiect nu s-a regăsit în proiectul Legii cu privire la CNPDCP. Acesta a fost introdus în urma recomandărilor domnului Bernhard Bannasch, expert a Comisiei Europene din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană prin intermediul Fundației Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ) și Ministerul Justiției din Letonia, în cadrul prezentării Raportului Misiunii cu trecerea pe agendă a observațiilor și recomandărilor la proiectul de Lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care a notat că, resursele umane sunt o condiție pentru impactul real al oricărei autorități de supraveghere a prelucrării datelor cu</p>
--	--	--	--	--

			<p>caracter personal, iar remunerarea adecvată a angajaților CNPDCP, inclusiv și a celor cu funcții de demnitate publică, trebuie să fie echivalent cu nivelul de remunerare a unui judecător din cadrul Curții Constituționale.</p> <p>La data de 14 mai 2018, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova (în continuare Comisia), prin Decizia privind rezultatele audierii raportului de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova pentru perioada 2017 a subliniat că, în comparație cu anul 2016, se constată o creștere semnificativă a volumului și complexității sarcinilor funcționale ale CNPDCP.</p> <p>În aceeași ordine, Comisia a notat că deși prin Legea nr. 156 din 20 iulie 2017 a fost majorat efectivul-limită de personal al CNPDCP, menținerea specialiștilor existenți și angajarea în serviciu a unor profesioniști noi rămâne a fi dificilă din cauza sistemului de salarizare neatractiv stabilit pentru funcționarii din cadrul Centrului. Pe finalul constatărilor, Comisia, luând în considerație importanța</p>
--	--	--	---

				<p>asigurării unui nivel adecvat al protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova, a recomandat CNPDCP să <u>întreprindă toate acțiunile necesare în vederea soluționării problemelor aferente personalului, sistemului de salarizare și cadrului normativ regulator adecvat, pentru eficientizarea controalelor legalității prelucrării datelor cu caracter personal inițiate de Centru.</u></p> <p>Considerentele enunțate supra constituie o motivare fermă, dar și o necesitate imperioasă de modificare a cadrului legal în vederea majorării plafonului de salarizare al funcționarilor din cadrul CNPDCP.</p> <p>2) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 5 alin. (3) din proiect:</p> <p>La moment funcționarii publici sunt remunerați conform prevederilor Legii salarizării nr. 847/2002, Legii nr. 355/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, Legii nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, precum și în baza altor acte normative.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Astfel, Centrul a considerat relevant specificarea acestora în conținutul normei juridice de la art. 5 alin. (3).</p> <p>În ceea ce privește inițierea de către Ministerul Finanțelor a proiectului Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, care se preconizează a fi pus în aplicare începând cu 1 ianuarie 2019, acesta nu a fost transmis spre avizare și nici nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web al Ministerului Finanțelor, pentru prezentarea recomandărilor pe marginea acestuia, de către părțile interesate.</p> <p>În aceeași ordine de idei, consemnăm, că proiectul expus supra nu oferă garanții reale și curente angajaților CNPDCP avînd în vedere termenul real de elaborare și implementare a noului sistem de salarizare, cuantumului salariului, precum și dacă mărimea acestuia va acoperi necesitățile angajaților CNPDCP.</p> <p>3) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 5 alin. (4) din proiect:</p> <p>Remarcăm, că unii funcționari publici beneficiază de un spor lunar suplimentar pentru eficiență în activitate, inclusiv cei cu statut special, abilitați cu funcții de</p>
--	--	--	--	---

				<p>control, din cadrul diferitor autorități, cum ar fi: Serviciul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Comisia Electorală Centrală, Curtea de Conturi, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Inspekția Financiară etc.</p> <p>Astfel, pentru unele autorități indicate supra sporurile lunare suplimentare pentru eficiență în activitate au fost acordate chiar recent, începând cu 02 martie și respectiv 18 mai 2018, prin Legea nr. 23 din 23 februarie 2018 și Legea nr. 71 din 26 aprilie 2018.</p> <p>Totodată, în septembrie 2018 de către un grup de deputați a fost înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova, un nou proiect de lege pentru angajații SIS, care la fel prevede aceste sporuri lunare pentru eficiență.</p> <p>Astfel, considerăm necesar de a elimina discriminarea salarială a angajaților CNPDCP în raport cu unele autorități verificate de către acesta. Invocarea faptului existenței unui nou proiect de lege privind sistemul de salarizare, care va fi în viitor nu este un argument plauzibil pentru a priva angajații CNPDCP de o</p>
--	--	--	--	--

				<p>remunerare adecvată după cum este stabilit pentru alte autorități.</p> <p>Având în vedere cele expuse supra, precum și în condițiile în care CNPDCP este unica autoritate de control al prelucrărilor de date cu caracter personal din Republica Moldova, dar și în vederea asigurării exercitării independente și imparțiale a competențelor de care dispun, angajații trebuie să fie remunerați în mod corespunzător, deopotrivă cu alți angajați ai instituțiilor independente și să dispună de un salariu, cel puțin, egal cu cel existent în autoritățile care intră în sfera de activitate.</p> <p>4) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 5 alin. (6) din proiect comunicăm că acestea au fost acceptate în totalitate.</p> <p>5) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 9 alin. (2) și 10 din proiect:</p> <p>Remarcăm că, în prezent, Republica Moldova duce lipsa specialiștilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal, astfel crearea unei Unități de instruire pe lângă CNPDCP este o necesitate stringentă. La angajarea noilor specialiști CNPDCP este nevoit să</p>
--	--	--	--	--

				<p>investească resurse financiare, logistice, umane, care ulterior nu se justifică din motivul fluctuației accentuate a specialiștilor, cauza fiind nivelul scăzut de salarizare.</p> <p>Subliniem că o mare parte din foștii angajați ai CNPDCP, care au obținut abilități practice și teoretice necesare în domeniul de referință, ulterior se încadrează foarte ușor în alte instituții publice, în diferite organizații internaționale, precum și în cadrul diferitor proiecte internaționale, fiind apreciați la justa lor valoare ca specialiști/profioniști de o calificare înaltă.</p> <p>Un alt factor determinat în crearea Unității de instruire este transpunerea Regulamentului general privind protecția datelor (UE) 2016/679, care a instituit un nou mecanism de verificare prin intermediul organismului de certificare și monitorizare a codurilor de conduită.</p> <p>Așadar, Regulamentul general privind protecția datelor (UE) 2016/679 oferă posibilitatea de a crea organisme de certificare și/sau organisme de monitorizare a codurilor de conduită din <u>sectorul privat</u>, care vor fi responsabile de</p>
--	--	--	--	--

				<p>evaluarea rapidă a nivelului de protecție a datelor aferent produselor și serviciilor relevante, însă Centrului îi revine sarcina de a contribui la instruirea și perfecționarea calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal a membrilor acestor organe.</p>
--	--	--	--	---

Nu în ultimul rând, Unitatea de instruire va avea sarcina de instruire și sporire a calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal la solicitarea autorităților de drept public, în special pentru responsabilii de protecție a datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice, a organismelor de certificare și/sau organismelor de monitorizare a codurilor de conduită, a altor instituții ori organizații, precum și instruirea și perfecționarea continuă a angajaților CNPDCP.

Menționăm, că în prezent un șir de autorități din Republica Moldova dispun deja de centre de instruire, care realizează instruirea specializată, cum ar fi: Centrul de Instruire Continuă pe lângă Comisia Electorală Centrală, Centrul de Instruire din cadrul Serviciului Vamal, și nu în ultimul rând Institutul Diplomatic de pe lângă Ministerul Afacerilor Externe și Integrare Europeană, creat recent prin

				<p>Hotărârea Guvernului nr. 667 din 11 iulie 2018.</p> <p>Crearea Unității de instruire, cu un efectiv-limită de personal în număr de 5 unități, ar avea un impact financiar suplimentar la cel existent, de aproximativ 500 mii lei anual la capitolul cheltuieli de personal, inclusiv cote și prime obligatorii de asigurări sociale și medicale.</p> <p>De asemenea Unitatea de instruire va putea utiliza surse financiare din partea Uniunii Europene și din partea altor donatori externi pentru procesele educaționale.</p> <p>Soluția propusă de Ministerul Finanțelor în partea ce vizează că instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal ar putea fi efectuată de centrele de formare profesională continuă din cadrul universităților din țară, este una neadecvată și ineficientă.</p> <p>Reiterăm că, necesitatea instituirii unui asemenea organism derivă din evoluția pregnantă a materiei protecției datelor cu caracter personal, complexitatea domeniului datelor cu caracter personal, care trebuie continuu adus la cunoștință și dezvoltat în diverse sectoare de activitate, precum: bancar, medical, economic,</p>
--	--	--	--	--

				<p>educațional, economic, social, cultural etc.</p> <p>Nivelul de cunoaștere și implementare a domeniului protecției datelor cu caracter personal în diverse sfere de activitate va contribui direct și proporțional la realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, de recunoaștere a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter în Republica Moldova de către Comisia Europeană a Uniunii Europene, ceea ce va da posibilitatea de creștere a încrederii pentru țara noastră, prin dezvoltarea economică, a mediului de afaceri și atragerii investițiilor, creînd în acest sens un cadru instituțional solid.</p> <p>6) Cu referire la obiecțiile aduse la art. 12 alin. (1) din proiect:</p> <p>Structura organizatorică și efectivul-limită pentru fiecare autoritate publică, se stabilește în raport cu importanța, volumul, complexitatea și specificul activității desfășurate de către aceasta. Odată cu investirea CNPDCP cu noi sarcini și atribuții, automat duce la creșterea considerabilă a volumului de lucru, precum și a gradului de responsabilitate.</p>
--	--	--	--	---

		<p>Art. 5 alin. (2) și (5)</p> <p>- alin. (2) prima propoziție se propune de expus cu următorul cuprins: <i>„ Centrul dispune de buget propriu, își estimează costurile activității sale și planifică bugetul anual și cel pentru 2 ani ulterior.</i></p> <p>- alin. (5) va deveni alineatul (3) cu următorul cuprins: <i>„ Bugetul Centrului pe anul următor, însoțit de avizul Guvernului, se prezintă spre examinare și se aprobă de Parlament în termenele stabilite în calendarul bugetar</i> Propunerile vizate sunt dictate de prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, conform cărora aprobarea și administrarea bugetelor, inclusiv a autorităților bugetare independente sunt alinate principiilor, regulile și procedurile generale de elaborare, aprobare și executare a bugetului.</p>	<p>- Cu referire la obiecțiile aduse la art. 5 alin. (2) din proiect, comunicăm că acestea au fost acceptate, norma fiind redactată:</p> <p><i>„(2) Centrul dispune de sediu, aflat în gestiunea sa, de buget propriu, își estimează costurile activității sale și planifică propriul buget anual și cel pentru 2 ani ulterior. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a Centrului trebuie să acopere costul estimativ al tuturor activităților sale, astfel încât acesta să exercite efectiv, eficient și plenar atribuțiile sale, inclusiv cele care țin de reprezentare și participare în cadrul organizațiilor internaționale de profil. ”</i></p> <p>- cu referire la obiecțiile aduse la art. 5 alin. (5) comunicăm că norma a fost expusă în redacție nouă, având în vedere propunerile ministerului, cu următorul conținut:</p> <p><i>„(4) Bugetul Centrului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014.”</i></p>
--	--	--	--

		<p>Art. 10</p>	<p>Articolul 10 se propune de exclus, pe motiv că;</p> <ul style="list-style-type: none"> - instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal ar putea fi efectuată de Centrele de formare profesională continuă din cadrul universităților din țară în baza unui modul respectiv de instruire; - angajamentele față de partenerii de dezvoltare, precum limitarea volumului de cheltuieli de personal și condițiile constrângerii resurselor financiare disponibile urmează a fi respectate. - 	<p>Remarcăm că, în prezent, Republica Moldova duce lipsa specialiștilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal, astfel crearea unei Unități de instruire pe lângă CNPDCP este o necesitate stringentă. La angajarea noilor specialiști CNPDCP este nevoit să investească resurse financiare, logistice, umane, care ulterior nu se justifică din motivul fluctuației accentuate a specialiștilor, cauza fiind nivelul scăzut de salarizare.</p> <p>Subliniem că o mare parte din foștii angajați ai CNPDCP, care au obținut abilități practice și teoretice necesare în domeniul de referință, ulterior se încadrează foarte ușor în alte instituții publice, în diferite organizații internaționale, precum și în cadrul diferitor proiecte internaționale, fiind apreciați la justa lor valoare ca specialiști/profesiونيști de o calificare înaltă.</p> <p>Un alt factor determinat în crearea Unității de instruire este transpunerea Regulamentului general privind protecția datelor (UE) 2016/679, care a instituit un nou mecanism de verificare prin</p>
--	--	-----------------------	---	--

				<p>intermediul organismului de certificare și monitorizare a codurilor de conduită.</p> <p>Așadar, Regulamentul general privind protecția datelor (UE) 2016/679 oferă posibilitatea de a crea organisme de certificare și/sau organisme de monitorizare a codurilor de conduită din sectorul privat, care vor fi responsabile de evaluarea rapidă a nivelului de protecție a datelor aferent produselor și serviciilor relevante, însă Centrului îi revine sarcina de a contribui la instruirea și perfecționarea calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal a membrilor acestor organe.</p> <p>Nu în ultimul rând, Unitatea de instruire va avea sarcina de instruire și sporire a calificării în domeniul protecției datelor cu caracter personal la solicitarea autorităților de drept public, în special pentru responsabilii de protecție a datelor cu caracter personal din cadrul autorităților publice, a organismelor de certificare și/sau organismelor de monitorizare a codurilor de conduită, a altor instituții ori organizații, precum și instruirea și perfecționarea continuă a angajaților CNPDCP.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Menționăm, că în prezent un șir de autorități din Republica Moldova dispun deja de centre de instruire, care realizează instruirea specializată, cum ar fi: Centrul de Instruire Continuă pe lângă Comisia Electorală Centrală, Centrul de Instruire din cadrul Serviciului Vamal, și nu în ultimul rând Institutul Diplomatic de pe lângă Ministerul Afacerilor Externe și Integrare Europeană, creat recent prin Hotărârea Guvernului nr. 667 din 11 iulie 2018.</p> <p>Crearea Unității de instruire, cu un efectiv-limită de personal în număr de 5 unități, ar avea un impact financiar suplimentar la cel existent, de aproximativ 500 mii lei anual la capitolul cheltuieli de personal, inclusiv cote și prime obligatorii de asigurări sociale și medicale.</p> <p>De asemenea Unitatea de instruire va putea utiliza surse financiare din partea Uniunii Europene și din partea altor donatori externi pentru procesele educaționale.</p> <p>Soluția propusă de Ministerul Finanelor în partea ce vizează că instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal ar putea fi efectuată de centrele de formare profesională continuă din cadrul</p>
--	--	--	--	--

				<p>universităților din țară, este una neadecvată și ineficientă.</p> <p>Reiterăm că, necesitatea instituirii unui asemenea organism derivă din evoluția pregnantă a materiei protecției datelor cu caracter personal, complexitatea domeniului datelor cu caracter personal, care trebuie continuu adus la cunoștință și dezvoltat în diverse sectoare de activitate, precum: bancar, medical, economic, educațional, economic, social, cultural etc.</p> <p>Nivelul de cunoaștere și implementare a domeniului protecției datelor cu caracter personal în diverse sfere de activitate va contribui direct și proporțional la realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, de recunoaștere a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter în Republica Moldova de către Comisia Europeană a Uniunii Europene, ceea ce va da posibilitatea de creștere a încrederii pentru țara noastră, prin dezvoltarea economică, a mediului de afaceri și atragerii investițiilor, creînd în acest sens un cadru instituțional solid.</p>
		Art. 16 alin. (1)	La alin. (1) al articolului 16 se vor revedea excepțiile de la incompatibilitățile funcției de demnitate publică, acestea fiind stabilite în conformitate cu art. 12 din <i>Legea</i>	În partea ce vizează solicitarea de a revedea excepțiile de la incompatibilitățile funcției de demnitate publică, stabilite în

			<p><i>nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.</i></p> <p>Obiecția respectivă este valabilă și pentru prevederile alin. (d) al articolului 22, care se referă la funcționarul public. Se consideră inoportun de a repeta pe tot conținutul textului proiectului normele generale ce se referă la funcționarii publici conform Legii nr. 158-XVI/2008 și Codului muncii.</p> <p>În plus, garanțiile sociale propuse sunt depășite de normele generale în vigoare prevăzute în Codul Muncii. Mai mult, acestea prevăd anumite cheltuieli, care în Nota informativă nu sunt justificate prin calcule concrete privind impactul financiar asupra bugetului.</p> <p>Astfel, capitolele III și IV se propun a fi excluse.</p>	<p>art. 16 alin. (1), precum și cele stabilite inspectorilor de protecție a datelor și funcționarilor publici din cadrul CNPDCP, ținem să menționăm că, acestea sînt categorii diferite de funcționari, statutul cărora este reglementat în articolele distinctive. Din aceste considerente, precum și pentru claritatea și previzibilitatea normei juridice au fost separate restricțiile și incompatibilitățile.</p> <p>Cu referire la obiecțiile aduse în partea ce vizează trimiterile în tot conținutul textului proiectului la normelor generale ce se referă la activitatea funcționarilor publici, menționăm că astfel de practică a fost utilizată și în Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal elaborată de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Astfel, considerăm inoportun excluderea capitolelor III și IV din proiect, care stabilesc prevederi referitoare la cariera inspectorilor de protecție a datelor, timpul de muncă, precum și garanțiile sociale ale angajaților CNPDCP. Mai mult, toate aceste dispoziții se încadrează unitar și logic în obiectul de reglementare descris în proiect.</p> <p>Cu referire la obiecțiile aduse la art. 50 din proiect care statuează garanțiile sociale,</p>
--	--	--	--	--

				<p>menționăm că norma în cauză a fost revizuită și expusă într-o redacție nouă:</p> <p><i>„Articolul 50. Garanțiile sociale</i></p> <p><i>(1) Dacă în exercitarea funcției conducerii Centrului, inspectorului de protecție i se cauzează vătămări a integrității corporale care îl fac incapabil să-și exercite atribuțiile de serviciu, sau reduc esențial capacitatea fizică sau psihică de muncă stabilită în modul prevăzut de lege, i se acordă o indemnizație unică echivalentă cu mijloacele bănești de întreținere pentru 5 ani în ultima lui funcție din cadrul Centrului și i se mai acordă timp de 10 ani diferența dintre salariul mediu lunar din ultima lui funcție și cuantumul pensiei.</i></p> <p><i>(2) Dacă i se cauzează o vătămare a integrității corporale care are urmări mai ușoare decât cele prevăzute la alin. (1), conducerii Centrului, inspectorului de protecție i se acordă o indemnizație unică echivalentă cu 5 salarii medii lunare.</i></p> <p><i>(3) Prejudiciul cauzat bunurilor conducerii Centrului, bunurilor inspectorului de protecție sau bunurilor rudelor acestuia pînă la gradul I în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale</i></p>
--	--	--	--	---

de serviciu se repară integral de la bugetul de stat, cu drept de regres împotriva persoanelor culpabile. Cuantumul mijloacelor financiare respective se stabilește și se acordă în temeiul hotărârii irevocabile a instanței de judecată.

(4) Inspectorul de protecție care beneficiază de pensie pentru limită de vîrstă și angajații aflați în incapacitate de a-și îndeplini atribuțiile, fapt constatat prin examen medical de specialitate, au dreptul, în mod gratuit, o dată la 3 ani, la bilete de tratament balneo-sanatorial.

(5) În cazul încetării onorabile a raporturilor de muncă, conducerea Centrului și inspectorul de protecție beneficiază, la cerere, de o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în funcție:

a) de la 5 la 10 ani - de 5 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție;

b) de la 10 la 15 ani - de 8 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție;

c) de la 15 la 20 de ani - de 10 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție;

				<p>d) de la 20 de ani și mai mult - de 15 salarii lunare al acestuia în ultima lui funcție.</p> <p>(6) În cazul decesului inspectorului de protecție în exercițiul funcției sau de declarare a dispariției lui fără urmă, soției (soțului), copiilor sau părinților defunctului/disparutului, se achită o indemnizație unică echivalentă cu mijloacele bănești de întreținere pe 10 ani ale defunctului în ultima lui funcție în cadrul Centrului. Minorilor li se acordă un ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al acestuia în ultima lui funcție, până la atingerea vârstei de 18 ani.”</p> <p>Cu referire la calculele concrete privind impactul financiar asupra bugetului garanțiilor propuse, la momentul actual, CNPDCP nu le poate prezenta, deoarece situațiile expuse în art. 50 sunt niște cazuri excepționale, care nu ar putea surveni vreodată. În 10 ani de activitate CNPDCP nu s-a confruntat cu astfel de cazuri, prin urmare este dificil de a veni cu careva estimări financiare, însă menționăm că aceste prevederi sunt strict vitale și necesare având în vedere arealul competențelor CNPDCP și factorilor de</p>
--	--	--	--	--

				risc de natură diversă la care sunt expuși angajații acestuia.
--	--	--	--	--

TABELUL
divergențelor rezultate din avizul prezentat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC referitor la
proiectul de lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
al Republicii Moldova

Nr. d/o	Denumirea instituției	Norma juridică la care sînt obiecții sau propuneri	Obiecția/propunerea formulată	Acceptare/argumentare neacceptări
1	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC	La art. 6 alin. (6)	<p>Se propune excluderea alin. (6) din art. 6 al proiectului Legii privind CNPDCP, care prevede obligația tuturor entităților de a acorda centrului orice suport tehnic și informațional, deoarece acesta încalcă art. 46 (dreptul la proprietate privată) și art. 28 și 30 (dreptul la viața privată și secretul corespondenței) din Constituție.</p> <p>Se propune excluderea alin. (6), art. 6 al proiectului Legii privind CNPDCP.</p>	<p>Se acceptă parțial. Norma a fost expusă în următoarea redacție:</p> <p><i>„(2) La solicitarea motivată a Centrului, organele de ocrotire a legii, precum și alte autorități competente, asigură în conformitate cu competențele sale legale suportul necesar îndeplinirii atribuțiilor Centrului, inclusiv, la necesitate, prin asigurarea pazei și integrității fizice a personalului Centrului”.</i></p>
2.		La art. 7	Se propune se adăugat alin.4 si de descris cerințele față de Rapoartele Centrului.	<p>Nu se acceptă. Raportul anual reflectă activitățile desfășurate de Centru pe parcursul anului precedent și constituie o sinteză a principalelor activități desfășurate în decursul anului, o prezentare a dinamicii evoluției domeniului protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova în această perioadă, precum și o analiză a acțiunilor necesare a fi întreprinse în vederea realizării obiectivului principal de asigurare a unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în țară.</p> <p>Avînd în vedere evoluțiile de la an la an în domeniu, nu pot fi stabilite anumite cerințe față de raportul de activitate printr-un act normativ.</p>

3.		La art. 8	<p>La lit. e) se propune de adăugat o propoziție nouă: " Orice investigație în ceea ce privește accesul în incinte publice sau private se poate efectua doar cu autorizația judecătorului de instrucție." Necesitatea introducerii reiese din GDPR: Competențele de investigare în ceea ce privește accesul în incinte trebui exercitate în conformitate cu cerințele specifice din dreptul procedural național, cum ar fi obligația de a obține în prealabil o autorizare judiciară. Fiecare măsură obligatorie din punct de vedere juridic luată de autoritatea de supraveghere ar trebui să fie prezentată în scris, să fie clară și lipsită de ambiguitate, să indice autoritatea de supraveghere care a emis măsura, data emiterii măsurii, să poarte semnătura șefului sau a unui membru al autorității de supraveghere autorizat de acesta, să furnizeze motivele pentru care s-a luat măsura și să facă trimitere la dreptul la o cale de atac eficientă. Acest lucru nu ar trebui să excludă cerințe suplimentare în conformitate cu dreptul procedural național. Adoptarea unor astfel de decizii obligatorii din punct de vedere juridic implică faptul că se poate da naștere unui control jurisdicțional al autorității de supraveghere care a adoptat decizia.</p> <p>Litera t) se propune de modificat după cum urmează: "t) aprobă Regulamentele de distrugere, ștergere, blocare a datelor cu caracter personal;"!</p> <p>e) adoptă clauzele și dispozițiile contractuale standarde privind transmiterea datelor cu caracter personal în baza unor garanții adecvate;</p> <p>a) solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat informații ce țin de prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv la mijloacele ce conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată, în scopul exercitării atribuțiilor prevăzute de legislația privind protecția datelor cu caracter personal;</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>- Cu referire la propunerile la alin. (1) lit. e), atragem atenția condițiile de acces al reprezentanților Centrului în domiciliu, în sediu sau alte încăperi, care prevăd inclusiv solicitarea mandatului judecătoresc sunt statuate în art. 78 din proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal și nu este cazul de a fi incluse în prezentul proiect pentru a respecta cerințele tehnicii legislative și a nu dubla norma.</p> <p>- Cu referire la propunerile la alin. (1) lit. t), norma a fost expusă în următoarea redacție</p> <p><i>„q) aprobă procedura de distrugere, ștergere, blocare a datelor cu caracter personal”;</i></p> <p>- Cu referire la propunerile la alin. (2) lit. e), remarcăm că norma prevăzută în proiect corespunde Regulamentului UE 2016/679;</p> <p>- Cu referire la propunerile la alin. (3) lit. a), a se vedea mai sus comentariul CNPDCP la obiecțiile pentru alin. (1) lit. e).</p> <p>- Cu referire la propunerile la alin. (3) lit. f), prevederea posibilității de a solicita informații într-un termen mai mic de 10 zile este impus de faptul că pot apărea situații urgente când în cadrul investigației poate apărea necesitatea culegerii de probe, care ar putea fi distruse, chiar urmare a unui click.</p>
----	--	-----------	---	---

			<p>Astfel se solicită excluderea cuvîntului acces deoarece accesul la sedii fără mandat judecătoresc, contravine pct. 60-62 ale Hotărârii Curții Europene de Justiție din 08.04.2014 privind invalidarea Directivei 2006/24/CE și art. 58(4) al Regulamentului UE 2016/679, precum și art. 28 și 30 din Constituție.</p> <p>f) solicită și primește gratuit de la persoanele fizice sau persoanele juridice de drept public și de drept privat în termen de 10 zile calendaristice, informațiile, materialele și documentele referitoare la cazul examinat</p> <p>Se propune excluderea cuvintelor "dacă în solicitare nu se prevede un alt termen ", deoarece se poate face abuz de acesta și de a solicita în regim imediat,</p>	
4.		La art. 19	<p>Se propune excluderea alin 1 din art. 19, care prevăd dreptul de acces al Centrului la mijloacele ce conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată, sau la informații supuse oricărei alte restricționări (adică inclusiv la informațiile protejate de secretul corespondenței), fără mandat judecătoresc, contravine pct. 60-62 ale Hotărârii Curții Europene de Justiție din 08.04.2014 privind invalidarea Directivei 2006/24/CE și art. 58(4) al Regulamentului UE 2016/679, precum și art. 28 și 30 din Constituție.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Remarcăm că drepturile CNPDCP, inclusiv cel prevăzut prin norma la care se face referire este dictat de prevederile art. 58 din noul Regulament 2016/679, care prevede competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele:</p> <p><i>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p>

				<p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p> <p>Totodată, reiterăm faptul că condițiile de acces al reprezentanților Centrului în domiciliu, în sediu sau alte încăperi, care prevăd inclusiv solicitarea mandatului judecătoresc sunt statuate în art. 78 din proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal și nu este cazul de a fi incluse în prezentul proiect pentru a respecta cerințele tehnicii legislative și a nu dubla norma.</p>
5.		La art. 23	<p>1. Se propune excluderea lit. a) și b), alin. 1, art. 23 ale proiectului Legii privind CNPDCP, care prevăd dreptul de acces al Centrului la mijloacele ce conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată, sau la informații supuse oricărei alte restricționări (adică inclusiv la informațiile protejate de secretul corespondenței), fără mandat judecătoresc, contravine pct. 60-62 ale Hotărârii Curții Europene de Justiție din 08.04.2014 privind invalidarea Directivei 2006/24/CE și art. 58(4) al Regulamentului UE 2016/679, precum și art. 28 și 30 din Constituție.</p> <p>2. Se propune excluderea lit. i), alin. (2), art. 23 a proiectului Legii privind CNPDCP, care permite Centrului efectiv efectuarea măsurilor speciale de investigații, fără respectarea garanțiilor prevăzute de această lege.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>1. a se vedea mai sus comentariul CNPDCP la obiecțiile expuse mai sus pentru art. 19 alin. (1).</p> <p>2. Cu referire la obiecțiile la alin. (2) lit. i), atragem atenția că CNPDCP nu efectuează măsuri speciale de investigații.</p> <p>Potrivit normei în cauză mijloacele de înregistrare video, foto, audio vor fi utilizate pentru a audia/chestiona subiectul de date cu caracter personal, persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile, persoanele fizice, reprezentanții operatorilor, persoanelor împuternicite de operatori, precum și alte categorii de persoane vizate de investigație sau care ar putea deține informații ce vizează obiectul investigației.</p> <p>Aceste măsuri reies din specificul acțiunilor ce urmează a fi întreprinse urmare a efectuării măsurilor de investigații în scopul verificării</p>

				legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.
6.		La art. 24	<p>La art. 24 al proiectului Legii privind CNPDCP, se propune includerea obligației de neutilizare în alte scopuri a informațiilor cu caracter confidențial obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.</p> <p>Se propune adaugarea lit. i): i) să nu utilizeze în alte scopuri informațiile cu caracter confidențial obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul conține suficiente garanții de asigurare a confidențialității informațiilor cunoscute în exercitarea atribuțiilor de serviciu la art. 8 alin. (3) lit. e), art. 21 alin. (1) lit. c) și art. 48 alin. (1) lit. c).</p>
7.		La art. 25	<p>1. Se propune excluderea alin. 1 și 2, art. 25 al proiectului Legii privind CNPDCP, care prevede excluderea răspunderii contravenționale și penale ale conducerii și angajaților Centrului pentru componentele de contravenție și de infracțiune formale (e.g. corupere pasivă, trafic de influență, falsul în acte publice), prin condiționarea atragerii la răspunderea respectivă de cauzarea unor prejudicii, fapt care contravine art. 16 din Constituție (egalitatea).</p> <p>De asemenea, prin aceste aliniate se acordă o imunitate exagerată conducerii Centrului și parțial angajaților acestuia, stabilind imposibilitatea efectuării percheziției domiciliului și spațiului în care conducerea sau angajații Centrului își desfășoară activitatea de serviciu, precum și a transportului utilizat de aceștia, ridicarea obiectelor ce le aparțin, ridicarea corespondenței poștale, datelor privind traficul informatic și interceptarea comunicațiilor electronice, fără informarea prealabilă a conducerii Centrului și fără mandat judecătoresc, contrar art. 125 alin. (4), art. 126, 132⁴ alin. (3) Cod de procedură penală. Potrivit normelor citate, pot fi autorizate, ca excepție, în baza ordonanței motivate a procurorului în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și atunci când există</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Norma a fost modificată și expusă în următoarea redacție:</p> <p><i>„(1) Personalul Centrului nu poate fi atras la răspunderea penală, contravențională sau civilă pentru actele sau faptele îndeplinite într-o situație de risc profesional justificat, chiar dacă au fost cauzate prejudicii, inclusiv de natură patrimonială, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale unei persoane. Riscul se consideră profesional justificat dacă acțiunile decurg în mod obiectiv din informația, faptele și circumstanțele cunoscute, iar scopul legii nu putea fi atins prin acțiuni ce nu ar fi implicat riscul, luându-se toate măsurile posibile pentru a preîntâmpina consecințele negative.</i></p> <p><i>(2) Persoana conducătorului, inspectorului de protecție și a funcționarului public din cadrul Centrului este inviolabilă și se află sub protecția statului. Onoarea și demnitatea acestuia sunt ocrotite de lege. În exercitarea atribuțiilor de serviciu directorul, directorii adjuncți și inspectorii</i></p>

			<p>circumstanțe ce nu permit amânare, iar încheierea nu poate fi obținută fără existența unui risc esențial de întârziere care poate conduce la pierderea informațiilor probatorii sau pune în pericolul imediat securitatea persoanelor. Judecătorul de instrucție urmează să fie informat, în termen de 24 de ore, despre efectuarea acestor măsuri, prezentându-i-se toate materialele în care este argumentată necesitatea efectuării măsurilor speciale de investigații. Asemenea normă contravine art. 16 alin. (2) din Constituție (egalitatea în drepturi) și ar va face efectiv imposibilă urmărirea penală a conducerii Centrului, precum și a angajaților acestuia, dat fiind solidaritatea corporativă.</p> <p>2. Se propune excluderea alin. 2, art. 25 al proiectului Legii privind CNPDCP, care prevede imposibilitatea reținerii și aducerii forțate a angajatului în cazul săvârșirii unei contravenții, precum și în cazul săvârșirii unei infracțiuni, fără mandat judecătoresc, fapt care contravine art. 16 din Constituție (egalitatea) și îi acordă o super-imunitate de justiție.</p>	<p><i>de protecție nu pot fi reținuți, arestați ori trași la răspundere contravențională sau penală decât la cererea Procurorului General.'</i></p> <p>Asigurarea garanțiilor este condiționată de specificul autorității, care este o contrabalanță, aceasta fiind în drept să verifice legalitatea operațiunilor de date cu caracter personal în diferite domenii, inclusiv în domeniul penal în această situație riscul intimidării angajaților urmează a fi diminuat prin garanții suficiente.</p> <p>Mai mult, garanții similare se regăsesc se regăsesc și alte acte normative, spre exemplu în Legea nr. 1104 din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție.</p>
		La art. 36	<p>E discriminare!!!. La baza nu stă experiența ci calitatea de funcționar public, care anterior putea să nu aibă tangență sau nu are cunoștințe depline în domeniu.</p> <p>Se propune excluderea alin. 6, art.36.</p>	<p>Nu se acceptă . Potrivit art. 12 alin. din proiect:</p> <p>(1) Personalul Centrului este format din directorul și directorii adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, inspectori de protecție a datelor (în continuare - inspector de protecție) și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal auxiliar, supus reglementărilor legislației muncii.</p> <p>Pornind de la prevederile menționate supra condițiile aplicării perioadei de probă reies din</p>

				prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.
--	--	--	--	---

TABELUL

de sinteză a obiecțiilor și propunerilor Centrului de Implementare a Reformelor asupra proiectului Legii privind protecția datelor cu caracter personal

Nr. d/o	Denumirea instituției	Norma juridică la care sînt obiecții sau propuneri	Obiecția/propunerea formulată	Acceptare/argumentare neacceptării
1	Centrul de Implementare a Reformelor	Considerații generale	<p>1. Proiectul Legii privind protecția datelor cu caracter personal transpune Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.</p> <p>Avînd în vedere normele drastice în domeniul protecției datelor cu caracter personal promovate prin Regulamentul UE 2016/679 și Directiva (UE) 2016/680 și transpuse direct în proiectul de lege, considerăm necesar de a examina suplimentar oportunitatea transpunerii directe, imediate și integrale a</p>	<p>1. În partea ce vizează alegația reexaminării suplimentare a oportunității transpunerii directe, imediate și integrale a prevederilor Regulamentului UE 2016/679 al Parlamentului și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, menționăm următoarele:</p> <p>Din start, Vă informăm că proiectele de lege sunt elaborate pentru executarea documentelor de politici din care derivă angajamentele asumate de către Republica Moldova în legătură cu vectorul european și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013–2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobat prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013 - Obiectivul specific nr. 3 "Consolidarea capacităților administrative și instituționale ale Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal" 2. Acțiunea prevăzută în Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate, art. 13 „Protecția datelor personale” al Planului

			<p>prevederilor acestor reglementări europene în detrimentul transpunerii progresive/graduale a acestora.</p>	<p>național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016, care este orientată spre sporirea capacității Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prin fortificarea mecanismului de supraveghere și investigare a respectării prevederilor legale privind prelucrările de date cu caracter personal, instituirea sancțiunilor pecuniare pentru încălcarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, precum și prin asigurarea independenței instituționale și operaționale ale autorității, care prevede cooperarea în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale, ale Uniunii Europene și ale Consiliului Europei;</p> <p>3. Măsura prevăzută la pct. 3, subpct. 3.3 din Foaia de parcurs privind agenda de reforme prioritare, ale Guvernului și Parlamentului, prin care Parlamentul va adopta noua Lege cu privire la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și revizuirea legislației conexe în vederea concretizării atribuțiilor și consolidării capacităților instituționale.</p> <p>Totodată, la data de 19 august 2017 în <u>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</u> a fost publicată noua <u>Agenda de Asociere</u> care identifică domeniile prioritare de implementare a prevederilor Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019. Astfel, pct. 2, subpct. 2.4. cu genericul „Cooperarea în domeniul libertății, securității și justiției”, compartimentul destinat domeniului protecției datelor include mențiunea vizavi de continuarea colaborării părților în vederea consolidării capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.</p> <p>Elaborarea proiectelor de lege a fost inițiată de către Centru-ca autoritate responsabilă în acest sens și definitivată cu aportul experților rezidenți din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților Centrului Național pentru</p>
--	--	--	---	--

Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat prin Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ) și Ministerul Justiției din Letonia și constituie parte integrantă a pachetului de legi promovat de Centru.

Inițial, în cadrul cooperării instituționale dintre Centru și Consiliul Europei, la data de 8 noiembrie 2017 au fost prezentate opiniile experților Consiliului Europei privind modificările legislative propuse de către Centru pe vectorul protecției datelor cu caracter personal al Republicii Moldova. Context în care, a fost constatat că proiectele de legi nu contravin prevederilor Convenției nr. 108 din 28.01.1981 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, la care Republica Moldova este parte.

La fel, nu putem trece cu vederea și faptul că în scopul detalierii și reglementării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal stabilite în Convenția nr. 108, statele membre ale Consiliului Europei au adoptat Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Prevederile Directivei 95/46/CE au fost transpuse în cadrul legislativ al Republicii Moldova în Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal - și care, actualmente, se dovedește a fi depășit, cel puțin din două considerente:

- 1. Amplificarea proceselor de automatizare a prelucrării datelor cu caracter personal;*
 - 2. Riscurile majore generate de evoluția vertiginoasă a tehnologiilor în raport cu garanțiile juridice existente ale dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.*
- Conform studiilor întreprinse la nivelul Comisiei Europene, Directiva 95/46/CE privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera*

				<p>circulație a acestor date cât și Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, nu mai corespund evoluțiilor recente în domeniul metodelor de colectare a datelor și riscurilor existente.</p> <p>Evoluțiile tehnologice rapide și globalizarea au generat noi provocări pentru protecția datelor cu caracter personal. Amploarea colectării și a schimbului de date cu caracter personal a crescut în mod semnificativ. Tehnologia permite atât societăților private, cât și autorităților publice să utilizeze date cu caracter personal la un nivel fără precedent în cadrul activităților lor.</p> <p>Indiscutabil, tehnologia a transformat deopotrivă economia și viața socială, iar revoluția digitală promite beneficii pentru sănătate, mediu, dezvoltarea internațională și eficiența economică. Însă, tehnologia nu ar trebui să dicteze valori și drepturi.</p> <p>Ținând cont de planurile Uniunii Europene referitoare la o piață unică digitală, tehnologia de tip cloud computing, „internetul obiectelor”, volumele mari de date și alte tehnologii sunt considerate esențiale pentru competitivitate și dezvoltare. Modelele comerciale exploatează noi capacități pentru colectarea în masă, transmiterea instantanee, combinarea și reutilizarea informațiilor cu caracter personal în scopuri neprevăzute și sunt justificate de politici de confidențialitate lungi și impenetrabile. Acest lucru supune principiile protecției datelor la noi presiuni, simțindu-se nevoia unei gândiri noi privind modul în care sunt aplicate.</p> <p>Pentru a se asigura un nivel consecvent și ridicat de protecție a persoanelor fizice și pentru a se îndepărta obstacolele din calea circulației datelor cu caracter personal în cadrul Uniunii Europene, nivelul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea unor astfel de date ar trebui să fie echivalent în toate statele membre. S-a constatat că</p>
--	--	--	--	--

aplicarea consecventă și omogenă a normelor în materie de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, trebuie să fie asigurată în întreaga Uniune Europeană.

În legătură cu ce, în anul 2016 Parlamentul European și Consiliul a adoptat pachetul de reformă legislativă privind protecția datelor cu caracter personal, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene pe data de 4 mai 2016, cu intrarea în vigoare începând cu 25 mai 2018, pachet care integrează:

1. Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (*Regulamentul general privind protecția datelor* - în continuare fiind utilizat acronimul GDPR, la cazul gramatical contextual);

2. Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului;

3. Directiva (UE) 2016/681 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.

În acest sens, Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, transpusă în Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția

				<p>datelor cu caracter personal și Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală <u>sunt abrogate începând cu data de 25 mai 2018</u>, odată cu intrarea în vigoare a pachetului legislativ enunțat supra.</p> <p>În legătură cu raționamentele schițate, se menționează că începând cu 25 mai anul 2018, Republica Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal înregistrează o deficiență majoră de reglementări care să rezoneze cu reglementările dreptului comunitar european în materie de protecție a datelor cu caracter personal și care să ofere o protecție sigură persoanelor în privința prelucrării datelor cu caracter personal și respectării dreptului la inviolabilitatea vieții private.</p> <p>Astfel un număr mare de companii din RM, inclusiv exponenți ai bisnesului european vor fi obligați să aplice prevederile normative ale comunității europene, descrise mai sus, spre exemplu GDPR, fapt ce este în contradicție cu legislația RM.</p> <p>Adoptarea proiectelor de legi va impulsiona procesele interne privind depunerea și corespunderea criteriilor europene a Republicii Moldova pe segmentul de protecție a datelor personale cu cel comunitar european.</p> <p>Astfel, obiectivul depunerii cererii de a fi recunoscută RM ca stat terț care asigură un nivel echivalent de protecție a datelor cu caracter personal cu cel al Uniunii Europene, a fost inserat în Planul Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asocierie Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2017-2019 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, și anume, acțiunea nr. 17 din articolul 13 „Pregătirea pentru depunerea cererii de către Republica Moldova în calitate de stat terț care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal”.</p>
--	--	--	--	--

				<p>Modificarea legislației Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal, este o etapă principală în vederea recunoașterii Republicii Moldova în calitate de stat care asigură un nivel echivalent de protecție a datelor cu caracter personal cu cel al Uniunii Europene.</p> <p>Determinarea nivelului echivalent de protecție a datelor este realizată printr-o decizie a Comisiei Europene, după efectuarea unei analize minuțioase a cadrului legal național și expertizarea sectorială sub aspect de politici de protecție a datelor cu caracter personal: sectorul polițienesc, sectorul educațional, sectorul medical, setorul social, bancar IT, etc., urmată de emiterea unei opinii din partea Comitetului European pentru Protecția Datelor.</p> <p>În acest sens, este de reținut că, efectele unei decizii a Comisiei Europene privind recunoașterea Republicii Moldova drept stat care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal egal cu cel asigurat de țările membre ale Uniunii Europene, va genera un spectru larg de beneficii pentru Republica Moldova, printre care: sporirea credibilității statului Republica Moldova, consolidarea strategiei economice, dezvoltarea mediului de afaceri, atragerea investițiilor, etc.</p> <p>În această ordine de idei, considerăm imperioasă transpunerea inerentă a documentelor de politici din care derivă angajamentele asumate de către Republica Moldova în legătură cu vectorul european, menite, în opinia noastră să răspundă tendințelor mondiale la acest subiect, inclusiv și principiilor enunțate supra și să sporească competențele funcționale și capacitățile operaționale ale Centrului, precum și să stabilească un cadru legislativ neutru din punct de vedere tehnologic.</p>
--	--	--	--	---

		<p>Considerații generale</p>	<p>2. Mai mult ca atât, prevederile proiectului de lege impun o multitudine de cerințe ce trebuiesc a fi respectate de către operatorii de date cu caracter personal. Or, <i>operator</i> în sensul proiectului de lege înseamnă <i>persoana fizică sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritatea publică, orice altă instituție, organizație sau persoana autorizată, care singur sau împreună cu altele stabilesc scopurile și/sau mijloacele de prelucrare a datelor personale, prelucrează sau intenționează să prelucreze aceste date.</i> Totodată, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare - Centrul) în calitatea sa de autoritate de supraveghere este investită cu dreptul de a efectua supravegherea respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal, efectuarea investigațiilor privind cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv tragerea la răspundere administrativă prin aplicarea sancțiunilor pecuniare. Acest fapt denotă, competența Centrului de a interveni cu controale asupra activității de întreprinzător. De asemenea, conform proiectului Centrul are competența de acreditare a organismelor de certificare. Prin urmare, relevăm necesitatea modificării legislației în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător, în particular necesitatea modificării și completării nomenclatorului actelor permissive (anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind</p>	<p>2. Atragem atenția că prevederile actuale ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, spre exemplu Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 și chiar prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, sunt mult mai drastice și greu de realizat, pe alocuri chiar imposibil. Pachetul de legi propus spre examinare vin să echilibreze procedurile de prelucrare a datelor cu caracter personal la nivel național, cât și să creeze un cadru uniform și coerent cu standardele UE.</p> <p>De menționat, că procedura de notificare și înregistrare a persoanelor de drept public și privat în calitate de operatori la Centru va fi exclusă. Fiecare operator va întreprinde măsuri necesare, inclusiv în partea ce ține de securitatea datelor în mod individual.</p> <p>Competențele CNPDPC prevăzute în proiectul de lege, inclusiv paleta drepturilor și obligațiilor operatorilor de date nu exced cele prevăzute de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii .</p> <p>Cu referire la relevarea necesității modificării legislației în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător, în particular necesitatea modificării și completării nomenclatorului actelor permissive (anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind</p>
--	--	-------------------------------------	--	---

			<p>reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător) cu actele permissive emise de Centru potrivit proiectului. Totodată, va necesita modificări și legislația în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător (anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător), întrucât atribuirea funcției de control pentru Centru, va duce la creșterea numărului organelor cu funcții de control.</p> <p>În contextul recente reforme a instituțiilor cu funcții de control, sugerăm examinarea posibilității atribuirii funcției de control în domeniul respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal către organele cu funcții de control stabilite de Legea nr. 131/2012.</p>	<p>și anume a autorizației pentru operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p> <p>Similar, în ordinea prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Centrul deja se regăsește în lista organelor de control.</p> <p>Prin urmare, modificările propuse de Centru de implementare a reformelor la aceste legi au fost deja operate de legiutor.</p> <p>În partea ce vizează sugestia examinării posibilității atribuirii <u>funcției de control în domeniul respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal către organele cu funcții de control stabilite de Legea nr. 131/2012, o considerăm apriori drept una ce trezește nedumerire și confuzie totală, în condițiile în care Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a fost desemnat, prin act legislativ adoptat de Parlament în calitate de autoritate națională competentă pentru implementarea prevederilor Convenției nr. 108, în conformitate cu Legea nr. 271 din 7 noiembrie 2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal.</u></p> <p>Mai mult, potrivit Legii nr. 182 din 10.07.2008, Centrul este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice care își exercită atribuțiile ce îi sînt date în competență prin Legea și imparțială cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p> <p><u>Astfel, în ordinea art. 19 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, intitulat - Organul de control al prelucrărilor de date, Controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele prezentei legi se efectuează de către Centrul</u></p>
--	--	--	---	---

		<p>Art. 42 alin. (8)</p>	<p>3. Art. 42 alin.(8) din proiect, impune operatorul sau persoana împuternicită de operator, organele de ocrotire a legii în dependență de numărul de angajați, de volumul și de categoriile de date personale prelucrate și riscuri, să creeze subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor.</p> <p>Menționăm că, stabilirea prin lege a obligației creării unor subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor nu este necesară, deoarece acest fapt va presupune cheltuieli financiare suplimentare pentru operatori sau persoana împuternicită de operator, organele de ocrotire a legii, inclusiv de la bugetul de stat avînd în vedere că noțiunea de „operator” vizează și <i>autoritățile publice, orice altă instituție, organizație finanțată de la bugetul de stat</i>. Prin urmare, sugerăm excluderea acestor prevederi din</p>	<p><u>Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care acționează în condiții de imparțialitate și independență.</u></p> <p>Atribuirea/delegarea rolului controlului conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal, unor organe de control specificate în Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, spre exemplu Agenției Navale, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor etc., a căror domeniu de control este unul specific și tematic, contravine flagrant pe de o parte legislației naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, precum și actelor internaționale în materia protecției datelor.</p> <p>3. Prevederea în cauză este strict necesară, dar se poate de acceptat parțial, după cum urmează: <i>Operatorul sau persoana împuternicită de operator, organele de ocrotire a legii în dependență de numărul de angajați, de volumul și de categoriile de date personale prelucrate și riscuri, pot crea subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor.</i></p> <p>Explicatie: Din start, cităm prevederile art. 42. alin. (8) din proiect: <u><i>Operatorul sau persoana împuternicită de operator, organele de ocrotire a legii în dependență de numărul de angajați, de volumul și de categoriile de date personale prelucrate și riscuri, vor crea subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor.</i></u></p> <p>În aceste condiții, reiterăm caracterul permisiv a normei juridice pre enunțate, în conformitate cu care operatorul de date în anumite condiții, și anume în dependență de numărul de angajați, de volumul și de categoriile de date personale prelucrate și</p>
--	--	---------------------------------	---	---

		<p>Art. 86 alin. (4)</p>	<p>proiect, astfel lăsînd la latitudinea operatorului de a decide constituirea unor subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor sau delegarea acestei funcții de responsabil de protecția datelor personale către personalul angajat al acestora care dispune de calități profesionale necesare.</p> <p>4. La art.86 alin.(4), prevede derogarea de la prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793/2000, conform căreia pînă la soluționarea definitivă a cauzei, nu poate fi suspendată executarea deciziilor Centrului. În context, relevăm că Legea contenciosului administrativ nr.793/2000, prevede excepții doar cu referire la actele Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>Totodată, menționăm și la art.214 din Codul administrativ nr.116/2018 (care intră în vigoare la 1 aprilie 2019, și care va abroga Legea contenciosului administrativ nr.793/2000) prevede doar că „nu pot fi</p>	<p>riscuri, instituie subdiviziuni structurale responsabile de protecția datelor.</p> <p>Astfel, un exemplu elocvent în acest sens constituie subdiviziunea structurală responsabilă de protecția datelor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care s-a adeverit de-a lungul anilor a fi o structură inerentă activităților interne de investigații desfășurate în legătura cu prelucrarea datelor cu caracter personal.</p> <p>Ținem să specificăm că necesitatea instituirii unei structuri responsabile de protecția datelor, de exemplu în cazul în care, se prelucrează un volum impunător de date cu caracter personal din categoria specială (<i>date privind condamnările penale, date privind starea de sănătate</i>) este primordială avînd în vedere sarcinile acesteia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de a informa și consilia operatorul, sau persoana împuternicită de operator, precum și angajații care se ocupă de prelucrările de date; - de a monitoriza respectarea legislației în materia protecției datelor cu caracter personal și actele interne ce derivă din acestea; - de a coopera cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și de a reprezenta punctul de contact cu acesta; - de a ține seama în mod corespunzător de riscul asociat operațiunilor de prelucrare, la îndeplinirea sarcinilor sale. <p>Cazul dat ar putea fi examinat suplimentar în cadrul comisiei parlamentare.</p> <p>4. Art. 86 alin. (4) din proiect statuează deja situațiile de suspendare a deciziilor Centrului: <i>Prin derogare de la prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, pînă la soluționarea definitivă a cauzei, executarea deciziilor Centrului nu poate fi suspendată, cu excepția cazurilor în partea ce vizează aplicarea sancțiunilor pecuniare, dispunerea distrugerii sau ștergerii datelor</i></p>
--	--	---------------------------------	--	--

			suspendate actele Băncii Naționale a Moldovei”.	<p><i>personale sau în cazul în care prejudiciul ar putea depăși interesul privat sau public urmărit.</i></p> <p>În aceste împrejurări alin. (4) stabilește expres cazurile prin care se permite aplicarea suspendării executării actelor administrative.</p> <p>Totodată, reliefăm că în conformitate cu art. 21 alin. (1) și (2) al Legii Nr. 793 din 10.02.2000 contenciosului administrativ, suspendarea executării actului administrativ contestat nu este un drept absolut ci urmează a fi demonstrat în instanța de judecată, după cum urmează: (1) <i>Suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii.</i> (2) <i>În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.</i></p> <p>În cazul, în care persoana consideră că Centrul i-a lezată drepturile, potrivit art. 1 al Legii Nr. 793 din 10.02.2000 contenciosului administrativ: (1) <i>Contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.</i> (2) <i>Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.</i></p> <p>Este de menționat că situația descrisă de CIR nu este caracteristică Centrului, deoarece cazurile sunt diverse, inclusiv și în situația incidentelor de securitate, scurgerilor de informații, contracararea accesului ilicit sau întâmplător la sistemele informaționale, etc. La aceste situații și la altele, Centrul trebuie</p>
--	--	--	---	--

		<p>Art. 89</p>	<p>5. Art.89, conține reglementări privind răspunderea administrativă pentru încălcarea prevederilor legii, prin aplicarea sancțiunilor pecuniare care variază în dependență de încălcările efectuate (pînă la 250 mii euro sau în 2 % din cifra de afaceri mondială totală anuală (art.89 alin.(5); pînă la 500 mii euro sau în 4 % din cifra de afaceri mondială totală anuală (art.89 alin.(7)).</p> <p>Astfel, relevăm că stabilirea acestor sancțiuni, inclusiv a marjei discreționare dată Centrului de a aplica sancțiuni de <i>pînă la 250 mii euro</i> sau <i>pînă la 500 mii euro</i> lasă loc de eventuale abuzuri și interpretări ambigui.</p> <p>Coroborarea prevederilor art.89 cu cele de la de la art.91 „vărsarea a 25 la sută din sancțiunile pecuniare în bugetul de Centrului” va spori și mai mult interesul Centrului de a aplica sancțiuni.</p>	<p>să dispună imediat de măsuri pregnante, iar operatorul să urmeze realizarea lor, fără a se eschiva, prin a curma orice eventual risc, care poate duce la dezvoltarea ilicită a datelor cu caracter personal.</p> <p>5. Urmează a menționa că noul Regulament 2016/679, la art. 83 prevede dreptul autorităților naționale de supraveghere de a aplica amenzi administrative.</p> <p>Totuși, având în vedere mediul din Republica Moldova, în proiect, se propune un mecanism treptat de aplicare a sancțiunilor pentru a asigura o perioadă de tranziție în vederea adaptării de către operatorii de date la noile rigori și standarde europene..</p> <p>Așadar, art. 89 în alin. (3) din proiect, dictează/prescrie autorității de protecție a datelor cu caracter personal, ca atunci cînd se impune aplicarea unei sancțiuni pecuniare, valoarea acesteia se determină în fiecare caz în parte, luînd în considerație un ansamblu de circumstanțe ce duc la individualizarea răspunderii administrative, ca de exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natura, gravitatea și durata încălcării, ținându-se seama de natura, domeniul de aplicare sau scopul prelucrării în cauză, precum și de numărul persoanelor vizate afectate și de nivelul prejudiciilor suferite de acestea; b) dacă încălcarea a fost comisă intenționat sau din neglijență; c) orice acțiuni întreprinse de operator sau de persoana împuternicită de operator pentru a reduce prejudiciul suferit de subiectul de date; d) gradul de responsabilitate al operatorului sau al persoanei împuternicite de operator ținându-se seama de măsurile tehnice și organizatorice implementate de aceștia în temeiul art. 30 și 42;
--	--	-----------------------	--	--

		<p>Art. 92 alin. (4)-(6)</p>	<p>6. Suplimentar, evocăm că potrivit art. 130 alin. (2) din Constituție, moneda națională a Republicii Moldova este leul moldovenesc și prin urmare considerăm că în textul actului normativ trebuie să fie utilizată referința la moneda națională și nu referința la euro. Totodată, considerăm că autorul poate utiliza „unitatea convențională” la calcularea mărimilor amenzilor, ținând cont de utilizarea</p>	<p>e) eventualele încălcări anterioare relevante comise de operator sau de persoana împuternicită de operator;</p> <p>f) gradul de cooperare cu Centru pentru a remedia încălcarea și a atenua posibilele efecte negative ale încălcării;</p> <p>g) categoriile de date personale afectate de încălcare;</p> <p>h) modul în care încălcarea a fost adusă la cunoștința Centrului, în special, dacă și în ce măsură operatorul sau persoana împuternicită de operator a notificat încălcarea;</p> <p>i) în cazul în care au fost dispuse anterior măsuri de înlăturare și corectare a neconformităților împotriva operatorului sau persoanei împuternicite de operator în cauză cu privire la același obiect, respectarea respectivelor măsuri etc.</p> <p>Mecanismul dat este unul total similar cu cel aplicat de Autoritățile de protecția a datelor cu caracter personal din UE, fără excepții. Mai mult ca atât, decizia de aplicare a sancțiunii poate fi contestată în instanța de judecată pentru verificarea conformității aplicării legii. Actualmente, încadrarea legală privind încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal este verificată de către instanța de judecată – care efectuează controlul activității în acest sens.</p> <p>În cazul în care persoana nu va fi de acord cu cuantumul sancțiunii aplicate, aceasta are dreptul de a sesiza instanța de judecată privind verificarea corectitudinii aplicării acesteia și a cuantumului ei.</p> <p>6. Cu privire la stabilirea sancțiunilor în lei moldovenesti, se accepta</p>
--	--	-------------------------------------	---	--

		<p>Art. 91 alin.(1)</p>	<p>în legislația națională a acestei unități de măsură la stabilirea amenzilor (Codul contravențional; Codul penal).</p> <p>7. La art. 91 alin.(1), prevede că „sumele ce reprezintă sancțiuni pecuniare aplicate de Centru se fac venit la bugetul de stat, <i>dintre care 25 la sută se varsă în bugetul Centrului</i>. Utilizarea resurselor financiare vărsate în bugetul Centrului se va efectua în conformitate cu regulamentul aprobat prin hotărârea Parlamentului”.</p> <p>Relevăm că prevederile referitoare la „<i>vărsarea a 25 la sută din sancțiunile pecuniare în bugetul de Centrului</i>” nu corespund prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2017, în special art.17 alin.(3), care statuează că <i>stabilirea prin alte acte normative decât legea/decizia bugetară anuală a unor sume sau cote procentuale din buget sau din produsul intern brut destinate anumitor domenii, sectoare sau programe nu se admite</i>. Prin urmare, considerăm necesară excluderea acestor prevederi din proiect.</p> <p>În acest sens, menționăm și recente modificări operate în legislația națională prin Legea nr. 172/2018 pentru modificarea unor acte legislative, promovate de către Ministerul Finanțelor, care au vizat excluderea</p>	<p>7. Se accepta</p>
--	--	--------------------------------	--	----------------------

			prevederilor privind stabilirea prin alte acte normative decât legea bugetară anuală unor sume sau cote procentuale din buget sau din PIB pentru anumite domenii, sectoare sau programe.	

TABELUL
divergențelor rezultate din avizele prezentate de organizațiile non-guvernamentale referitor la
proiectul de lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
al Republicii Moldova

Nr. d/o	Denumirea instituției	Norma juridică la care sînt obiecții sau propuneri	Obiecția/propunerea formulată	Acceptare/argumentare neacceptări
1	Asociația Businessului European	art.8	<p>1. Alin. (1) lit. f), considerăm necesar de a defini noțiunea de simulare a unor evenimente de verificare a nivelului asigurat de protecție a datelor cu caracter personal, precum și a unor caracteristici generale a acestor activități, or, această măsură este necesară pentru a stabili caracterul general care va fi deslușit ulterior prin Hotărâre de Parlament.</p> <p>2. Alin. (1) lit. t), considerăm necesar de a detalia procesul de acreditare și de certificare în</p>	<p>1. Nu este necesară.</p> <p>Noțiunea de similare nu poate fi interpretată decît ca SIMULĂRE, <i>simulări</i>, s. f. Faptul de <i>a simula</i>; prefăcătorie; falsificare; simulație (dexonline.ro).</p> <p>Faptic, aceasta este o penetrare în sistem care este efectuată atît la nivel al securității fizice cît și cel al securității informaționale. Într- o altă ordine de idei, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de acest drept și anume: În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntîmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întîmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</p> <p>2. Neacceptată.</p>

			<p>așa fel în care să fie clar cum are loc certificarea, care sunt cerințele specifice pentru entitățile care vor solicita să fie acreditate precum și dacă certificarea este una obligatorie, la ce interval de timp se face, în ce măsură lipsa sau existența certificării se va lua în calcul la stabilirea eventualelor sancțiuni;</p> <p>3. Alin. (3) lit. f), propunem completarea primei fraze cu sintagma „<i>cu posibilitatea prelungirii termenului</i>”, acest aspect este unul esențial pentru a asigura că solicitările CNPDCP vor fi adaptate în dependență de situația reală care se produce;</p>	<p>ABE s-a referit la alin. (2) lit. a), procedurile care sunt expuse în proiectul de lege privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Astfel, pentru a nu permite o dublare a normelor prin prevederea dată s-a făcut doar o concretizare a atribuțiilor Centrului.</p> <p>3. Acceptat.</p>
		Art. 10	<p>Considerăm că dreptul controlorului de a instrui iar apoi de a verifica același operator ar duce la generarea eventualelor conflicte de interese. Mai mult, informațiile obținute în cadrul instruirilor de la operatorii de date ar putea servi drept temei de inițiere a unor controale sau verificări din partea CNPDCP;</p>	<p>Nu se acceptă. În prezent, Centrul desfășoară activități de instruire, iar activitățile de desfășurare a controlului și a instruirilor nu contravin una alteia.</p> <p>Instruirea presupune pregătirea operatorilor pentru implementarea corectă a legislație cu privire la protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP fiind unica autoritate din țară care nemijlocit se ocupă cu implementarea politicilor din domeniul dat.</p> <p>Controlul avînd funcția de bază de a verifica implementarea corectă a legislație din domeniul protecție datelor cu caracter personal, cu invocarea faptului că operatorii au cunoscut și urmau să interpreteze legislația din domeniu conform instruirii efectuate și nici de cum în alt mod. Misiunea CNPDCP este de a oferi tot suportul operatorilor în respectarea rugurilor și procedurilor stabilite de legislația din domeniul dat și nici de cum de a pedepsi.</p>

		Art. 11	<p>Norma vizată nu prevede clar care sunt drepturile și responsabilitățile reprezentanților Consiliului consultativ, care este ponderea acestora în sistemul de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv nu este clar dacă mediul de afaceri ar putea înainta prin intermediul acestuia proiecte de lege, care, succesiv, vor fi înaintate de către CNPDCP către subiecții cu drept de inițiativă legislativă. Mai mult ca atât, nu se respectă principiul transparenței (cine sunt membrii, după ce principiu sunt aleși și numiți, există un concurs public, perioada mandatului etc.). Nu sunt prevăzute competențele exacte și mandatul. Nu este suficient de clară organizarea și funcționarea Consiliului consultativ, ceea ce nu oferă garanții adecvate în ceea ce privește independența Centrului.</p> <p>În susținerea celor menționate propunem ca membrii să dețină mandat pe un termen de 7 ani și să fie remunerați 50% din salariul Directorului CNPDPC, să dispună de acces la secret de stat precum și la materialele investigației sau la alte informații confidențiale, să dispună de o vechime în muncă de cel puțin 5 ani în sectoarele relevante și cel puțin 50% din membri să</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Cu referire la Consiliul Consultativ menționăm că, în prezent nici legea în vigoare nu specifică momentele abordate de CCAM, acestea fiind stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Consultativ, aprobat de către directorul Centrului la 01 iunie 2009. Urmare a aprobării acestui proiect de lege va fi aprobat un nou Regulament al Consiliului Consultativ în care vor fi specificate aceste momente. Totodată, remarcăm că activitatea Consiliului Consultativ este de natură consultativă în partea ce ține de reglementarea și aplicarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În acest sens, considerăm că prevederea unui salariu sau a dreptului de acces la cazurile examinate de Centru nu este necesară.</p>
--	--	---------	---	--

			<p>dețină titluri științifice și profesionale de specialitate. Suplimentar propunem ca președintele Consiliului consultativ să fie ales pe un mandat de 7 de ani de către membrii Consiliului, Consiliul să dispună de dreptul de a solicita explicații pe marginea unor cazuri deplânse către acesta sau în cazul unor cazuri de interes public, Consiliul trebuie să se întrunească cel puțin 2 ori pe lună, iar deciziile/recomandările adoptate urmează a fi publicate pe site-ul CNPDCP. Membrul comisiei parlamentare urmează a fi exclus, or CNPDCP este un organ apolitic.</p>	
		Art. 13	<p>Considerăm oportun de a completa norma vizată cu interdicția ca persoanele care vor candida la aceste funcții să nu fi deținut în ultimii 7 ani poziții în organele din sectorul polițienesc. Mai mult, propunem a completa cu următoarele: persoana trebuie să probeze gradul de competență și calificativele necesare în materie de protecție a datelor cu caracter personal, activitatea neîntreruptă în ultimele 5 ani preferențial în domeniul protecției datelor cu caracter personal sau în domeniul apărării drepturilor omului iar selectarea candidaților și supunerea testului ar putea fi efectuată de către Consiliul consultativ.</p>	<p>Neacceptată.</p> <p>Contravine Legii Nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și crează precedent de discriminare ce este inadmisibil.</p>
		Art. 14	<p>Considerăm oportună excluderea alin. (2) și substituirea sintagmei „Directorul este numit” cu sintagma ”<i>Directorul și directorii adjuncți sunt</i></p>	<p>Neacceptată.</p>

			numiți”, astfel asigurând că toată conducerea Centrului este numită de către Parlament.	Directorul Centrului este numit de Parlament, directorii adjuncți sunt numiți la fel Parlament, doar la propunerea Directorului , precizare ce face imposibil de a exclude alin. (2).
		Art. 16	Considerăm necesar de a completa cu interdicția conducerii CNPDCP de a participa la activitatea remunerată ca expert pe motiv că ar exista riscul de a se preocupa de onorariile private și nu de funcția importantă deținută.	<p>Neacceptată.</p> <p>Alin. (1) presupune: <i>funcția de director și director adjunct al Centrului este incompatibilă cu oricare altă funcție publică sau privată remunerată, care nemijlocit interferează cu activitatea Centrului, cu excepția activității didactice, științifice, sportive, de creație sau de participare în calitate de expert la nivel european sau internațional.</i></p> <p>Schimbul de experiență este o necesitate vitală pentru dezvoltarea și armonizarea legislație naționale cu cea europeană în domeniul protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Prevederea în cauză nu contravine Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.</p>
		Art. 18	Lipsesc drepturile și obligațiile directorilor adjuncți, or, calitatea de demnitate publică care i se va atribui odată cu numirea acestuia, în mod implicit urmează să fie stabilite și responsabilitățile acestora.	<p>Neacceptată.</p> <p>Conform alin. (3): directorii adjuncți se subordonează nemijlocit directorului Centrului și organizează activitatea în cadrul Centrului în limitele împuternicirilor ce le sînt atribuite de director. În lipsa directorului Centrului, atribuțiile acestuia se exercită de către directorul adjunct, desemnat prin ordinul directorului.</p> <p>Responsabilitățile exacte a directorilor adjuncți vor fi stabilite în fișa postului aprobată de directorul Centrului conform cerințelor actelor normative din domeniu.</p>

				Aceiași modalitate este prevăzută și la alte autorități.
		Art. 23	Propunem la alin. (2) după sintagma „ <i>enumerate la alin. (1)</i> ,” completarea cu sintagma „ <i>în cadrul investigațiilor</i> ” și excluderea din lit. a) – j) a sintagmei „ <i>investigații</i> ”, fie păstrarea formulării existente în proiectul de lege și introducerea sintagmei „ <i>investigații</i> ” în toate subpunctele, pentru a evita utilizarea/interpretarea abuzivă a unor drepturi prevăzute în acest alineat.	Neacceptată Drepturile și atribuțiile inspectorului prevăzute la acest articol urmează fi aplicate nu doar în cadrul investigației, ci și în activitățile de supraveghere și monitorizare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, precum și de prevenire a încălcării principiilor de protecție a datelor.
		art. 24	Având în vedere responsabilitatea majoră în raport cu deciziile emise de către conducerea și inspectorii CNPDCP, propunem suplینirea garanțiilor existente la norma vizată sau după caz în textul altor norme speciale, cu următoarele: a) Obligația de a se opune oricărei indicații/decizii/solicitări ilegale prin depunerea unei note scrise în cancelaria instituției pe numele conducerii; b) De a depune maximă diligență și efort în vederea realizării sarcinilor și atribuțiilor prevăzute de lege; c) De a înainta propuneri, sugestii și reclamații către conducere privind eficientizarea activității CNPDCP;	1. Neacceptată. Prevederile invocate se conțin în Legea Nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public și nu necesită o enumerare separată. În aceste condiții, angajatul Centrului are obligația de a respecta atât prezenta lege, precum și alte prevederi legale, inclusiv în partea ce ține comportamentul său.

			d) De a avea un comportament demn de funcția deținută inclusiv în afara orelor de serviciu.	
		Art. 25	La alin. (8), considerăm că sintagma „neviciat” ar putea fi interpretată, în acest sens propunem adaptarea definițiilor GDPR.	Neacceptată. Noțiunea neviciat poate fi interpretată ca lipsa unui viciu și nu are alt sens.
		Art. 26	<p>1. Alin. (1) lit. a) considerăm oportună concretizarea ce se are în vedere prin sintagma „în afara orelor de program”, precum și de a preciza că activitatea în zilele de repaus și în cele de sărbătoare se va desfășura doar în baza dispoziției scrise a directorului, conform art. 46, alin. (2) din proiect;</p> <p>2. Alin. (1) lit. f) poate fi interpretat ambiguu, or ar fi neconformă realizarea atribuțiilor de serviciu în perioada aflării angajatului în concediu medical.</p> <p>3. Alin. (2) lit. a) prevede că nu se consideră în exercițiul funcției comiterea de infracțiune cu intenție, cu excepția acțiunilor săvârșite într-o situație de risc profesional justificat, din conținutul acestei norme reiese că salariatul CNPDCP poate săvârși intenționat în exercițiul funcției infracțiuni în caz de risc profesional justificat. Așadar, din conținutul acestor prevederi precum și a celor stabilite la art. 25 nu este clar dacă angajatul poartă sau nu răspundere pentru aceste infracțiuni, or, în caz de liberare de</p>	<p>1. Nu se acceptă pentru a nu dubla norma. Concretizările propuse se regăsesc în acte normative ce reglementează domeniul relațiilor de muncă.</p> <p>2. Acceptată, lit. f) din alin. (1) a prezentului articol a fost exclusă.</p> <p>3. Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile din această normă au fost incluse pentru a putea efectua o delimitare concretă a condițiilor când se consideră exercițiu al funcției în cazul aplicării garanțiilor acordate inspectorului de protecție a datelor.</p>

		<p>răspundere penală/contravențională acest fapt trebuie corelat cu prevederile procesual penale referitoare la liberarea de răspundere penală pentru că în astfel de redacție contravine prevederilor numite.</p>	
	<p>Art. 28</p>	<p>1. Alin (1) lit. d), considerăm oportun de a fi redată în următoarea redacție „<i>este licențiat în drept sau în tehnologii informaționale</i>” – această propunere este necesară pe motiv că domeniul protecției datelor cu caracter personal în mare parte implică latura juridică și cea a tehnologiilor informaționale, în acest sens, generarea unor soluții în cadrul unor investigații ar fi posibilă doar prin cumulul deținerii acestor două componente.</p> <p>2. Alin. (1) lit. f) propunem a fi exclusă sintagma „<i>nu se află sub urmărire penală</i>” – pentru a nu aduce atingere principiului prezumției de nevinovăție precum și sintagma „<i>sau nu i-a fost aplicată liberarea de pedeapsă penală</i>” în cazul aplicării acesteia pe temei de reabilitare.</p>	<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Norma prevede cerințe generale – existența studiilor superioare, indicarea exactă a domeniului nu este relevantă din motivul că necesitatea studiilor per-domeniu va fi indicată exact în fișa postului în dependență de funcția din cadrul Centrului.</p> <p>2. Nu se acceptă, avînd în vedere că la angajare candidatul prezintă cazierul judiciar care reflectă situația descrisă.</p>

			<p>3. Alin. (1) propunem completarea cu o nouă literă, după cum urmează „g) <i>cazierul privind integritatea profesională / declarația de integritate.</i>”.</p>	<p>3. Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu prevederile Secțiunii a 3-a (Incompatibilități și restricții) a Legii 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, sunt stabilite norme care prevăd obligațiile funcționarilor publici, orice derogare de la aceste norme presupune răspunderea conform legislației. Situațiile care nu vin în contradicție cu aceste prevederi nu pot servi temei pentru decizia de a angaja sau a respinge angajarea candidatului la funcția vacantă/temporar vacantă din cadrul Centrului, în caz contra se încalcă alin (2) art. 16 al Constituției RM (2) : <i>toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.</i></p>
		Art. 36	<p>Alin. (6) este unul discriminatoriu fiind bazat pe criteriul deținerii anterioare a unei funcții publice, or, având în vedere specificul acestui domeniu precum și complexitatea cunoștințelor de care trebuie să dea dovadă candidatul, urmează a fi instituită perioada de probă pentru toate persoanele indiferent de activitatea anterioară a acestora, în acest context propun excluderea acestui alineat.</p>	<p>Neacceptată.</p> <p>Alin. 6 este în strictă conformitate cu prevederile art. 31 al Legii 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 60 al Codului Muncii RM.</p>
2	Camera de Comerț Americană din Moldova	Art. 2	<p>Se propune excluderea din art. 2 al. (1) al proiectului Legii privind CNPDCP a sintagmei „...precum și stabilirea politicilor în domeniul dat.” și excluderea sintagmei „de reglementare”, deoarece aceste sarcini nu sunt specifice unei autorități de supraveghere conform prevederilor Regulamentului 2016/679, iar funcțiile de adoptare a politicilor și cele de reglementare într-un domeniu urmează a fi separate din punct de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu lit. a) și b) alin (2) art. 25 al Legii 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate: a) <i>realizarea politicii de stat în domeniile încredințate – elaborarea, asigurarea implementării, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și raportarea asupra realizării lor, precum și conlucrarea cu alte autorități publice în chestiunile ce țin de domeniile de care sînt responsabile;</i> b) <i>reglementarea normativ-juridică – elaborarea</i></p>

		<p>vedere instituțional. Cadrul de reglementare în domeniul dat urmează a fi stabilit prin Legea nr. 133/2011 în redacție nouă (care va implementa la nivel național Regulamentul 2016/679), astfel conform art. 51 alin. (1) și (2) din Regulament, funcțiile de bază a Centrului, în calitate de autoritate de supraveghere, urmează să se rezume la monitorizarea și contribuirea la aplicarea coerentă a noii legii, dar nu la stabilirea regulilor de joc în domeniu.</p> <p>Totodată, deoarece normele din domeniul protecției datelor personale au impact semnificativ asupra inițierii și desfășurării afacerilor de către operatori, art. 14 al Legii nr. 235/2006 stabilește că:</p> <p>„ (1) Normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, <u>se stabilesc prin legi.</u></p> <p>(2) <u>Autoritățile administrației publice nu sînt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii.</u>”</p>	<p><i>și prezentarea către ministru sau directorul general spre emitere a actelor departamentale prin care se stabilesc reguli obligatorii de aplicare repetată a lor la un număr nedeterminat de situații identice pentru toate persoanele juridice și fizice;</i></p> <p>Propunerea separării adoptării a politicilor și celei de reglementare sunt neîntemeiate.</p> <p>Centrul conform competenței sale nu are menirea de a reglementa inițierii, desfășurării și lichidării afacerii ci de a supraveghea și investiga respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute de legislație</p>
	Art. 4	Se propune excluderea articolului 4 alin. (7) din proiectul de lege, deoarece contravine principiilor stabilite în art. 7 al. (1) al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, conform căruia: (1) <i>Forța juridică a actelor normative se stabilește în funcție de competența</i>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este relevantă invocarea încălcării art. 7 alin. (1) al Legii 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, pe motiv că în urma adoptării prezentului proiect de către Parlament, norma va deveni lege organică, astfel în cazul în care se va</p>

		<p><i>și statutul autorității publice emitente, precum și de categoria actului. Limitele de competență privind adoptarea, aprobarea sau emiterea actelor normative sînt stabilite de <u>Constituția Republicii Moldova</u>, de <u>Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern și de alte acte normative.</u></i>”</p>	<p>constata un conflict de norme se va aplica prevederile prezentului proiect.</p>
	Art. 8 și 22	<p>1. Se propune modificarea articolului 8 „Atribuțiile și drepturile Centrului” al proiectului și expunerea acestuia în strictă conformitate cu art. 58 al Regulamentului 2016/679 care prevede expres competențele de investigare, corective, cele de autorizare și consiliere ale unei autorități de supraveghere naționale.</p> <p>2. Alin (1) lit. c), prevederea este una general și confuză, întrucât nu este clar cum va fi stabilită această proporționalitate. Astfel, există riscul ca această prevedere să fie aplicată de Centru în mod discreționar, iar acest lucru este unul inadmisibil pentru o autoritate publică. Prin urmare, se propune revizuirea prezentei prevederi în vederea indicării unor criterii sau a procedurii de stabilire a proporționalității sau să fie exclusă, în general, din proiectul de lege.</p> <p>3. Se propune excluderea art. 8 alin. (1) lit. d) al proiectului Legii privind CNPDCP care stabilește dreptul de reglementare a operațiunilor de prelucrare a datelor și de stabilire a politicii în domeniu (a se vedea comentariul de la p. 1).</p>	<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile sunt în corespundere cu prevederile art. 58 GDPR.</p> <p>2. Acceptat. Prevederea de la art. 8 alin. (1) lit. c) din prezentul proiect a fost exclusă..</p> <p>3. Neacceptată avînd în vedere că Centrul are atribuții de a supraveghea și monitoriza operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, precum și de preveni încălcarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.</p>

		<p>4. Se propune excluderea art. 8 alin. (1) lit. f) și art. 22 alin. (2) lit. i) și j) al proiectului Legii privind CNPDCP care stabilește dreptul de a efectua investigații de securitate, inclusiv a măsurilor tehnice speciale pentru simularea modelelor de accesare a datelor personale, deoarece acesta încalcă art. 46 (dreptul la proprietate privată) și art. 28 și 30 (dreptul la viața privată și secretul corespondenței) din Constituție. În plus aceste măsuri pot periclita grav activitățile economice ale operatorilor și prejudicia securitatea datelor personale.</p> <p>5. Se propune excluderea art. 8 alin. (3) lit. d) al proiectului Legii privind CNPDCP care include dreptul Centrului de a dispune asupra intenției de prelucrare și asupra mijloacelor tehnice software, hardware, soluțiilor tehnologiilor informaționale, deoarece acesta încalcă art. 46 (dreptul la proprietate privată) din</p>	<p>4. Nu se acceptă. Actualmente prevederi similare.</p> <p>Conform art. 78 -80 al proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative sunt stabilite procedura de investigație care corespunde normelor existente fără a prejudicia dreptul la proprietatea privată, dreptul al viața privată etc.</p> <p>Remarcăm că simularea unor eventuale incidente de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal este o condiție imperioasă în contextul protejării drepturilor și libertăților altuia în contextul preîntâmpinării unor scurgeri de date cu caracter personal. Faptic, aceasta este o penetrare în sistem care este efectuată atât la nivel al securității fizice cât și cel al securității informaționale. Într- o altă ordine de idei, la moment Centrul în conformitate cu prevederile pct. 83 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 dispune de acest drept și anume: În scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor informaționale de date cu caracter personal, precum și în scopul preîntâmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau întâmplător asupra acestor sisteme informaționale, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora, Centrul întreprinde periodic controale de securitate, inclusiv cu efectuarea unor măsuri tehnice speciale pentru simularea unui model de accesare a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.</p> <p>5. Nu se acceptă.</p> <p>Prevederi similare au Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, CNA și alte autorități. Relevant situației este exemplul Autorității de Protecție a Datelor din Marea Britanie în cazul investigațiilor efectuate în scandalul Facebook / Cambridge Analytica, în care au fost vizate în jur de 30 de entități, fiind</p>
--	--	---	--

		<p>Constituție. Totodată, această atribuție de a dispune interzicerea utilizării de către operatori a unor mijloace tehnice costisitoare (achiziționate legal), în baza deciziei Centrului că ele potențial pot genera riscuri pentru protecția datelor este absolut excesiv, discreționar și poate bloca abuziv activității economice legale.</p> <p>6. Se propune excluderea art. 8 alin. (3) lit. a), lit. f), art. 23 (1) lit. a) și art. 22 alin. (1) lit. a) și b) ale proiectului Legii privind CNPDCP, care prevăd dreptul de acces al Centrului la mijloacele ce conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată, sau la informații supuse oricărei alte restricționări (inclusiv la informațiile protejate de secretul corespondenței), fără mandat judecătoresc, și care contravin pct. 60-62 ale Hotărârii Curții Europene de Justiție din 08.04.2014 privind invalidarea Directivei 2006/24/CE și art. 58(4) al Regulamentului UE 2016/679, precum și art. 28 și 30 din Constituție.</p>	<p>sechestrare/confiscate soft-uri, hard discuri și alt utilaj care conține milioane de terabiți de informații.</p> <p>6. Nu se acceptă. Este în corespundere cu prevederile art. 58 din GDPR și Directiva EU 2016/680.</p>
	Art. 18	<p>În vederea respectării principiului consecvenței echilibrului dintre reglementări, propunem modificarea normei în cauză după cum urmează:</p> <p>„Directorul și directorul adjunct al Centrului sunt obligați ... b) să nu divulge informațiile oficiale cu accesibilitate limitată, informațiile atribuite la secret comercial, alte secrete apărute de lege, informațiile calificate ca fiind confidentiale, precum și datele cu caracter personal care le-au fost comunicate în cadrul activității lor, decât în condițiile expres prevăzute de lege. Obligația de</p>	<p>Nu se acceptă . Art. 24 alin. (1) lit. e) consemnează deja această obligație:</p> <p>e) <i>să păstreze secretul de stat, alte secrete apărute de lege și să nu divulge datele cu caracter personal și alte informații oficiale cu accesibilitate limitată care i-a devenit cunoscută în exercițiul funcției, inclusiv după încetarea serviciului în cadrul Centrului, dacă legea nu prevede altfel;</i></p>

		<p>nedivulgare subzistă și după încetarea serviciului în cadrul Centrului, pentru o perioadă de 25 de ani, dacă legea nu prevede altfel. Pentru încălcarea obligației de nedivulgare, directorul și directorul adjunct al Centrului, poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.”</p> <p>Prevederile legale privind obligațiile directorului și a directorului adjunct al Centrului sunt incomplete. Dat fiind faptul că, persoanele cu funcțiile de director și director adjunct al Centrului au calitatea de persoane cu funcții de demnitate publică, propunem adăugarea la alin. (4) al art. 18 din proiect a unei litere noi cu următorul text: „d) să respecte obligațiile prevăzute în art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.”</p>	<p>Prevederile statuate într-un act legislativ urmează a fi respectate și nu este cazul să fie inserate (repetate) în prezentul proiect pentru a evita dublarea normei.</p>
	Art. 19	<p>Prevederea în cauză este una lipsită de sens juridic, or art. 8 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la secretul de stat menționează informații care nu se atribuie la secret de stat. Prin urmare, nu are sens să solicite desecretizarea unei informații care, de altfel, nici nu se atribuie la secret de stat. Astfel, propunem excluderea normei în cauză din proiectul de lege.</p>	<p>Neacceptată.</p> <p>Referire la art. 8 alin (1) lit. a) se referă la <i>supravegherea respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal</i>, iar art. 19 alin.(3) <i>Directorul Centrului și directorii adjuncți sunt în drept să solicite, conform art. 8 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la secretul de stat, desecretizarea informațiilor privind faptele de încălcare a drepturilor omului și cetățeanului la prelucrarea datelor cu caracter personal.</i></p> <p>Astfel, Directorul Centrului și directorii adjuncți sunt în drept să solicite desecretizarea informațiilor privind faptele de încălcare a drepturilor omului și cetățeanului privind protecția</p>

				datelor cu caracter personal, cărora li s-a aplicat grif-ul secret cu încălcarea prevederilor legale.
		Art. 23 și 25	<p>1. Se propune excluderea art. 23 alin. (2) lit. a) al proiectului Legii privind CNPDCP, care prevede dreptul de acces al Centrului la sistemele informaționale private în care sunt stocate date cu caracter personal, adică inclusiv accesul direct la întreaga baza de date cu numerele de telefon mobil ale abonaților, fapt ce contravine pct. 52-59 ale Hotărârii Curții Europene de Justiție din 08.04.2014 privind invalidarea Directivei 2006/24/CE și art. 58(4) al Regulamentului UE 2016/679.</p>	<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Competențele CNPDCP prevăzute în proiectul de lege nu exced competențele atribuite autorităților europene pentru protecția datelor de către Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (a se vedea art. 55-58), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și Directiva (UE) 2016/681 din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.</p> <p>În acest sens, remarcăm art. 58 din noul Regulament 2016/679 care statuează competențele de investigație a autorităților de supraveghere a protecției datelor cu caracter personal prevede, inclusiv următoarele competențe:</p> <p><i>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care autoritatea de supraveghere le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale;</i></p> <p><i>e) de a obține, din partea operatorului și a persoanei împuternicite de operator, accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale;</i></p> <p><i>f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul procesual intern.</i></p>

			<p>2. Se propune excluderea art. 23 alin. (2) lit. h), art. 25 alin. (1), alin (2), alin. (3), alin (7), alin. (9) al proiectului Legii privind CNPDCP, care prevede excluderea de orice răspundere a angajaților Centrului (inclusiv cea penală și contravențională), chiar pentru fapte care pot constitui formal componente de contravenție sau de infracțiune, la întrunirea unor condiții ambigui, de exemplu, dacă acțiunile au fost săvârșite când legea este contradictorie sau imprevizibilă sau dacă au fost săvârșite în situații de risc profesional justificat, fapt care contravine art. 16 din Constituție (egalitatea) și acordă angajaților Centrului o super-imunitate de justiție.</p> <p>3. Se propune excluderea art. 23 alin. (2) lit. i) al proiectului Legii privind CNPDCP, care permite angajaților Centrului efectiv efectuarea unor măsuri speciale de investigații, fără respectarea garanțiilor prevăzute de legile speciale care reglementează exercitarea unor asemenea măsuri.</p>	<p>2. Nu se acceptă.</p> <p>Norma nu are tangență cu cazul descris. În acest context cităm prevederile art. 58 alin. (4 din GDPR), potrivit cărora:</p> <p><i>(4) Exerțarea competențelor conferite autorității de supraveghere în temeiul prezentului articol face obiectul unor garanții adecvate, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și procese echitabile, prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern în conformitate cu carta.</i></p> <p>În acest sens remarcăm art. 2 alin. (2) al prezentului proiect care prevăd: <u>Centrul este autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice. În activitatea sa Centrul se supune doar legii.</u></p> <p>Astfel, ținând cont de prevederile art. 58 din GDPR citate la pct. 1, normele statuate în art. 23 și 25 ale prezentului proiect sunt vital necesare pentru a implementa garanțiile de independență.</p> <p>3. Nu se acceptă.</p> <p>Norma nu a fost interpretată corect. Centrul nu efectuează măsuri operative de investigație precum organele de drept, cum ar fi interceptările. Mijloacele video/audio vor fi utilizate pentru constatarea anumitor fapte, confirmarea unor probe, măsuri întreprinse și de alte organe în activitatea sa.</p>
	Art. 24		La art. 24 al proiectului Legii privind CNPDCP, se propune includerea obligației de neutilizare în orice alte scopuri a informațiilor cu	Neacceptată.

		caracter confidențial obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.	Norma dată se regăsește în proiectul de lege care vizează ajustarea legii privind protecția datelor cu caracter personal, în cazul dat dublarea normei nu este relevantă.
	Art. 25	Se propune excluderea art. 25 alin. (1), care prevede excluderea răspunderii contravenționale și penale ale conducerii și angajaților Centrului pentru componentele de contravenție și de infracțiune formale (e.g. corupere pasivă, trafic de influență, falsul în acte publice), prin condiționarea atragerii la răspunderea respectivă de cauzarea unor prejudicii, fapt care contravine art. 16 din Constituție (egalitatea).	<p>Neacceptată.</p> <p>În activitatea Centrului nu au fost înregistrate tentative de corupere pasivă, trafic de influență, falsul în acte publice.</p> <p>Alin (1) prevede: <i>împotriva conducerii Centrului, inspectorului de protecție nu poate fi pornită urmărirea penală sau contravențională și nu răspund penal, contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite, ori pentru omisiunea îndeplinirii unor astfel de acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, cu excepția cazurilor în care se constată prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată, îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor.</i></p> <p>Prezentul articol garantează implementarea art. 4 din prezentul proiect și anume a garanțiilor de independență.</p>